

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CXI

П'ЯТНИЦЯ, 19 БЕРЕЗНЯ 2004 РОКУ

ЧИСЛО 12

VOL. CXI

FRIDAY, MARCH 19, 2004

No. 12

Терористичні акції в Мадриді: понад 200 убитих, 1500 ранених

Реакція на злочин - перемога Соціалістичної партії у виборах

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – У четвер, 11 березня, в напружені години ранкового руху, поблизу трьох станцій на залізниці, що веде до центральної станції Аточа в центрі Мадриду, сталися бомбові вибухи. За даними міністерства внутрішніх справ Іспанії, терористи заклали 13 вибухових пристроїв, проте були приведені в дію тільки шість із них.

В Іспанії поліція допитує шістьох чоловіків у зв'язку з вибухами, всі вони мароканці. Згідно з повідомленнями, один із цих чоловіків причетний до групи, котру звинувачують у відповідальності за вибухи в Касаблянці минулого травня. Тоді загинуло 45 людей. Всі мають стосунки із ісламістськими екстремістами.

Число жертв наймасштабнішої за всю історію Іспанії терористичної акції досягло на 16 березня 201 особи, 1,500 було поранено.

Іспанський уряд у перших годинах терористичних акцій наполягав на тому, що це – справа рук баскського сепаратистського угруповання ЕТА, однак у

подальшому розслідуванні не виключив також причетності ісламських екстремістів.

12 березня понад 11 мільйонів еспанців, чверть населення країни, вийшли на вулиці, щоб висловити своє обурення з приводу терористичних нападів. Опівдні у Мадриді запанувала хвилина мовчання. Серед загиблих в результаті вибухів були громадяни 11 країн.

Міністерство закордонних справ України підтвердило, що серед загиблих під час вибухів було двох українських громадян, один 1947 року народження.

Постраждали також три українські громадянки, які отримали поранення різного ступеню.

У головному вічу в Мадриді взяв участь прем'єр-міністр Франції Жан-П'єр Рафарен і британський віце-прем'єр Джон Прескот. У столиці до протестуючих приєдналися спадкоємний принц Феліпе, прем'єр-міністр країни Гозе Марія Азнар. Демонстрації відбулися, хоч ішов дощ.

(Закінчення на стор. 4)

Почався суд над Павлом Лазаренком

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 15 березня розпочалися слухання у справі колишнього прем'єр-міністра України Павла Лазаренка.

Його звинувачено у відмиванні 114 мільйонів доларів через американські банки.

Того ж дня суд Каліфорнії вирішив проаналізувати записи майора Миколи Мельниченка – як докази при розгляді справи колишнього українського прем'єр-міністра Павла Лазаренка. Адвокат підсудного Данієл Горовіц уточнив: оборона має намір використати записи М. Мельниченка для захисту Павла Лазаренка.

Павло Лазаренко впевнений у тому, що його виправдають, хоч його звинувачують за 53 пунктами. Прокурор стверджує, що П. Лазаренко використовував свою владу для того, щоб створити „мережу міжнародних банківських рахунків для відмивання коштів, отриманих незаконним шляхом“.

Поміж джерелами коштів було названо схеми незаконного використання газового сектору, сільського господарства, житлобудування та інших галузей.

У перший день процесу прокурор і адвокат – протягом 50 хвилин кожний – вводили присяжних у курс справи.

Головний звинувач – Марта Борщ (Martha Boesch), а перед присяжними поставлено екран, на якому прокурор за допомогою прозірок показує схеми праці П. Лазаренка.

По суті, звинувачення будується на трьох сторінках діяльності П. Лазаренка в середині 1990-их років: це агрофірма „Наукова“, корпорація „Єдині енергетичні системи України“ і купівля будинків для Кабінету міністрів.

У своєму виступі прокурор М. Борщ відзначила, що П. Лазаренко був політиком лише в значенні „набивання свого власного гаманця“. Вона також згадала Юлію Тимошенко як творця корпорації „ЄЕСУ“.

Дорон Вайнберг, один з команди захисників П. Лазаренка, представив Ю. Тимошенко як реформатора газового ринку, людину, яка „наступила на хвіст олігархам“. Корпорація „ЄЕСУ“ своїм прикладом довела, що можна дістати ефективний зиск на газовому ринку.

Звинуваченню необхідно довести, що П. Лазаренко порушив закони США, коли провів гроші через американські рахунки.

Хоча доля П. Лазаренка тепер знаходиться в руках присяжних,

(Закінчення на стор. 3)

Україні подаровано портрети гетьманів

НЬЮ-ЙОРК. – 12 березня у приміщенні Генерального консульства України відбулося урочисте передання Україні семи картин-портретів українських гетьманів і жіночих постатей XVII–XVIII віків та бронзового барельєфу гетьмана Павла Скоропадського.

Єдина законна володарка картин, донька українського гетьмана Олена Отт-Скоропадська, котрій 86 років, висловила бажання 1 березня 2004 року ц. р. передати зазначені мистецькі твори в дар Україні для подальшого постійного зберігання в українському Музеї Гетьманства у Києві.

Картини були створені у 1920-их роках у Берліні відомою художницею Ольгою Мордвіною на замовлення Павла Скоропадського і є копіями з оригінальних полотен XVIII сторіччя, які були знищені під час громадянської війни.

У 1980 році згадані твори були передані О. Отт-Скоропадською на збереження до Східноєвропейського дослідного інституту

ім. В. К. Липинського, м. Філадельфія, штат Пенсильванія, де знаходилися до останнього часу. За оцінкою О. Отт-Скоропадської, ринкова вартість картин становить 500 тисяч дол. США.

На церемонії промовляли Генеральний консул України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев, який подякував українцям Америки за цінний дар. Директор інституту Ярослав Пеленський розповів про історію цих творів мистецтва. Відбулось урочисте підписання акту передання творів на власність України. На днях дарунок перевезе до Києва авіокомпанія „Аеросвіт“, директор представництва якої в Нью-Йорку Микола Кравець повідомив „Свободі“:

– „Аеросвіт“ бере активну участь в різних спонзорських акціях. Ми пишаємось своєю причетністю до цієї важливої події. Мистецькі твори ми перевеземо безкоштовно. Це – почесне доручення нашої авіокомпанії.

Для „Свободи“ Ярослав Пеленський розповів про кожен з пор-

(Зліва): Ярослав Пеленський і Сергій Погорельцев

третів: „Немає в світі жодного портрета гетьманів, намальованого з натури. Цей портрет Богдана Хмельницького з усіх зображень гетьмана вважається найближчим до дійсності, достовірним,

тому що намальований він за графами відомого голяндського мистця Гондіуса, котрий працював при дворі польського короля і

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

„Виведіть українські війська з Іраку!”

КИЇВ. – Комуністи і соціалісти вимагають терміново вивести з Іраку українські військові підрозділи. Зокрема провідник Комуністичної партії України Петро Симоненко звернув увагу депутатів на події в Іспанії, які сколихнули Європу та увесь світ. Він наголосив, що комуністи наполягали і наполягають, щоб при ухваленні в Україні відповідальних рішень влада насамперед спиралася на думку своїх громадян. Представник Соціалістичної партії України Юрій Луценко сказав, що його фракція також наполягає на негайному виведенні українських військових з Іраку.

Гостра передвиборча боротьба

МУКАЧЕВО. – У місті загострюється боротьба між двома політичними силами – „Нашою Україною” та СДПУ (об’єднаною), які висунули своїх кандидатів на вибори за посаду посади міста. Після того, як минулого тижня територіальна виборча комісія відмовила у реєстрації трьом кандидатам блоку Віктора Ющенка, Мукачівський міський суд своїм рішенням від 15 березня не лише зобов’язав зареєструвати їх, але й домагається скасування реєстрації кандидата Ернеста Нусера, якого підтримують СДПУ(о). Окрім того, припинила трансляцію своїх програм популярна в області телекомпанія „М-Студіо”, яку пов’язують із кандидатом від „Нашої України”, депутатом парламенту Віктором Балогою. Місцеві оглядачі твердять, що причиною зникнення з етеру телекомпанії є не господарські проблеми, а наближення виборів міського голови Мукачєвого, призначені на 18 квітня.

Податкова міліція та її насильницька тактика

ТЕРНОПІЛЬ. – 15 березня зранку податкова міліція самовільно ввирвалася в приміщення міської ради та почала робити обшуки. Близько тридцять податківців заповнили коридори приміщення. Вони насильно захопили кабінети ради та вилучили документацію. Податкова міліція вимагає надати всю фінансово-бухгалтерську звітність, хоча такі документи мають видаватися тільки з дозволу міської ради, – розповів народний депутат Іван Стойко. За його

Фото: УНІАН

словами, „податківці закидають посадовим особам міськради несплату ПДВ з продажу землі, хоча є конституційне рішення суду про те, що місцеве самоврядування не сплачує цей податок”. Ситуація в Тернополі вкрай напружена. Куратором західних областей у Державній податковій адміністрації є Сергій Медведчук – опонент „Нашої України” ще з часів, коли він очолював Державну податкову адміністрацію України у Львівській області. Голова Верховної Ради 16 березня доручив трьом комітетам парламенту, з участю керівників силових структур, розібратися зі ситуацією, що склалася у зв’язку з діями податкових органів стосовно органів місцевого самоврядування, зокрема Тернопільської міської ради. Анатолій Матвієнко, голова комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, звернувся до прем’єр-міністра України Віктора Януковича з проханням розібратися з ситуацією. Він зазначив, що замість того, щоб підтримати місцеве самоврядування, робиться все, „щоб розправлятися з органами місцевого самоврядування”.

„Адміністративна перевірка” ЗМІ нібито зупинена

КИЇВ. – Президент Кучма 16 березня розпорядився про запровадження мораторію на перевірки засобів масової інформації на час президентської кампанії, яка офіційно розпочинається 1 травня. Євроатлантичні структури критикують ситуацію зі свободою слова в Україні. Силовим структурам, зокрема Генпрокуратурі, податковій адміністрації, Міністерству з надзвичайних ситуацій віддано вказівку призупинити перевірки ЗМІ до виборів. Л. Кучма вдався до такого кроку у той час, як його уряд зазнає жорсткої критики Заходу за те, що названо обмеженнями свободи преси. США і Європейський парламент закликали дозволити відновити працю київського Радіо „Континент”, яке ретранслювало низку західних радіостанцій. Тепер в Україні вирішується право на мовлення телевізійної станції „Канал -5”, яка надає свій етер представникам опозиції.

В. Ющенко вітає В. Путіна з перемогою

КИЇВ. – 15 березня провідник партії „Наша Україна” Віктор Ющенко привітав Володимира Путіна з повторним обранням на посаду Президента Російської Федерації. „Ваша перемога була очікуваною подією. Вибір громадян Росії став переконливим свідченням підтримки курсу, запропонованого Вами державі і суспільству”, – говориться в привітанні. „Обрання на новий термін – можливість розвивати і поглибити почате, у тому числі і в сфері українсько-російських взаємин.

Делегація ОБСЕ відвідує Україну

КИЇВ. – В Україні з офіційною візитою перебуває делегація Парламентської асамблеї Організації з безпеки і співпраці в Європі (ОБСЕ) на чолі з віце-президентом організації Тоне Тінсгард. Під час зустрічі 15 березня з головою Верховної Ради Володимиром Литвиним сторони об-

говорили підготування до президентських виборів в Україні. Теперішня візита делегації ОБСЕ – це перший крок з перевірки передвиборної ситуації. При цьому Т. Тінсгард висловила сподівання, що Україна запросить спостерігачів ОБСЕ на самі вибори, які відбудуться 31 жовтня. Зі свого боку, В. Литвин сказав, що Україна сама зацікавлена у чесних і прозорих президентських виборах. За його словами, вплив адміністративного ресурсу на вибори буде досить обмеженим, оскільки обиратиметься не чинний президент Леонід Кучма, а нова особа.

До України завезли партію золотих монет євро

КИЇВ. – Банк „Фінанси і Кредит” завіз на територію України першу в СНД партію золотих монет євро, 15 березня повідомив заступник голови правління банку Ігор Львов. Монети виготовлені Віденським монетним двором, який на тепер єдиний виготовляє золоті євро. На монетах зображена Віденська філармонія, а також музичні інструменти. Усього банк завіз 55 монет: по 10 штук номіналом 100, 50 і 25 євро і 25 монет номіналом 10 євро. Вартість монети в 100 євро – 2483 грн., 50 євро – 1381 грн., 25 євро – 836 грн. і 10 євро – 498 грн. Через витрати на транспортування тощо вартість монет в Україні збільшилася на 3-5 відсотків. В монеті 100 євро міститься одна унція (30 г) золота, відповідно, в найменшій – 10 євро – 1/10 унції. Золото – 999 проби.

Резолюція Європейського парламенту стосовно України

СТРАСБУРГ, Франція. – Європейський парламент розглянув резолюцію щодо політичної ситуації в Україні. У документі наголошується, що Європарламент вимагає від української влади забезпечити прозорість та демократичність президентських виборів у жовтні цього року, а також закликає Київ поважати свободу слова. Європейський парламент у своїй резолюції закликає українську владу „поліпшити тюремні умови, припинити безпідставне затримання та скоротити занадто довгий термін досудового ув’язнення; поважати свободу слова та вживати постійних та ефективних заходів для того, щоб не допускати і карати втручання в роботу вільних та незалежних ЗМІ, безпідставні адміністративні та судові переслідування телевізійних каналів та інших ЗМІ а також вживання сили проти журналістів”. Депутати Європарламенту висловлюють занепокоєння нещодавнім рішенням про закриття газети „Сільські вісті”, припиненням мовлення української служби радіо „Свобода” та кампанією проти „П’ятого теле-каналу”.

186 тис. гривень 33 сирітським будинкам України

КИЇВ. – Українське представництво компанії „Nokia” надало допомогу 33 сирітським будинкам України на загальну суму 186 тис. грн. (38 тис. дол.) повідомила 11 березня директор з маркетингу і продажів „Nokia” в Україні Єліна Лебедева. Відповідна сума була зібрана в результаті акції, проведеної фірмою „Nokia” спільно з Добродійним фондом „Товариство Приятелі дітей” з 1

по 31 грудня 2003 року. Проєкт „Приятелі дітей” був створений в Канаді в 1993 році при Канадському фонді „Діти Чорнобиля”. У 1996 році був заснований Добродійний фонд – Товариство „Приятелі дітей” в Україні. На сьогодні організація допомогла більш ніж 220 сирітським будинкам в Україні. Компанія „Nokia” є світовим провідником у сфері мобільних комунікацій.

Платна освіта є законною

КИЇВ. – Конституційний Суд 11 березня вирішив, що теперішня практика надання освіти за гроші державними установами є законною, чим підтвердив законність платного навчання у державних вищих навчальних закладах. Суд розглядав подання групи парламентарів про те, що згідно з українською конституцією навчання у державних закладах має бути безкоштовним, і дійшов висновку, що попри положення конституції про право громадян отримувати вищу освіту, доступ до неї має визначатися конкурсною основою та державним замовленням. Таке рішення обмежить можливості незаможних молодих людей здобувати вищу освіту, заявив народний депутат Микола Рудковський. Тим часом заступник міністра освіти і науки України Анатолій Богомолів підтримав рішення суду, посилаючись на досвід західноєвропейських країн: „Сьогоднішнє рішення суду – абсолютно правильне, ми його підтримуємо. Навіть такі європейські держави, як Велика Британія, Австрія, ось уже пару років, як перейшли на платну форму навчання. Тобто таким потужним в економічному плані державам це – теж не зовсім під силу”.

Бідним селянам безкоштовно роздають свійських тварин

МУКАЧЕВО. – Новий вид благодійності запроваджують на Закарпатті. Селянським родинам, щоб покращити їхній добробут, безкоштовно роздають свійських тварин. Ці незвичні акції відбуваються під егідою міжнародної благодійної фундації „Гайфер проджект”. За 60 років свого існування фундація надала допомогу 5 мільйонам селянських родин із 120 країн світу. В Україні здійснюють 20 подібних проєктів, з них чотири – на Закарпатті. Нещодавно у віддалених гірських районах селянам вручали племінних коней та овець. Днями на Свалявщину завезли 50 породистих кіз. За словами Марії Зілгалої, ініціатора проєкту в Закарпатті, вручали ж їх тільки найбіднішим родинам. Правила акції вимагають щоразу перший приплід від подарованої тварини безплатно віддавати комусь із друзів чи сусідів. Таким чином сподіваються не лише покращити добробут селян, а й відродити зникаючі породи свійської живності. Проєкт відновлення молочного козівництва на Закарпатті розрахований на п’ять років. Якщо він буде успішним, то в подальшому селяни можуть розраховувати на підтримку фундації в спорудженні міні-молокозаводу.

За повідомленнями інформаційних агентств

Почався суд...

(Закінчення зі стор. 1)

суддя Мартін Дженкінс вникає в суть справи і диригує процесом. Він виніс рішення, що для доказу провини П. Лазаренка прокурори повинні переконати, що він і справді одержав гроші з порушенням законів України.

Саме на цьому будується захист П. Лазаренка – що він не порушував українське законодавство, яке не було в той час ідеальним і дозволяло українському экс-прем'єрові проскочити крізь його діри.

Захисник Д. Вайнберг, звертаючись до присяжних тихим голосом, почав життєпис П. Лазаренка з тих часів, коли майбутній український прем'єр 18-річним пішов працювати трактористом. Торкнувся адвокат і умов, які виникли після розвалу СРСР. На його думку, у підприємстві могли мати успіх ті, хто мав сильне бажання.

Суддя виніс рішення, що, аби довести факт відмивання грошей у США, прокурорам доведеться продемонструвати, що П. Лазаренко і справді отримав ці гроші з порушенням українських законів.

Тим часом адвокати П. Лазарен-

ка заявляють, що їхній підзахисний створив свої величезні заощадження цілком легально.

„Я прочитав всі матеріали від початку до кінця, і абсолютно переконаний у тому, що я – невинний“, – сказав П. Лазаренко.

Адвокат П. Лазаренка Д. Вайнберг заявив членам журі, що у ситуації, яка склалася у 90-их роках в Україні, було цілком легальним отримувати прибутки за допомогою тих методів, що їх використовував П. Лазаренко.

Поміж ними юрист назвав, зокрема, купівлю підприємств за допомогою дешевих приватизаційних вавчерів, продаж на ринку товарів, отриманих за фіксованими державними цінами, та отримання довготермінових позик під малі відсотки у періоди дуже високого темпу інфляції.

За словами представників українського экс-прем'єра, він збирався витратити гроші на усунення від влади Президента Леоніда Кучму.

Під час процесу одним з ключових свідків стане колишній діловий партнер П. Лазаренка Петро Кириченко, який погодився свідчити у межах угоди з американською владою. Він колишній партнер П. Лазаренка. Ймовірно, він дасть свідчення проти П. Лазаренка. У той же час М. Борщ згадала, що будуть

й інші свідки, яким наданий імунітет в обмін на інформацію.

Щоправда, адвокат відразу звернув увагу присяжних, що П. Кириченко був другом П. Лазаренка і став його ворогом під впливом кон'юнктури – „коли можливості обрати іншого, демократичного президента в Україні були практично вичерпані“.

Д. Вайнберг також звернув увагу, що хоча П. Кириченко був близьким до П. Лазаренка, керував усіма його рахунками, США вчинили з ним зовсім інакше, ніж з экс-прем'єром. П. Кириченкові дозволили жити з родиною в Каліфорнії і навіть не зняли 40 мільйонів доларів з його рахунків.

Адвокат наполягав на тому, що П. Кириченко не може бути об'єктивним – оскільки від свідчень залежить його особиста доля.

Захист задалегідь наполягає, що ці свідчення не будуть неупередженими, – саме через те, що є частиною угоди про визнання себе винним.

Якщо Павла Лазаренка визнають винним – йому може загрожувати 20 років ув'язнення або й більше.

Під час процесу, повідомляє „Асошієйтед Прес“, будуть заслухані свідчення, російською, українською, македонською, грецькою, французькою та голландською мовами.

П. Лазаренко

Фото: www.pravda.com

П. Лазаренко, якому тепер 51 рік, був прем'єр-міністром України з 1996 по 1997 рік. У 1999 році він попросив притулку у США, твердячи, що його життя загрожує небезпека, де був заарештований за відмивання грошей. В 2003 році суд звільнив його тимчасово з-під варті – він постійно носить „електронну браслетку“ – на умові 86 млн. дол. застави.

Раніше П. Лазаренка за відмивання грошей було засуджено швейцарським судом. В Україні його звинувачено у замовленні двох вбивств.

За інформаціями ЗМІ

Україні подаровано...

(Закінчення зі стор. 1)

зустрічався з Богданом Хмельницьким. Після смерті Богдана саме з цих гравюр почали малювати його портрети. Знавці мистецтва з України визнали, що кращого портрета, ніж цей, в Україні немає.

Поруч – портрет „Розумиха“ – матері гетьмана Кирила Розумовського. В неї був не один славний син, і вона була берегинею роду. Далі – портрет гетьмана Петра Дорошенка, який помер на заслання, як і останній кошовий Запорізької Січі Петро Калнишевський. Російська влада вважала, що Петро Дорошенко прагне до „особенного государства“, тобто незалежної України. Це був перший гетьман, який свідомо і виразно сказав про незалежність, тому що його попередники усе ж не уявляли своєї держави без зверхності стороннього царя чи короля. Коли я в 1970 році працював у великій московській бібліотеці, то мені показали: „Отам працює Дорошенко, нащадок гетьмана“.

Гетьман Данило Апостол працював у надзвичайно важких умовах, коли гетьманщину обмежували і позбавляли влади. Гетьман Іван Самойлович тривалий час, 15 років, був гетьманом, але його позбавили гетьманства, тому що Москва боялася заснування владних династій як виду гетьманської монархії. Цар мав бути самодержцем, а в Україні і Польщі – тільки виборні, наставлені правителі.

Павло Полуботок наполегливо обстоював права українців, зафіксовані у московсько-українських договорах. За це його й усунули. Це – портрет Насті Скоропадської, дружини гетьмана Івана Скоропадського, про яку жартували, що то вона насправді тримає гетьманську булаву. І нарешті, бронзовий барельєф – Павло Скоропадський, з колекції якого походять ці портрети. На жаль, оригінали портретів були знищені у вогні війни 1918–19 років, але потім дбайливо відновлені за шкідцями, що збереглися, і порадами Павла і Олександри Скоропадських”.

Левко Хмельковський

(Зліва): Стефан Качарай, президент УНСО, Ярослав Пеленський, віце-консул Андрій Наджос

В. Янукович звітує про працю уряду

В. Янукович

Фото: УНІАН

КИЇВ. – Віктор Янукович вважає, що його уряд справляється зі своїми обов'язками непогано. Верховна Рада схвалила нову програму дій Кабінету міністрів на 2004 рік і визнала працю уряду у 2003 році задовільною.

Принаймні В. Янукович не коментував можливість того, що схвалена більшістю річна програма насправді є програмою на півроку, до президентських виборів.

Це рішення було підтримане тільки депутатами парламентської більшості, оскільки опозиція вважає неефективною діяльність Кабінету В. Януковича, й протестувала проти одночасного розгляду і звіту за минулий рік, і програми уряду на цей рік.

Провідники опозиції вважають, що одночасний розгляд звіту про річну діяльність уряду у 2003 році і нової програми уряду був зумовлений бажанням керівництва Кабінету міністрів убезпечити себе від можливих претензій в середині квітня, коли за-

вершиться річний мораторій на порушення питання про недовіру урядові.

Якби парламентська більшість не підтримала уряд, це була б сенсація дня, оскільки, по суті, це їхня спільна програма – парламентсько-урядової коаліції. Програму підтримало 239 депутатів, і журналісти могли бачити, як ближче до часу голосування до сесійної зали підтягувалися депутати-олігархи, які рідко з'являються у ВР, але чий голоси були важливі, оскільки опозиція – і це було також прогнозовано – не дала практично жодного голосу на підтримку. В. Янукович назвав головним політичним здобутком діяльності уряду створення коаліції і спільну працю депутатів і урядовців над економічним законодавством.

Представники ж більшості заявляли про те, що саме за часів уряду В. Януковича зростання валового внутрішнього продукту було найбільшим серед країн СНД і становило понад 9 відсотків. Фракції, що декларують підтримку Кабінетові міністрів, переконані, що уряд спроможний і надалі забезпечувати зростання економіки.

Але, були зауваження, справа не у темпах економічного зростання, а в тому, куди результати економічного приросту йдуть у цій країні.

Водночас такий оптимізм не поділяли опозиційні фракції. Передусім вони згадали Кабінетові міністрів кілька серйозних прорахунків: зростання цін на продовольство, на ліки і комунальні послуги; аграрну кризу, зменшення рівня мінімальної платні з 237 до 205 гривень, а також зростання податкового тиску на підприємців, який був спричинений ухваленням низки законів з ініціативи економічного блоку уряду.

Bi-Bi-Ci

АМЕРИКА І СВІТ

**Колишній співголова
Українського Кокусу
кандидує на місце в Сенаті**

ВАШІНГТОН. – Колишній конгресмен Боб Шейфер 12 березня повідомив, що змагатиметься за вільне місце від штату Колорадо в Сенаті. Якщо Б. Шейфер його здобуде, то він замінить республіканського сенатора з Колорадо Бена Найтгорса Кембела, єдиного тубільця Америки у Конгресі, що відходить на пенсію. Повернення Б. Шейфера до Конгресу буде доброю новиною для приятелів України та самої України. Б. Шейфер, якого діди є уродженцями України, був активним співголовою конгресового Українського Кокусу. Будучи конгресменом, він часто відвідував Україну. У Конгресі Б. Шейфер завжди підтримував важливі питання стосовно розвитку демократії, громадськості, законного права та економічної системи вільного ринку в Україні.

**На виборах президента
Росії переміг В. Путін**

МОСКВА. – Голова Центрального виборчого комітету Олександр Вишняков 15 березня повідомив, що за Володимира Путіна проголосували понад 71,2 відсотка виборців – 48 мільйонів 918 тисяч 513. На прес-конференції у своєму виборчому штабі В. Путін заявив: „Хочу запевнити і обіцяю, що працювати наступні чотири роки у такому ж ритмі, зроблю все, що від мене залежить, щоб і уряд працював так само напружено. Обіцяю, що і всі демократичні напрацювання нашого народу будуть, безперечно, гарантовані”. Кандидати у президенти Росії Сергій Глазьев та Ірина Хакамада заявили, що минула виборча кампанія і власне голосування проходили з численними порушеннями. За словами Хакамади, влада, особливо у регіонах, зробила все, щоб забезпечити результати виборів на свою користь.

Нова планета сонячної системи

ВАШІНГТОН. – Американські астрономи вважають, що їм вдалося відкрити ще одну – десятую – планету Сонячної системи. Її фіксували на фотознімках, зроблених апаратурою інфрачервоного космічного телескопу імені Шпітцера та камерами орбітальної обсерваторії імені Габла. За попередніми даними, діаметр цієї планети становить щонайменше дві тисячі кілометрів. Середній радіус її орбіти наближається до 10 мільярдів кілометрів, що у півтори рази перевищує поперечник орбіти дев'ятої планети – Плутона. Першовідкривачі назвали нову планету Седною – на честь морського божества ескімоського племені інуїтів.

**В Іраку розпочато масивну
акцію проти підпільників**

БАГДАД, Ірак. – У середу, 17 березня, американські та іракські збройні сили започаткували нову великомасштабну акцію пошуків, щоб викоринити підпільників і вилучити нелегальну зброю. Того ж дня Іракська рада урядування звернулася до Організації Об'єднаних Націй за допомогою у творенні нового уряду. Вони вимагають від Генерального секретаря ООН Кофі Анана, щоб до Іраку повернулася команда ООН для організування уряду, котрий 30 червня перебере владу від коаліції під керівництвом США. Крім того, їм також потрібна технічна допомога для підготування загальних виборів призначених на січень 2005 року. Започатковані пошуки розпочато після того, як від куль бойовиків у двох окремих перестрілках загинули двоє європейських і четверо американських місіонерів – працівників над проектами водопостачання. Згадані вбивства вказують, що бойовики-підпільники починають вбивати цивільних, щоб підірвати зусилля відбудови Іраку.

**У Пакистані знешкоджено
бомбу біля консульства США**

ІСЛАМАБАД, Пакистан. – Пакистанські сапери 15 березня знешкодили потужний вибуховий пристрій поблизу американського консульства в Карачі. Вибухівку було закладено в авто, припарковане двома чоловіками, які сказали охоронцям консульства, що машина поламалася. Це викликало підозри в охоронців, які подзвонили в поліцію. Прибувши на місце, поліцейські виявили годинниковий механізм, приєднаний до баку з хемічною вибухівкою. Наразі невідомо, хто саме готував вибух. Випадок стався за два дні до того, як секретар американського Державного департаменту Колін Павел мав відвідати Пакистан.

**Заарештували звинувачену
у шпигунстві**

ВАШІНГТОН. – У передмісті Вашингтону 12 березня заарештували американку Сузен Ліндавер, яку звинувачують у шпигунстві на користь поваленого іракського режиму. С. Ліндавер, за припущеннями, отримала від іракської розвідки 10 тисяч доларів. Вона відвідувала Багдад у лютому та березні 2002 року. Журналістка С. Ліндавер деякий час працювала у Конгресі Сполучених Штатів Америки.

**У Південній Кореї оголошено
імпічмент президентів**

СЕУЛ, Південна Корея. – Парлямент Південної Кореї проголосував 12 березня за усунення від влади президента країни Ро Му Хена. Повноваження президента призупиняються, доки Верховний суд не ухвалить остаточного рішення щодо імпічменту. Політичні противники звинувачують Ро Му Хена у порушенні закону про вибори та у некомпетентності. „За“ імпічмент проголосували 193 депутати, „проти“ – 2. Для імпічменту було потрібно 181 голос. На знак протесту, 128 прихильників президен-

та відмовилися від своїх депутатських мандатів. Вперше в історії країни здійснено імпічмент за звинуваченням президента у некомпетентності та підтримці проурядової партії на загальних виборах. Виконувачем обов'язків голови держави став південнокорейський прем'єр-міністр Го Кун. Тепер Конституційний суд упродовж шести місяців має вирішити, чи схвалити імпічмент. Ро Му Хен каже, що його виправдають, і сподівається поновити свою працю через кілька місяців. Понад 10 тисяч осіб виступили проти імпічменту.

**Колишні британські в'язні
Гвантано на волі**

ЛОНДОН. – Британська влада 11 березня звільнила усіх переданих їй Сполученими Штатами колишніх в'язнів спеціальної тюрми на військовій базі Гвантано, де тримають підозрюваних у тероризмі. Чотирьох британських громадян 10 березня звільнили на волю після допиту, проведеного працівниками антитерористичної служби. Ще одного колишнього ув'язненого, який провів у Гвантано понад два роки, звільнили напередодні 17 березня один зі звільнених, приїхавши до Пакистану, відразу був заарештований поліцією.

**Захоплювач корабля „Акіле
Лавро“ – помер**

БАГДАД, Ірак. – 10 березня повідомили, що помер відомий палестинський екстреміст Абу Абас, який у 1985 році захопив італійський теплохід „Акіле Лавро“. За повідомленням палестинських джерел від 10 березня, А. Абас помер в американській в'язниці від серцевого нападу. А. Абас, який свого часу очолював Фронт визволення Палестини, останні роки проживав в Іраку і був захоплений американськими військами під час спроби втекти з країни. Адміністрація США у Багдаді поки що відмовилася коментувати це повідомлення.

Терористичні...

(Закінчення зі стор. 1)

Промовляючи в Лондоні на конференції лейбористів, британський прем'єр-міністр Тоні Блейр заявив, що британці разом з Іспанією оплакують загиблих. Т. Блейр сказав: „Напади в Мадриді засвідчили появу нового типу війни. Кожне покоління має свої війни. Покоління мого батька зростало, воюючи проти нацистів у Другій світовій війні. Моє покоління росло на тлі холодної війни – і вона, на щастя, теж закінчилася. Але це – нова війна, війна незвичайна, бо її ведуть небезпечні фанатики. Він додав, що міжнародна спільнота зробить все необхідне, аби подолати це зло.

Американський секретар Державного департаменту з питань внутрішньої безпеки Том Рідж пообіцяв, що Іспанія може покладатися на своїх союзників у справі притягнення до відповідальності організаторів бомбових нападів у Мадриді.

Оскільки уряд Іспанії вважав ймовірнішою версію про те, що вибухи в потягах були здійснені баскською терористичною організацією

ЕТА, тому не був схильний довіряти заяві ісламістів, яку отримала редакція лондонської арабомовної газети „Аль-Кудс аль-Арабі“ – про те, що відповідальність за вибух бере на себе пов'язана з „Аль-Кайдою“ терористична група.

У відповідь на підозри в причетності до вибухів, представники басків звинуватили Г. М. Азнара в тому, що він „свідомо обманює“. Арнальдо Ортега, провідник сепаратистської баскської політичної партії „Батасуна“, поставленої поза законом і, як вважають, пов'язаної з ЕТА, заявив, що не вірить в те, що за вибухами стоїть саме це угруповання, і поклав відповідальність за напади на, як він сказав, „арабський опір“ – мовляв, ісламісти мстяться Іспанії за її участь в антисадамівській коаліції в Іраку на чолі з США.

Аналітики вважають, що ці напади є масштабнішими, ніж будь-які акції, які ЕТА організовувала будь-коли в минулому. З початку збройної боротьби ЕТА за незалежність Країни Басків у 1968 році загинуло близько 850 людей.

Терористичні акції в Мадриді сталися напередодні призначених на 14 березня парламентських ви-

борів в Іспанії. Політичні сили країни заявили про припинення передвиборчої кампанії.

Соціалістична партія в неділю, 14 березня, здобула впевнену перемогу на загальних виборах до парламенту. Перемога партії під проводом 43-річного адвоката Гозе Луїза Родрігеса Запатеро була несподіваною. Соціалістична партія перемогла після того, як виборці відвернулися від уряду через те, як правляча партія реагувала на вибух у Мадриді.

Генеральний секретар партії соціалістів Гозе Луїз Родрігес Запатеро стає прем'єр-міністром.

Вибори проходили в непростій обстановці. Політичні партії скасували виборчі кампанії, але не вибори. Проте саме ситуацією в країні спостерігачі пояснюють надзвичайно високу явку виборців. Понад 77 відсотків еспанців, які мають право голосу, прийшли 14 березня до виборчих урн.

Особливої критики уряд зазнав з приводу перебігу розслідування вибухів у Мадриді. Кабінет міністрів наполягав, що до акції причетні баскські сепаратисти з угруповання ЕТА, – тоді як з'являється дедалі більше ознак, які вказують на мережу „Аль-Кайда“.

Тепер уряд, який підтримував очолювану США війну в Іраку, попри масове невдоволення громадськості, змушений залишити владні позиції через поразку на виборах.

Перед недільним голосуванням Г. Запатеро висловився проти підтримки Іспанією конфлікту в Іраку. Також він зазначив, що може намагатися вивести з Іраку еспанські війська, які зараз перебувають в тій країні.

Вояків буде виведено, якщо в Іраку не відбудеться жодних змін до 30 червня – кінцевої дати, встановленої для переходу до самоврядування.

Г. Запатеро сказав: „Такі війни, як іракська, породжують лише ненависть, насильство і поширюють терор“.

16 березня у Вашингтоні Президент Джордж Буш, відповідаючи на заяву новообраного прем'єр-міністра Іспанії, наголосив, що війна проти тероризму, включно з війною в Іраку, по суті – це війна між добром і злом, і закликав провідників інших країн коаліції не виводити свої війська з Іраку.

Х. В. –Ф

Патріотизм: слово і діло української влади

Коли в Україні, в її політичному чи економічному житті, не стається ніяких особливо яскравих подій, котрі притягають до себе загальну увагу, то цей час найкраще надається для охоплення цілісної картини суспільного буття, з усіма її негативами і позитивами. З цих міркувань ми пропонуємо нашим читачам оглядову аналітичну статтю Олександра Палія, вміщену в інтернет-газеті „Українська правда“ у вівторок, 16 березня.

Не так давно Президент Леонід Кучма виявив оригінальне бачення патріотизму: „Зберегти суспільний спокій... – ось у чому полягає істинний патріотизм сучасної доби“. Тож не дивно, що виходячи з цього стратегічного визначення, „координатор“ парламентської більшості Степан Гавриш назвав демократичну опозицію „антиукраїнською“.

Між тим грішки української опозиції щодо патріотизму (бажання поскаржитися західним дядечкам, щоб ті покритикували місцеву „шпану“) неспівмірні з послідовною антипатріотичною політикою влади.

Ніхто інший, як нинішня влада проштовхує ратифікацію в парламенті ганебної угоди про Єдиний економічний простір, за результатами якої стратегічні життєво важливі рішення щодо економіки України будуть ухвалюватися в Москві.

І це при тому, що Україна зовсім нещодавно, під час конфлікту навколо Тузли, чула від глави кремлівської адміністрації погрозу бомбою.

І це при тому, що жодна держава, яка має хоч йоту самоповаги, не припуститься такої ганьби – добровільно дати комусь вирішувати свої справи.

І це при тому, що є незаперечний історичний факт – 350 років тому поневолення України, в результаті якого країна майже перейшла межу загибелі, починалося саме з невеличких поступок суверенітетом з боку Богдана Хмельницького.

І це при тому, що саме тоді, коли Україна перебувала в „єдиному євразійському просторі“, десятки мільйонів українців було цілеспрямовано винищено, і Україна як народ і держава тільки чудом лишилася живою.

Однак, українська влада має власне розуміння патріотизму. Українська влада добре замацала це слово, як і багато інших вартісних для українців понять. Як відзначив ще „вождь пролетарської революції“, найкраще вбити справу (у даному випадку – справу державності можна зсередити, через участь у її нібито „реалізації“). Цим влада успішно й займається сьогодні.

Чого досягнула влада для себе, видно неозброєним оком. А чого досягнула для України?

За даними Державного Комітету статистики, середня заробітна платня в Україні становила в листопаді 2003 року 490 гривень, або ж 91 долар. Порівняймо це з досягненнями країн Східної Європи. Економічні умови України й Польщі на початку 1990-их були приблизно однаковими. 12 років тому поляки масово скуповували українські товари. Однак сьогодні в Польщі середня платня – 500 дол. У Чехії – 347 дол., в Угорщині – 300.

У Прибалтиці, яка, як і Україна, була в ССР, середня платня в Латвії – 272 дол. в Литві – 278, в Естонії – аж 351 дол.

При цьому країни Балтії відразу після здобуття незалежності перебували в гірших умовах, ніж Україна, бо не мали власної великої промисловості та жодних природних ресурсів, а транспортні можливості Литви, Латвії й Естонії довгий час були паралізовані внаслідок бльокади з боку СРСР, а пізніше – Росії.

Чому українці мають так мало у порівнянні навіть з цими колишніми соціалістичними державами, не кажучи вже про країни Заходу? Адже мільйони громадян України працюють на Заході набагато більше й тяжче, ніж місцеві мешканці.

Відповідь „клясична“: українці мають те, що мають. А решту у них вкрадено.

Посткомуністичну владу в 1989-1990 було припинено в Східній Європі, в 1991 році – в державах Балтії. Сьогодні ми бачимо досягнення цих країн.

Мільйони українців в тяжких умовах працюють вдома і за кордоном, однак всі результати їхньої праці були зруйновані клептоманським стилем управління.

Нині люди у всьому світі користуються комп'ютерами. На Заході Бил Гейтс, завдяки своєму програмному забезпеченню заробив свої мільярди.

В Україні олігархи теж мають мільярди. Однак їхні великі гроші плывуть від вирубування лісів та привласнення власності, набутої не ними. Тому великий капітал поводить як „временщик“, мало вкладаючи інвестицій в економіку держави й вивозячи кошти за кордон.

Все, що зроблено доброго в економіці України, зроблено всупереч владі, а не завдяки їй. Фактично, всі досягнення часів незалежності здійснено руками простих трудівників, дрібним і середнім підприємством.

Однак, саме прості трудівники, а також середнє та дрібне підприємство перебуває під найбільшим тиском з боку корумпованої державної механізми та монополістичного капіталу. Саме ці продуктивні маси населення не можуть покищо вступитися за себе, тож найбільше потерпають від корупційного тягара.

Нині влада вихваляється 5-8-відсотковим зростанням економіки на рік. Але воно відбувається в умовах, коли корупція поглинає колосальні ресурси, а мільйони осіб працездатного віку емігрують за кордон. Якщо ж в Україні буде придушена корупція й хабарництво, створено сприятливі умови для підприємництва, то справді можна прогнозувати, що темпи зростання української економіки поб'ють чимало рекордів.

У привітанні з приводу Дня захисника Вітчизни (23 лютого) Л. Кучма заявив: „Як назвати таких, з дозволу сказати, „патріотів“, які з паплюження своєї країни по всіх світах зробили собі ремесло, причому досить прибуткове? А інші лжепатріоти так люблять рідну неньку, що готові задушити її у своїх патологічних обіймах“.

Однак насправді опозиція не здатна так дискредитувати українську владу і державу, як це робить сама нинішня українська влада своїми власними діями. Новій владі доведеться докладати величезних зусиль, щоб виправити ситуацію та повернути повагу до закону та державних інституцій.

10 років тому Л. Кучма переміг на виборах під гаслами боротьби з „товстими котами“ (корупціонерами

та хабарниками). Однак, з того часу ці „коти“ розтовстіли до неможливого, а заарештовують чи судять їх де завгодно – в Панамі, Швейцарії, Німеччині, Америці – тільки не в Україні.

Якби президент справді хотів боротися з корупцією, ефективним методом міг би стати його терміновий наказ великий (якщо не більший) частині свого оточення, органів влади в центрі й на місцях періодично і сильно бити головою об стіну. І так – аж до повної перемоги над корупцією.

В Україні більше половини економіки перебуває в тіні. Це означає, що одним лише виведенням її на світло можна чи не удвічі збільшити соціальні виплати населенню.

Оптимізувавши роздутий державний апарат та переспрямувавши кошти, що йдуть на хабарництво, ці виплати можна вже потроїти. Це елементарна арифметика, на шляху застосування якої стоять інтереси впливових, але все ж таки поодиноких осіб. Вузкий приватний інтерес перемагає суспільний, за прямого потурання влади.

Населенню зовсім не з опозиційних ЗМІ, але на власній шкірі відомі кричущі факти несправедливості – у судах, міліції, інших державних органах. З грошиками чи зв'язками можна обійти будь-який закон.

Є, звичайно, й певні позитиви. Один найголовніших – стабілізування механізму державного управління та ліквідування загрози сепаратизму. Красиво й філігранно українська влада відвернула загрозу сепаратизму в Криму (є чому повчитися й росіянам, і грузинам). Однак, останнім часом навроладні угруповання нівелюють це поодинокі досягнення влади, вносячи сvari між регіонами та етнічними групами України.

Пропрезидентські (тобто майже всі) телевізійні канали фактично ведуть антидержавну політику, підважуючи найголовніший національний інтерес – дотримання єдності держави. Також провідні на-

ціональні канали закладають бомбу уповільненої дії під майбутнє держави, відроджуючи й культивуючи традиційні совєтські антизахідні та антиєвропейські стереотипи.

І все ж в Україні головне питання полягає не стільки в системі влади, скільки в її кадровому наповненні. У державах з нестабільними політичними системами часто саме діячі, що відчують відповідальність за долю країни, користуючись своїми значними повноваженнями, спричиняли суб'єктивний вплив на процеси в державах, запроваджували життєздатні механізми, багато з яких діють і досі. Якби в Туреччині свого часу не було Ататюрка, або якби на його місці був банальний хабарник, то, напевно, не було б і нинішньої Туреччини. Це стосується й багатьох країн колишнього ССР, де будівництво націй і держав відбувалося в значно гірших початкових умовах, ніж в Україні.

Таким чином, навіть у випадку перемоги на загальних виборах кандидата від демократичних сил, існування корупційної системи влади в Україні може бути продовжено ще мінімум на два роки, до чергових парламентських виборів в Україні.

Україна знову втрачає час. А його й так обмаль. Для України існує потреба радикально пришвидшити ліквідування вкрай неефективних і згубних корупційних механізмів управління економікою та політикою, які дискредитують державу, народ, зменшують життєздатність країни, ганьблять державу перед світом. Саме в ліквідуванні перешкод на шляху вільного розвитку України полягає справжній патріотизм.

Президент Л.Кучма вважає, що патріотизм – це „зберегти суспільний спокій“. А що, коли це – спокій цвинтаря?

Набагато легше говорити про патріотизм, аніж зробити патріотичний вчинок – поступитися своїми інтересами та інтересами свого оточення задля блага країни і її народу.

„Українські дні у Вашингтоні“

ВАШІНГТОН. – В рамках програми для підготування до президентських та конгресових виборів у США, УНІС організує „Українські дні у Вашингтоні“ 24–25 березня 2004 року. Ціль „Українських днів“ – нав'язати країні контакти між українською громадою США та членами Конгресу і Сенату, а також донести до них питання, які цікавлять нашу громаду.

Програма „Українських днів“ складатиметься з декількох заходів. Вранці 24 березня УНІС організує презентації представників Уряду США та недержавних організацій (НДО), буде обговорення питань, які цікавлять громаду: закордонна допомога США Україні, статус постійних нормальних торговельних взаємин (ПНТВ) між Україною та США, як також і загальний контекст українсько-американських стосунків. Ввечері 24 березня в посольстві України відбудеться прийняття, на якому учасники „Українських днів“ матимуть можливість познайомитися і поспілкуватися з українськими дипломатами.

25 березня, в кімнаті В-354, Rayburn House Office Building, відбудеться сніданок з членами Конгресового Кокус (КУК). Представники КУК обговорюватимуть питання відзначення в США українського Голодомору-геноциду

1932–1933 року, а також побудови пам'ятника жертвам цієї страшної події в історії України у Вашингтоні, надання федеральної хартії Організації Українських Американських Ветеранів, питання закордонної допомоги США Україні та статусу постійних нормальних торговельних взаємин між Україною та США, як і питання загальних взаємин між Україною та США, з особливою увагою до президентських виборів в Україні в жовтні ц. р.

Протягом цих двох днів представники громади матимуть засідання з відповідальними діячами у Палаті представників та Сенаті, щоб донести до них питання, які турбують громаду, та налагодити країні зв'язки з їхніми бюроми. Необхідним є долучити наші молодші покоління до активного громадського життя, щоб забезпечити наше існування як активної частини американського суспільства, а також можливість боротися за дальший економічний та демократичний розвиток в Україні.

За точнішими інформаціями (і щоб замовити готель), просимо звертатися до Української Національної Інформаційної Служби (УНІС) на телефон: (202) 547-0018 чи електронною поштою за адресою unis@ucca.org.

УНІС

За більше ви розуміння

Коли „Свобода“ на початку 1990-их років стала вживати – ще неспішно, невпевнено – термін „діяспора“, то редакція діставала багато нехвальних читацьких відгуків. Діяспора, – писали до нас, – це щось вже вросло в американський ґрунт, вже досить відірване від рідної землі, тобто якоюсь мірою вже самостійна структура. Мовляв, ми не діяспора, а вимушена історичними обставинами еміграція. Ми чекали, як сонця в небі, незалежної Української держави, поза нею себе не мислили, тим більше не мислимо тепер, коли вона стала реальністю. Ми завжди почувалися і далі чуємося громадою, духовним об'єднанням усіх осіб, котрі шанують своє українство.

І все ж ми є тим і тим водночас – ми є діяспора, „самостійна структура“, і громада, яка має за собою довгу і славу історію на прикрайній батьківщині, але при цьому не втратила духовного зв'язку з землею батьків, дідів і прадідів. Щодо матеріального еквіваленту цього зв'язку, то про це скажуть тільки майбутні історичні дослідження. Одне є безсумнівним: на таку книжку, котра б подала самі лише голі факти допомоги Україні з боку американських та канадських українців – грішми, ліками, книжками – в усій українській державі не знайдеться досить паперу, бо з тих фактів можна б скласти ще одні Кордільєри чи ще одні Карпати. Треба лише переглянути сторінки „Свободи“, щоб це зрозуміти.

Тому ми не підтримуємо тих окремих авторів в Україні і в нашому власному середовищі, котрі в мисленні і в діяльності західної української діяспори бачать тільки недотягнення і недоліки, котрі на підставі окремих і часто несуттєвих прикладів пробують звести всю нашу діяльність до негативних узагальнень. Вони відкидають адресовану Україні критику: мовляв, ніхто в діяспорі не розуміється в сучасному житті і проблемах українського суспільства. Ніколи нами не керувало бажання тільки критикувати Україну, або тільки хвалити, а керувало щире прагнення знати, якою вона є в реальності, і допомагати змінити цю реальність у кращий бік. Ми віримо, що це можливе і що це неминуче станеться.

Ми своє робили і робимо з веління совісті, з нашої духовної сили, заплідненої феноменально незнищеним українством. Робимо стільки, скільки можемо – не більше, але й не менше. Певна річ, нас тішить, що в сьогоднішній Україні термін „західна українська діяспора“ вживається на кожному кроці і без негативних інтонацій, принаймні без колишніх означень – „недобитки“, „буржуазні націоналісти“, „люті вороги українського народу“. Але ще більше нас тішило б, якби обидві сторони, Україна і діяспора, легше брали одна одну – спокійніше, зичливіше, об'єктивніше.

Користуйтеся
веб-сайтами „СВОБОДИ“
www.svoboda-news.com
„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВІКА“
www.ukrweekly.com
УНІОСЮЗУ
www.unamember.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видав Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНІОСЮЗУ
\$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“
Адміністратор Володимир Гончарик
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська
Передплата – Марійка Пенджола

(973) 292-9800 (доп. 3041)

(973) 292-9800 (доп. 3040)

(973) 292-9800 (доп. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тих, що їх не було

У рідній „Свободі“ вичитавши перед двома тижнями, що в неділю, 14 березня, старшина Пластового загону „Червона Калина“ закликає усіх своїх членів, популярно званих „братчиками“, прийти на Службу Божу в Нью-Йорку, – як поминальну, за усіх померлих своїх членів, вирішила і я, знаючи їх багато зі свого пластування, спільно помолитися. Бо ж члени цього куреня відомі були завжди зі своєї високопатріотичної настанови та виїняткові діяльності.

Яке було, однак, моє здивування, коли побачила у церкві таку скромну кількість членів цього куреня – три короткі перші ряди сивоголових пластунов. Попереду виднів курінний прапор, що його тримав самотній, якого бачила, молодий віком пластун в однострої. Це все? На особливий своєю інтенцією Службі Божій? Три короткі ряди сивоголових і один молодий з прапором?

І перед моїми очима, замість молитви, проходили спомини, проходили обличчя членів славного історичного куреня – ті, що загинули у воєнній завірюсі, ті, що стали на їхньому місці після закінчення Другої світової війни, вже тут, на нових місцях поселення, та принесли заслужену славу цьому куреневі своєю громадською та пластовою діяльністю і належали до провідних одиниць в громаді і в Пласті.

Десь проходили у думках паки і паки десятки так добре відомих прізвищ – тих, що записані чітко у історії визвольних змагань, як члени цього славного з'єднання: два брати Бандери, Олекса Гасин, Осип Грицак, Іван Малюца і Ярема Савчинський, Степан Чехут та ряд інших відомих мені з історії і з пластових книжок про тих, що загинули як жертви воєнних лихоліть.

За них, в першу чергу, мали цієї неділі молитися їхні побратими з куреня, а з ними ми усі, кому ці прізвища були так добре відомі. Але не тільки за них. Та ж після цих героїв ціла

плеяда активних у Пласті та громаді членів цього куреня вже відійшла у „кращий світ“.

Десь виринали із споминів про ще недавні роки спільної пластової і громадської праці ті відомі в нашій американсько-українській спільноті постаті, з якими довелося стільки спільного пережити. Ось Славко Падох, що переконав мене перебрати після нього провід Пласту в США, ось Едвард Козак – незрівняний мистець і гуморист, що притягнув мене до співпраці у гумористичному журналі „Лис Микита“, ось Ярослав Рак, званий „Мортиком“, з яким довелося пережити досі найбільшу трагічну подію у нашому Пласті – утоплення шістьох юнаків біля Чикаго. Ось Славко Бойдуник, з якими ми їхали купувати „Вовчу Тропу“, що сьогодні далі є однією з найкращих пластових осель, ось Тиміш Білостоцький, що приступив до спільної опіки над українською молоддю, яка служила у протилетунській обороні у Другій світовій війні. Кожний із них – це частинка життя не лише мого, але і загально-пластового, кожен із них – незабутня постать, за яку слід змовити не одне „Отче наш“.

Ті, що стояли в церкві св. Юра у трьох рядах, перебрали естафету пластової і громадської праці. Але чому їх так мало? Чи справді тільки вони залишилися? Ні, я знаю, що їх куди більше – однак, сьогоднішня настанова до громадської праці молодших віком чомусь не вимагає співучасті. І це не лише у Богослужбі в пам'ять друзів. Таке мале число являється на різні імпрези, таке мале число було на останніх зборах Пластової станиці в Нью-Йорку, таке мале число бачимо на раді культурних імпрез.

Повна думок і споминів, я дивилася на жменьку сивоголових вірних членів куреня „Червоної калини“ і питалася сама себе: „А де ті, що мають прийти на місце оцієї жменки?“

О-КА

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ
АМЕРИКИ, Інк.
ВІДДІЛ НЮАРК, Н. Дж.

неділя, 28 березня 2004 р., год. 3-тя по пол.

КОНЦЕРТ

на фонд Школи св. Івана Хрестителя

Виконавці: випускники школи і вчителі музики

ПАВЛО АНДРУШКІВ, СТЕФАНІ БОРАІ,
ЛІДА ДОЛЛ, ЮРІЙ СИМЧИК,
ТАІСА БОГДАНСЬКА, МАРІЯ ВОЛЯНСЬКА,
ОЛЯ СТАЩИШИН, МАРІЯ і РОМАН ЦИМБАЛА

Заля Українського Народного Дому
140 Prospect Ave., Irvington, NJ

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Як там тепер, в Україні?

Здавалося б, закордонним українцям не бракує різних турбот в місцях їхнього поселення, але вони усе ж найвагомішу частку своїх зацікавлень і тривог присвячують Україні. Кілька листів від земляків надіслав до редакції **Михайло Семенець** з Гемліну, Н. Й. З його рідного села Плешканів на Черкащині пишуть, що село порожнє і тепер вже 35 хат стоять порожні. Зі зростанням нестатків ростуть крадіжки, фарму охороняють вояки спеціального підрозділу міліції, чого раніше в селі не було. З Керелівки на Черкащині до нього написав **Сергій Ткаченко** про те, що сільська молодь подалася на заробітки до Італії, зокрема вчителі, а також обидві паніматки.

Роман Колісник з Торонто переслав статтю з „Української думки“ львівського професора Василя Лизанчука „Зупинімо варваризацію інформаційного простору в Україні“, автор якої виступає проти засилля Росії в українських засобах масової інформації. Водночас в численних публікаціях, зокрема й за межами України, триває виправдання злочинної політики Кремля щодо України.

На це звертає увагу **З. Лев Мельник** з Сінсінаті, Огайо, який переслав статтю такого змісту з „Вол-стріт Джорнел“, а **Іван Даниленко** з Сомервилу, Н. Дж., переслав статтю з газети „Філадельфія Інквайр“, у якій говориться, що В. Путін назвав розпад СРСР національною трагедією. І. Даниленко додав до публікації свій коментар.

Євгенія Ковальська з Луїсвілу, Колорадо, прочитала в місцевій пресі про повернення майна колишнім його власникам в Афганістані, і з цього приводу пише: „Багато з нас залишили мастки, котрі пропали і ніхто не дістав відшкодування“.

Іван Ільків з Вайтінгу, Н. Дж., в статті „Ще про пляномірний геноцид України“ переглядає злочини Російської імперії проти України в історичній ретроспективі.

Ярослав Стех з Канади в статті „Наша національна повинність і наші завдання та обов'язки“ роз-

глядає ряд питань з приводу підготування до наступних виборів в Україні,

З. Лев Мельник прислав також статтю Євгена Вербила з „Українського слова“ – „Фашисти в Україні, де і хто вони?“, в якій йде мова про ситуацію довкола газети „Сільські вісті“ після появи у ній антисемітської статті В. Яременка. Цій проблемі присвятила свого листа і **Катерина Рубан** з Лонг Велі, Н. Дж., яка вважає, що публікація статті не повинна бути причиною переслідування усієї газети.

Дуглас Кавулич з Канади переслав два вірші Павла Мамалиги з України, який протестує проти антидемократичних дій нинішнього уряду. **Михайло Пилипчук** з Нью-Йорку в листі обстоює вживання літери „г“ як символу української гривні, що й сталося („Свобода“, ч. 11).

Добірку публікацій різного часу про події українського життя надіслав **Осип Панчишин** з Чикаго.

Адольф Гладилевич з Монреалю вже вдуже нагадує, що державні акти 22 січня 1918 і 1919 років не проголошувалися на Софіївській площі Києва, як вважає Богдан Кандюк („Свобода“, ч. 7), а у великій залі Центральної Ради. Про це А. Гладилевич писав у „Свободі“ 12 березня 1999 року.

У поетичній формі висловили своє ставлення до проблем України Семен Качанівський (вірш „Ще не вмер. Лист Л. Кучмі від пенсіонера“ та „Нова надія“), які переслав **Леонід Царик** з Фрідонії, Н. Й., і Галина Анто-нюк-Протас у трьох віршах.

Микола Горішний відгукнувся на прихід весни віршем „Весна“, в якому пише: „Воскресла радісно земля, аби діла хвалити Божі“. М. Горішний прислав також вірші „Великодній спомин“ і „Дзвонять дзвони великодні“, а також лист про те, що в новому „Альманасі УНСоюзу“ бракує споминів засновників УНСоюзу.

Лев Боднар з Чикаго надіслав текст свого виступу від 19 лютого у радіопрограмі „Українська вечірня трибуна“, в якому доводить, що продаж банку „Пеність“ був помилкою.

Замість бенкетувати, вчимося в Поета любити Україну

Завжди з увагою читаю статті, часто аналітичні, в „Свободі“. До них належать і статті журналіста Ростислава Хом'яка; знаємо його як культурну людину, доброго журналіста, діяльного громадянина.

На жаль, його пропозиція відзначати роковини Т. Шевченка бенкетами ніяк не підтверджує нашої високої оцінки його публіцистичної діяльності. Треба взяти до уваги два переважливі моменти: перший – це багатство Шевченкової творчості, зрозуміло, не чисельне; тут не йдеться про кількість заповнених ним сторінок, а про духову скарбницю, яку нам лишив Шевченко, який своєю творчістю зформував нас як націю. Як відомо, совєтський режим допускав тільки свій образ Шевченка, як „революційного демократа“ із своїми „виправленнями“ його творів і замітками, що поет „не розумів“ дечого, тому й йшов саме так...

Не нам дано виправляти Шевченка. Нам треба день у день вчитися у нього. Тож з багатющої скарбниці його треба черпати знання, чистоту почувань,

глибину любови, силу духа, пізнання правди, добра і краси. Адже Шевченко – один із тих світочів, що втілює у своїй творчості ці первні. Кортить навести метафоричний образ, поданий свого часу Юрієм Шевельовим щодо дослідження Шевченкової творчості: лежить гулівер непорушно, а зграя ліліпутів досліджує його, ретельно вимірюючи його могутнє тіло...

Другий момент, який суперечить пропонованому бенкетуванню – це сам панівний настрій нашого суспільства тут, у діаспорі: під цю пору цей настрій визначається глибокою стурбованістю, зажурило; ми ж свідомі того, що Україна тепер у смертельній небезпеці. Є це не лише тривала загроза від північного сусіда, а теж і з боку внутрішньої „п'ятої колонії“, що складається з представників колишнього інтернаціоналу, з великого числа байдужих членів суспільства, мас без духового начала, живих ідеалів, з перевертнів, створених попереднім режимом. Ми живемо в свідомості того, що саме цього року доведеться нашій рідній країні, яка колись „спливала медом і мемом“, була „житницею Європи“, перейти Рубікон, вирішити дилему: to be or not to be. Яка ж нелюдська напруга потрібна самій істоті нації, до якої ми належимо, щоб не златися, щоб перемогти. І ось у цей час хтось із нашого гурту, в діаспорі, закликає до бенкету та ще нібито в ім'я прослави Т. Шевченка. Адже це був би „бенкет у час чуми“.

Добре, що цього саме року припадає Великодній піст на той самий час за обома календарями; тож чи не варто було б нам усім присвятити наші великопостні роздуми саме Шевченкові як надхненникові нації, адже ми оті „ненароджені“ – за його земного життя – земляки.

С. Кузнецов,

голова правління, Львів

Н. Пазуняк,

Філадельфія

Подаруйте передплату

Львівський територіальний фонд соціального захисту і реабілітації сліпих – „Фонд Брайля“ є громадською, неприбутковою організацією сліпих, яка займається соціальним захистом інвалідів по зору за рахунок пожертвувань підприємств, організацій та установ. Правління „Фонду Брайля“ просить виявити доброзичинне спонсорство пожертвування, щоб ми діставали один примірник газети „Свобода“.

Наша адреса: вул. Яна Жижки, 4/5, „Фонд Брайля“, Львів, 79008 Ukraine.

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІАРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО
ВІДДІЛ В НЬО-ЙОРКУ

запрошує членство та прихильників-мирян
Метрополії Нью-Йорку на доповідь

ЧИ ВАТИКАН СКАПІТУЛЮЄ
ПЕРЕД МОСКВОЮ І КОНСТАНТИНОПОЛЕМ
У ВИЗНАННІ ПАТРІАРХАТУ УГКЦЕРКВИ?

яку виголосить визначний мирянський діяч і почесний голова відділу
Українського Патріархального Товариства в Нью-Йорку

ред. МИКОЛА ГАЛІВ

Доповідь відбудеться

в неділю, 28 березня 2004 р., о год. 2-й по пол.
в приміщенні НТШ, при 63 Четверта Авеню в Мангетені, Н.Й.

Перед доповіддю – кава й солодке.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ШКОЛА СВ. ЮРА

Запрошує на день відкритих дверей
та реєстрацію учнів
26 березня 2004 р.
2:30 – 6:00 год.

- Передшкілля – 8-ма класа
- Програма продовженого дня
- Віддані та ініціативні учителі
- Щоденні заняття з релігії
- Щотижневі Літургії
- Вивчення української мови та культури
- Комп'ютерна лабораторія
- Заняття за програмою ESL

Для подальшої інформації просимо заходити або дзвонити до нашої школи

215 East 6th Street, New York, NY 10003 • (212) 473-3130

<http://stgeorgeukrainiancatholicschool.org>

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ДО 110-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

125-ий Відділ УНСоюзу – Сестрицтво Пресвятої Богородиці, Чикаго. (З „Пропам'ятної книги УНСоюзу“, 1936 рік).

Члени танцювального гуртка 94-го Відділу УНСоюзу в Гемтремку, Миш., з учителем Іваном Іванчуком. 1929 рік.

To book a room or event call: (845) 626-5641, ext. 141
216 Foordmore Road • P. O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

27-28 БЕРЕЗНЯ

Традиційна українська кухня
спонсорована пластовим куренем
„Спартанки“ для батьків і дітей
від 15 років.

Відкриття „Tiki Bar“ в суботу „BBQ“.

Забави:
субота – грає оркестра
„ФАТА МОРГАНА“,
неділя – „АСКОЛЬД БУК ТРІО“.

10 КВІТНЯ

Великодні святкування.
Святочний „Brunch.“

3 ЧЕРВНЯ

Бенкет – Ellenville Teachers School
Related Association.

17 КВІТНЯ

Весілля Ненсі Медвідь
і Джонатана МекФолл.

7 – 10 ЧЕРВНЯ

Clergy Days.

30 КВІТНЯ - 2 ТРАВНЯ

СУА, Відд. 95, Кергонксон, Н.Й.,
Spa Weekend.

13 ЧЕРВНЯ

Прийняття з нагоди 80 уродин
Tony Percoso.

7 - 9 ТРАВНЯ

Cinco De Mayo – святкування.

14 – 18 ЧЕРВНЯ

Тиждень сеньйорів-союзівців.

9 ТРАВНЯ

Полуденок з нагоди Дня Матері.

18 – 20 ЧЕРВНЯ

„Вікенд“ призначений для батьків, що
адоптували, або зацікавлені в адопту-
ванні дітей, спонсорований Українсь-
кою Амбасадой і Українським Народ-
ним Союзом.

14 ТРАВНЯ

Ellenville Junior Prom.

15 ТРАВНЯ

Весілля Стефан Ковальчук
і Алекса Равт.

20 ЧЕРВНЯ

Святкування Дня Батька.

21 ТРАВНЯ

Бенкет – Рочестерська пожежна
компанія.

20 ЧЕРВНЯ – 2 ЛИПНЯ

Тенісові табори.

22 ТРАВНЯ

Показ моди „Girls Scout“.

22 ЧЕРВНЯ

Показ моди „Girls Scout“.

28 - 31 ТРАВНЯ

Вікенд з нагоди Дня Пам'яті

27 ЧЕРВНЯ – 4 ЛИПНЯ

Перший табір „Пташат“.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ПІВНІЧНОГО НЬЮ ДЖЕРЗІ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в п'ятницю, 2 квітня 2004 р., о год. 2-ій по пол.
в приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу
2200 Route 10, Parsippany, NJ

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішучим правом голосу: члени
управи Окружного комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступ-
них відділів:

25, 27, 37, 42, 70, 76, 133, 134, 142, 170, 171, 172, 214, 234, 286, 287, 322, 340.

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

СТЕФАН КАЧАРАЙ – Президент УНС

РОМА ЛІСОВИЧ – Касир УНС

ХРИСТИНА Е. КОЗАК – Головний секретар УНС

ЄВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ – Радний УНС

За Управу Округи:

Євген Осціславський – голова

Почесні голови Округи:

Володимир Білик, Іван Хомко

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ КОННЕКТИКАТ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 3-го квітня 2004 р., о год. 3-ій по пол.

в приміщенні Українського Народного Дому
961 Wethersfield Ave., Hartford, CT

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішучим правом голосу:
члени управи Окружного комітету, конвенційні делегати та по два делегати
від наступних відділів:

12, 59, 67, 253, 254, 277, 350, 387, 414

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:

ХРИСТИНА Е. КОЗАК – Головний секретар УНСоюзу

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Ігор Гайда, голова округи • **Мирон Кузьо**, заступник голови округи
Степан Тарасюк, секретар • **Тарас Сливінський**, касир

На місцевому рівні – „шафа грає“

Р. Л. Хомяк

ВАШІНГТОН. – Розчарування, невдоволення, навіть розпач, які межують з ненавистю, помічаю в нашому „старому краю“, коли повертаюся сюди з „нового“ – з України (вона ж щойно цього року має стати „тінейджером“ – тринадцятирічною державою). Ой і ох! Не така вона, та Україна, на яку так чекали наші предки, ми і наші діти, вивчаючи історію в гімназіях, суботніх школах і в молодечих організаціях. Чогось наша славна діаспора зажурилася – хочеться заспівати, йдучи по Другій авеню або Чикаго-авеню, або стоячи в черзі в рочестерській кредитівці.

Та й листи до редакцій діаспорних видань віддзеркалюють це розчарування і злість, хоч часто густо автори листів будують свої аргументи – про те, як погано в Україні – на базі прочитаного, заслуханого, або на базі якоїсь окремої події, яка спіткала автора. Але що цікаво – ці ж критики не ставлять ситуацію в Україні в контекст подій у світі і не звертають увагу на такі ж і гірші приклади неполадків в наших рідних Сполучених Штатах – всього того, що діється навколо нас.

Це й спонукало редактора київської англомовної газети „Kyiv Post“ Андрія Сливку написати гостре звернення до української діаспори (він, до речі, сам з неї вийшов), в якому закликав братів-діас-

порників перестати фантазувати про Україну і дивитись на неї реально. Замість нарікань, він пропонує діаспорникам у США, Канаді, Австралії включатись в якісь конкретні проєкти, що мають на меті економічний розвиток в Україні. („Kyiv Post“, 18 лютого 2004 року).

Андрієві Сливці, як і іншим переселенцям з діаспори, вже просто набридли всі ці нарікання і недоброзичливі (та навіть ненависні) критичні завваги. Бо насправді нині в Україні не так погано живеться, насправді Україна розвивається, насправді політична система утверджується швидшими темпами, ніж вона утверджувалася в таких демократіях, як Велика Британія чи Німеччина, чи Канада. Я часто згадую виступи двох американських членів Конгресу – сенатора Пола Сарбейнса і конгресмена Стені Гоєра, які на відзначенні п'ятої річниці незалежності України у Вашингтоні доводили, що п'ять років після проголошення своєї незалежності Сполучені Штати знаходились у значно гіршій ситуації, ніж Україна. Те саме можна сказати і про тринадцятиріччя обидвох держав. (Наприклад, тоді Сполученим Штатам бракувало грошей на збройні сили, на сплату боргів, пов'язаних з війною проти Великої Британії. Щойно 15 років після проголошення незалежності уряд запровадив дуже непопулярний акцизний податок на виробництво алкоголю, а в той час тільки в лісах західної

Пенсильванії нараховували п'ять тисяч підпільних самогонних „апаратів“, яких власники не хотіли платити акцизу молодій державі, стріляли в податківців. На боротьбу з самогонниками федеральний уряд виставив 13-тисячну армію. Все це гарно описує американський історик Джеральд Карсон у своїй книжці „The Social History of Bourbon“, Нью-Йорк, 1963 рік).

В Україні акциз на алкоголь діє вже з вісім років і через певний час уряд удосконалює акцизні марки сучасною технологією, бо фальшивок не бракує, як і не бракує домашнього самогону, без будь-яких податкових марок. А що в нашому „старому краю“? Цими днями в американській столиці податківці серйозно покарали корейського крамаря, який продавав сигарки без акцизних марок.

Про неполадки в Україні можна писати цілі томи. Можна заповнювати усі шпальти „Свободи“. Але тут буде одна проблема: не буде місця на позитивні аспекти розвитку „підлітка“, який називається Україна. А такі є. Чимало їх. І коли „Свобода“ кожного тижня закликає своїх читачів „Пам'ятаймо про Україну“, то й ті позитиви треба пам'ятати.

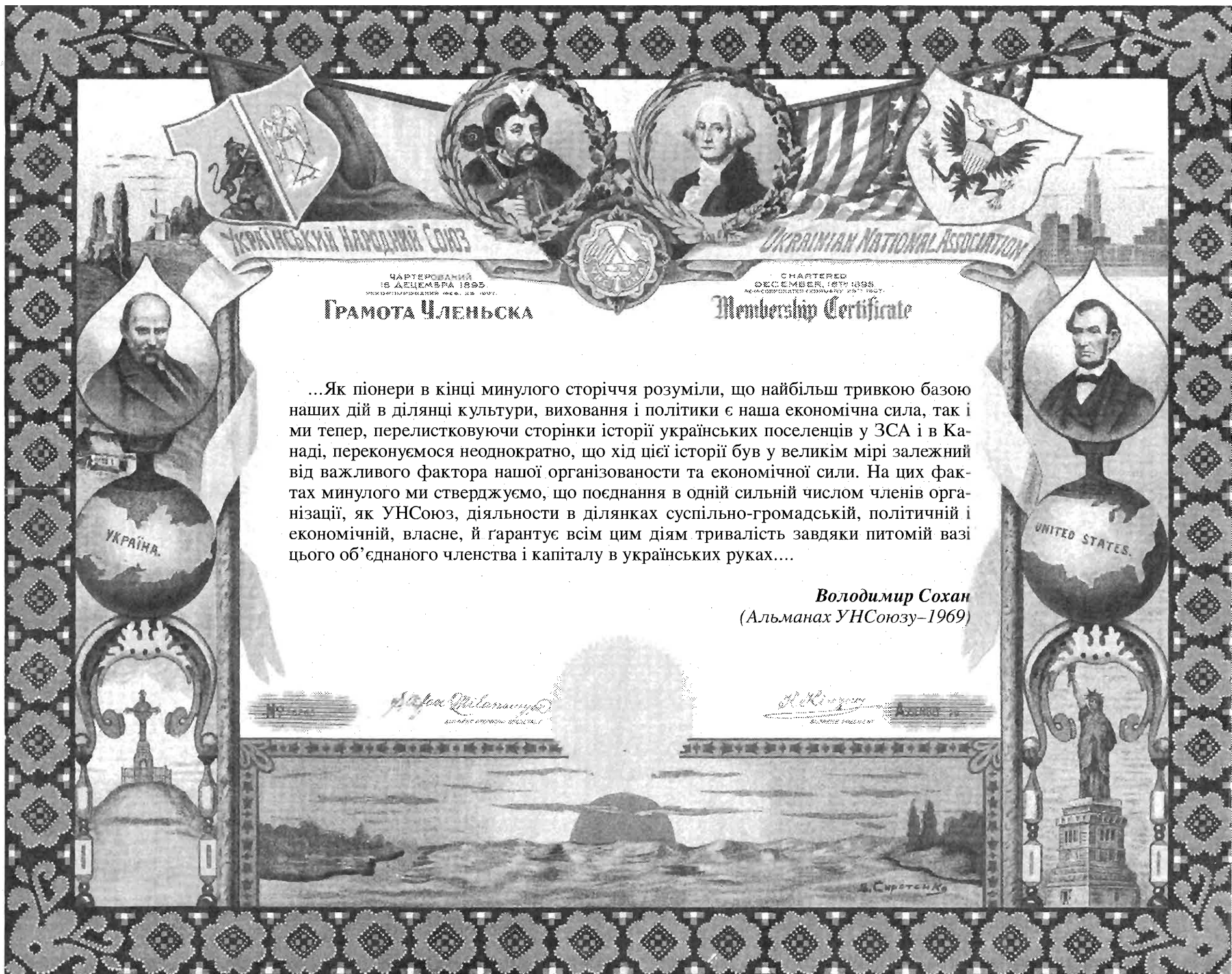
Покійний американський політик Томас „Тіп“ О'Ніл дійшов до верхів федеральної політики, але часто повторював, що вся політика є місцева; місцеві питання керують глибокими рішеннями. А в Україні – попри усі неполадки на державному рівні – місцева політика поволі розвивається. І то

всупереч хитанням і нерішучості на державному рівні, включаючи Верховну Раду. Київ досі не розв'язав усіх питань місцевого самоврядування. (Ще не забулись совєтські нагінки на прояви місцевої ініціативи, а серед державних керівників все ще є чимало тих, які поборювали місцеву ініціативу від імені Советського Союзу і його монопольної партії).

Тим часом в галузі місцевого самоврядування в Україні можна помітити просто революційні паростки. Кілька років тому, історичний Кам'янець-Подільський почав виставляти проєкт міського бюджету на своїй веб-сторінці в Інтернеті. Громадяни читали його і писали свої коментарі, поради. Міська рада їх розглядала і деякі з них брала на шліфування остаточного бюджету. Чи це не революція – в країні, де ще недавно „офіційні особи“ нікому не показували плянів народних витрат?

Або подумаймо, що таке „автономна система ogrівання“? Це „форнес“ у Вашій домівці, який вмикається і вимикається на сигнал термостату. Через кожні кілька років вам доводиться видавати гроші на напругу старого обігрівача або на купівлю нового. А в Україні це – новий феномен. Нові багатоповерхові будинки часто-густо рекламують свої „автономні“ системи. В Закарпатській області почали виробляти малі обігрівачі, пристосовані до помешкань. А в Городку (це на захід від

(Закінчення на стор. 19)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відзначили 40-річчя Товариства українських сеньйорів

МАЯМІ, Флориди. – 40-річчя Товариства українських сеньйорів відзначено 25 січня в парафіяльній залі УКЦ. Урочистість відкрив голова товариства Микола Ракуш, який попросив до слова заступника голови та фінансового секретаря Михайла Ковальчука. Доповідач висвітлив історію перших поселенців українського походження на Флориді, створення організованого громадського життя, в тому числі Товариства українських сеньйорів. Ще в 1964 році в Маямі почало свою діяльність вищезазначене това-

риство, першим головою якого був Іван Тимняк, а з 1982 року і до сьогодні керує товариством відомий підприємець, знаний громадський діяч Микола Ракуш.

Головне завдання товариства – нести моральну та матеріальну допомогу українським родинам, сприяти в оформленні урядових формальностей, діяти для добра нашої спільноти. В плані товариства була побудова старечого дому, але з проголошенням незалежності України всі зусилля були скеровані на допомогу молодій державі.

На фото сидять зліва: Люся Візняк – фундатор Товариства, почесний член (має 102 р.), Михайло Ковальчук – заступник голови, фінансовий секретар, о. Іван Чировський, парох УКЦ, Микола Ракуш – голова товариства; стоять (зліва): Осип Зінкевич – голова видавництва „Смолоскип”, Марія Венгльовська – член управи, Ірена Ракуш – референт суспільної опіки, Дмитро Таращук – голова Контрольної комісії.

Єва Сташків склала 20 тисяч дол. на Український інститут у Гарварді, 100 тисяч на стипендійний фонд СУА та ділянку землі для Товариства сеньйорів, яку продали за 200 тис. дол., Йосиф Базар залишив 10 тис. дол. для Товариства та 62 тис. дол. на сиротинець сестер-Василіанок в Америці, Софія Левицька – 10 тис. дол. на УКЦ в Маямі та 40 тис. дол. на Український інститут у Гарварді, Анна Тимків – 10 тис. дол. на УКЦ в Маямі, Дмитро Житинський – 20 тис. дол. для Товариства сеньйорів. Петро та Емілія Кулики – 100 тис. дол. на Українські студії в Гарварді. Були пожертви й від інших. Сума всіх пожертв становить 450 тис. дол.

Фінансовий референт і касир Михайло Ковальчук вичерпно подав стан фінансового господарювання. Товариство призначило на допомогу школам в Україні 250 тис. дол. За ці гроші видано в Україні три томи „Хрестоматії української літератури” та „Історію України” Дмитра Дорошенка. Видавцями „Хрестоматії” були проф. Василь Якименко (Київ) та проф. Євген Федоренко (США).

Фінансова допомога від Товариства періодично надходить до УКЦ в Маямі, Українсько-американського клубу і танцювального колективу в Маямі, до Фонду допомоги дітям Чорнобиля, на допомогу сиротам і старшим людям в Україні, до Інституту ім. Митрополита А. Шептицького в Отаві (50 тисяч дол.). Товариство підтримує зв'язок з Організацією репресованих і політич-

них в'язнів у Тернополі. Протягом десяти років туди вислано 40 пачок з одягом, взуттям, ліками. Референт суспільної опіки Ірина Ракуш з великою посвятою і співчуттям до потребуючих виконує цю працю. У збірці речей допомагають родини Тершаківців, Венгльовських, Гладких, Ковальчуків, Серни, Лужняків, Чировських, Жарських, Трачів, Таращуків, Кропів.

Товариство спонзорує стипендії для здібних студентів в Україні через видавництво „Смолоскип”. Поодинокі члени є меценатами Українського інституту в Гарварді, „Української енциклопедії”, багато є членами НТШ, меценатами Українського музею в Нью-Йорку, Вільного університету в Мюнхені, будинку Посольства України в США, Світового Конгресу Українців.

Отже, історія Товариства українських сеньйорів у Маямі віддзеркалює довгий, плідний шлях, народжений любов'ю до рідного краю та народу. До цього урочистого дня Ірина Ракуш приготувала виставку, на якій були представлені архівні матеріали багатогранної праці товариства, а також подяка від Міністерства освіти України, листи від стипендіатів, зворушливі слова подяки від потребуючих в Україні.

Гостем свята був Осип Зінкевич, який привітав сеньйорів з нагоди 40-річчя і подякував за численні пожертви на видавничу справу в Україні, спонсорування здібних студентів через видавництво „Смолоскип”. Хай вам щастить, наші сеньйори!

Ірина Дзюбинська

ОБ'ЄДНАНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЬЮ-ЙОРКУ
Відділ УККА

влаштовує

Святочну Академію присвячену 190-ій річниці від дня народження
Великого Сина нашого народу

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
1814 – 2004

Богданова церква в Суботіві. Акварель Шевченка

У програмі

„Ой Богдане, Богданочку!”

виступлять

учні Української Драматичної Студії в Нью-Йорку

під покровом УКЦеркви Св. Юра,

мистецький керівник – Народний артист України

ІВАН БЕРНАЦЬКИЙ.

Неділя, 21 березня 2004 р., год. 2-га по пол.,
зала Українського Народного Дому
при 140 2-га Авеню, Нью-Йорк, Н.Й.

38-мі РІЧНІ
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ

НЕДІЛЯ, 28 березня 2004 р.

Година **2-га** по полудні

(Реєстрація членів починається о 1-ій год. по пол.)

Велика зала Українського Народного Дому
142 Друга Авеню, Нью-Йорк, Н.Й.

ПРОПОНОВАНИЙ ПОРЯДОК ЗБОРІВ

1. Відкриття Зборів.
2. Читання протоколу з попередніх Загальних Річних Зборів.
3. Звіти:
 - а) Голови Ради Директорів
 - б) Скарбника
 - в) Управителя
 - г) Позичкового Референта
 - д) Контрольної комісії
4. Обговорення звітів.
5. Вибір трьох членів Ради Директорів.
6. Внески, побажання і рекомендації.
7. Закриття Зборів.

Після зборів буде перекуса

Чергова лекція в пам'ять д-ра В. Мацькова

ТОРОНТО, Канада. – 6 лютого в приміщенні галерії Канадсько-Української Мистецької Фундації в Торонто відбулася третя з черги доповідь у пошану св. п. д-ра Володимира Мацькова, визначного металурга та індустріяліста, колишнього голови Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка в Канаді (НТШ-К). Доповідь прочитав д-р Любомир Т. Романків з наукової лабораторії відомої комп'ютерної фірми „IBM“ в Йорктаун-Гайтсі, штат Нью-Йорк. Попереднього дня д-р Л. Романків читав фахову доповідь на ту ж тему у відділі електричної та комп'ютерної інженерії Торонтського університету.

Вечір відкрила голова НТШ-К д-р Дарія Даревич, а програмою провадив д-р Марко Стех, референт імпрез. Д-р Любомир Романків вітав зокрема присутніх своїх вихованців, адже він – не тільки визначний вчений-винахідник, але й Начальний Пластун.

Захистивши у 1962 році в Масачусетському Інституті технології, докторську дисертацію в ділянці металургії та матеріалознавства, невдовзі він запропонував принципово підстави гідрометалургічного процесу для видобування цинку із сульфідів, що дозволило значно вдосконалити екологію виробництва. Відтак його запрошують в дослідні лабораторії фірми „IBM“, де в короткому часі йому доручають очолити групу електрохіміків. Він вперше демонструє величезний потенціал електрохімії у електроніці, яка до того часу уважалася непридатною для тонких технологій. Сьогодні запропоновані ним електрохімічні процеси відіграють одну з найважливіших ролей у мініатюризації магнітних, електронічних і мікромеханічних пристроїв, коли вони наближаються до майже молекулярних величин.

Д-р Р. Романків – автор 57 патентів, 120 опублікованих винаходів, 150 наукових праць, шести розділів у наукових монографіях. Він був ініціатором і організатором десяти міжнародних конференцій та редактором десяти наукових збірників у ділянках магнітних матері-

ялів, процесів та пристроїв, а також застосувань електрохімії в електроніці. Серед значного числа наукових винагород перше місце займає золота Медала Перкіна – найвище відзначення з боку товариств хімічних індустрій. Д-р Р. Романків є членом багатьох наукових товариств, поміж ними НТШ-А, яке відзначило його званням почесного члена. Він є теж членом Інженерної Академії Наук України.

Доповідь була доступною для ширшого кола слухачів і зосереджувалася над темі вдосконалення технології магнітного записування у комп'ютерах. Д-р Романків ілюстрував численними прозірками технологічний поступ і роль, яку відіграли його науковий та інженерний досвід.

Патенти Любомира Романкова полягали в тому, щоб знайти розв'язки для фундаментальних проблем електрофабрикації, тривимірних пристроїв на плоскій плитці (по англ. wafer). Ці методи знайшли ще багато й інших застосувань у мікроелектроніці. У висліді його праці величина конвенційних головок зменшилася на багато порядків, а це дозволило збільшити густоту запису інформації у десять тисяч разів. Ці головки нині значно менші за товщину людської волосинки. Вдалося зменшити величину дисків з 12 інчів до двох з половиною інчів, в той же час збільшуючи ємність диска у тисячу разів. Це уможливило виготовлення персональних та „lap-top“-комп'ютерів. Згодом Л. Романків винайшов спосіб поєднати магнітно-опірний сенсор з раніше вдосконаленими ним головками, і це привело не тільки до вражаючого ущільнення інформації, але й до величезного прискорення її пошуку і прочитання. Комп'ютерні бібліотеки (сервери), з трильйонною ємністю інформації та шаленою швидкістю їх пошуку, поєднані з надзвичайно швидким переданням інформації скляними волокнами (optical fiber), опрацьованими фірмою „АТТ“, уможливили Інтернет, яким сьогодні користується увесь світ.

У своїй доповіді д-р Л. Романків висвітлював також фінансові аспекти нових електронічних технологій, які спричинили масове поширення комп'ютерів у приватних житлах, школах тощо. За понад 30-річний процес зменшення магнітних запам'ятовувальних пристроїв їхня ємність збільшилася з 10-мегабайтових плит 1980-их років до 100 плит 2000-их років, а вартість пам'яті за мегабайт зменшилася відповідно в тисячі разів. Коли ж порівняти з вартістю довготривалої пам'яті комп'ютерів 1960-их років, себто технологій без використання тонких плівок у головках, то зменшення вартості відбулося в мільйони разів. В цьому революційному технологічному досягненні є велика заслуга фірми „IBM“ та особисто д-ра Л. Романкова. Зараз майже усі головки світові фірми створюють на підставі основоположних патентів групи д-ра Л. Романкова.

Високоавторитетний у своїй ділянці доповідач цікаво заторкнув тему майбутнього розвитку комп'ютерних технологій. Не припиниться потреба дальшого збільшення ємності твердих плит і їхньої мініатюризації. Цифрова техніка перебирає ринок і стає досконалішою і дешевішою, ніж попередні аналогічні технології. Нинішні магнетні головки базовані на шарах товщини більш-менш від тисячі до сто атомів. За наступних декілька років настане потреба виготовляти шари товщиною до десятків або й до кількох атомів. Тут вступить у свої права вже не класична, а квантова фізика. Тому одним із завдань д-ра Л. Романкова є вишукувати найздібніших молодих вчених в ділянці електрохімії у провідних університетах світу та допомагати їм у практичному застосуванні їхніх знань, який конче буде потребувати процес розвитку комп'ютерних технологій. У висліді нас чекають нові відкриття, про які ми сьогодні лише можемо мріяти.

Формальна частина вечора була закінчена жвавою дискусією на підставі цікавих запитань присутніх. Від імені родини покійного д-ра Мацькова його доньки подякували промовцеві за його визначну працю і жертвенність.

проф. Марко Горбач
заступник голови НТШ-К

Хочете забезпечити кращий прихід, коли надійде пенсійна пора? Зверніться до УНСоюзу. У нас

найкращі пенсійні грамоти “ANNUITIES”!

Короткотермінова Пенсійна Грамота “Annuity”

2 роки *3.5% APR
3 роки *4.0% APR

*в разі непоновлення або передтермінового відтягнення, грамота автоматично перетворюється у 10-літній контракт з біжучим відсотком.

UKRAINIAN NATIONAL
ASSOCIATION, INC.
2200 Route 10 West
Parsippany, NJ 07054
Phone: 800-253-9862
Fax: 973-292-0900
Email: una@unamember.com

Український Народний Союз...

Служить громаді від 1894 року...

Понад \$63 мільйонів в активах...

- Забезпечений дохід протягом цілого життя
- Високі відсотки
- Знімайте безкоштовно до 10%
- сума вкладу необмежена
- tax-deferred- прибуток не оподатковується, аж поки не почнете знімати гроші
- жодних адміністративних оплат

5.5%

Довготермінова Пенсійна Грамота “Annuity”

- 5 років *4.5% APR
- 10 років *5.5% APR

*1-ий рік гарантований

STP scope travel inc
 1605 Springfield Ave., Maplewood NJ 07040
 973 378-8998 or 800 242-7267 or FAX 973 378-7903;
 www.scopetravel.com e-mail:scope@mycomcast.com

2004 SCOPE GROUP TOURS

Leading tour
operator to
Ukraine

Marijka Stadnycka Helbig

LVIV and VIENNA

via Czech Airlines from Newark

12 Day Air/land all inclusive Tour

\$1890 tw

WAITLIST ONLY

Departure: April 25, 2004

Fly to Kyiv and continue by plane to Lviv (8) a full week with relatives/friends, while staying in centrally located George Hotel. We return by plane to Kyiv with connections to Vienna (4) - lovely days of sightseeing, shopping and Austrian "Gemuetlichkeit".

STUDENT TOUR

via Malev Airlines from New York JFK

22 Day Air/land all inclusive Tour

includes 8-day Dnipro River Cruise

Escort: Dr. Volodymyr Karpinich

\$2680 tw

Departure: July 28, 2004

From Kyiv (3), we continue on a Dnipro Cruise (8). Ports: Zaporizhia, Odesa and Sevastopol, with extensive sightseeing of Crimea; Bakhchysaraj, Chersonesus, Yalta, Simferopol (1) than we fly to Lviv (4) and continue on a 3-day bus tour of Karpaty; Yaremche (2) We return to Kyiv for a connecting flight to Budapest (3). Plus: Kaniv, Iv. Frankivsk, Vorokhta, Kolomyja, Kamianets Podilskyj and Zarvanytsia.

ALL OF UKRAINE

via Malev Airlines from New York JFK

15 Day Air/land all inclusive Tour

includes 8-day Dnipro River Cruise

from \$2355 tw

Departures: June 13, 2004 and Aug 11, 2004

We begin this glorious tour in Lviv (4) from where we fly to Odesa to board MS Rybalko, the Dnipro River Cruise (8) for a lovely itinerary: Crimea-Sevastopol, Yalta, Bakhchysaraj, Chersonesus, Kherson, Dnipropetrovsk and Kyiv. An afternoon flight on Friday will take us to Budapest (2) for the final days of sightseeing and shopping.

EASTERN UKRAINE

via Malev Airlines from New York JFK

10 Day Air/land all inclusive Tour

\$1980 tw

Departure: Aug 18, 2004

An experience you should not miss: arrive in Kyiv (2) for a short orientation stay, and then continue by bus to Poltava (2) for the Sorochynskyj Folk Fair - the highlight of this tour. This "yarmarok" began over 200 years ago as a local bazaar and has become a drawing attraction not only to the surrounding counties, but to neighboring countries. We return to Kyiv (3) for Independence Day Celebrations, street concerts, parades and festivities. A Budapest (2) for sightseeing and shopping.

Optional: Lviv stay can be arranged on pre tour basis at additional cost.

RUSSIA plus HELSINKI

via Czech Airlines from New York JFK

10 Day Air/land all inclusive Tour

\$2500 tw

Departure: May 27, 2004

Escort: Dr. Volodymyr Karpinich

Arrive in Moscow (3) wonderful days to see the new Capital of Russia, Kremlin, Armoury and Red Square. Continue by first-class sleeper train to St. Petersburg (3) the "Venice of North", with unsurpassed Hermitage and Peterhof Palace. We continue on a overnight deluxe Cruise to Helsinki (2) our final destination

LVIV MUSIC FESTIVAL

via Aerosvit Airlines from New York JFK

12 Day Air/land all inclusive Tour

\$1500 tw

Departures: May 21, 2004

A wonderful time to be in Lviv (8) for the 10th Annual Music Festival. A Bed and Breakfast basis at George Hotel provide superb central location for self exploration of Lviv and is walking distance to the Opera, the Philharmonic Hall, and Zankovetskoji Theater. You fly to Kyiv (3) since we must be in this capital of Ukraine when 15,000 chestnut trees are in full bloom!

WESTERN UKRAINE

via Czech Airlines from Newark

15 Day Air/land all inclusive Tour

\$2300 tw

Departures: Jun 25, 2004 and July 30, 2004

A comprehensive tour program in Kyiv (4) and then we fly to Lviv (4) where besides guided tour we have ample time for visit with family and friends. A 3-day bus tour to the Carpathian Mountains allows us to visit: Rohatyn, Ivano Frankivsk, Yaremche (1), Kolomyja, Kamianets Podilskyj (1), with a stop to Zarvanytsia before returning to Lviv (2). An overnight train ride takes us to Budapest (2), for final two days of sightseeing and gypsy revelry.

BEST OF UKRAINE

via Aerosvit Airlines from New York JFK

12 Day Air/land all inclusive Tour

\$2270 tw

Departures: Jun 18, 2004 and Aug 20, 2004

A Lovely combination - first we fly to Lviv (5) for sightseeing and excursions to Pochajiv and Olesko, we continue by plane to Crimea - Yalta (3), for extensive touring Bakhchysaraj, Chersonesus, Sevastopol and Simferopol - from where we fly to Kyiv (3) the Golden domed Capital of Ukraine.

UKRAINE, POLAND and HUNGARY

via Malev Airlines from New York

12 Day Air/land all inclusive Tour \$1990 tw

Departures: July 14, 2004 and Sep 8, 2004

Arrive in Kyiv (2) the Golden Domed Capital of Ukraine and the cradle of Eastern European Christianity; continue by plane to Lviv (3) one of the Hapsburgs Capitals of the Austrian Empire. We continue by train by train to Krakow (2), the UNESCO preserved city square is the largest in Europe. We fly to Budapest (3), our final destination.

MOROCCO

via Air Maroc from New York

10 Day Air/land all inclusive Tour

\$2650 tw

Departure: September 24, 2004

Escort: Marijka Helbig

A 6 hr flight takes us to the Gateway of Morocco - Casablanca (1). Continue by deluxe motorcoach to Rabat (1) via Meknes & Volubilis to Fez (1), then via the high Atlas Mts to Erfoud Oasis (2) for overnights in deluxe encampment with exotic Berber meals then to Quarzazate (1). Our final stop is Marrakech (3), the renown Palmeraie Palace Resort. Additional features: ruins of Chellah, Kasbah des Oudaias, Moulay Idriss, the holiest Muslim site in Morocco, Ifrane and Azrou-handicraft center, Midelt, Tineghir/Dades & Todra Gorges and Kasbah Taourirt - UNESCO restored kasbah of Morocco - backdrop of famous movies as "Jewel of the Nile" and "Lawrence of Arabia".

BERCHTESGADEN & REGENSBURG REUNION TOUR

All Inclusive 15 day via Czech Airlines from Newark

May 07 - 21, 2004 est \$3000

Tour Host: Volodymyr "Xina" Sharko

Everybody welcome!

Warsaw (2), Prague (2), Regensburg (2), Berchtesgaden (5)
 Vienna (2) Plus: Pilsen, Munich, Salzburg and Melk

www.scopetravel.com Call for brochures! Special Kyiv summer rate \$770 - must purchase by 3/31!

В пам'ять жертв Великого голоду 1932-33 років

І я скажу дещо про 1932-33 роки

Мені тоді було майже тринадцять років, ото ж про голод в 1933 році пам'ятаю, бо особисто його бачив і пережив. Про той жахливий рік уже написано кілька книжок людьми, що його пережили, як також тими, що той рік досліджували з документів. Добре, що так зроблено. Але шкода, що ті книги десь лежать, припавши пороком. Вони не потрапили до шкіл США для ознайомлення молоді з тим, що творилось в Україні.

Та настало 70-річчя Великого голоду. Українці закликали до вшанування пам'яті загиблих мучеників. Були розмови в Україні, і в ООН. Всі закликають не забувати убитих голодом і висловлюють співчуття Україні, називають, що то був Голодомор. Хто його почав і для чого, мало хто цікавився. На вимогу українців (переважно зі США) визнати, що то був не лише Голодомор, але також геноцид, тобто свідоме винищення народу, багато миролюбців ухилились від такого означення, кажучи: „Ні, то був лише голод”.

Я, тепер старий, а тоді, бувши тринадцятирічним хлопчиком, те, що тоді спостеріг, тепер стверджую: то був геноцид українського народу.

Між іншим, між багатьма американськими професорами-совєтознавцями панувало переконання, що Голоду взагалі не було. Тепер вони визнали, що голод був, але кажуть, що то Сталін будував тяжку індустрію, продаючи зерно в Європу і купував машини, тому люди мали терпіти.

Отож, міркуючи, чи то була лише побудова тяжкої індустрії, чи ще щось інше, наведу тут деякі факти з мого дитячого спостереження. У нашого сусіда взяли в миснику півсклянки кукурудзи. Чи на будову тяжкої індустрії треба було тієї півсклянки кукурудзи?

В льохах перекидали діжки із заквашеною капустою, огірками, помідорами, буряками. Якби ту заквашену городину везли в Німеччину, то могли б сказати, що міняють на машини, але ж не везли, а нищили, щоб діти не з'їли навіть кислій городини.

А це – трохи довша розповідь. Тато ще осінню 1932 року втік на Донбас (добрі люди допомогли підробити довідку з сільської ради). Аж до весни ми не знали, де тато. А потім люди сказали мамі, що тато в Донбасі працює на станції в Єнакієвому. Десь в квітні, перед Великоднем, мама добилась до тата. Як відомо, робітникам дозволяли купити кіло хліба і ще дещо. Тато наш рідненький, царство йому небесне – загинув через два роки в Сибіру – знав, що ми голодні, сам не доїдав, а заощаджував для нас. Дві хлібини, трохи цукру та „перловки” передав з мамою нам. Мама якось доїхала додому і, щоб не зійти з потягу в місті, бо там могла б міліція затримати, зійшла раніше, на полустанку. Йшла луками, по снігу, до хати. Щоб знати, чи немає тих звірюк в нашій хаті, зайшла до хати, ближчої до лук, запитати в куми. Про всяк випадок поставила ко-

шик за клуню. Ввійшла в хату – а там якраз ті вовки. „Вот і Феня здесь! А где же твоя корзина?”. Пішли за клуню, забрали кошика. Чи то була будова тяжкої індустрії печеним житнім хлібом? Чи пошлють той печений хліб в Німеччину і замінюють на машину?

Далі – історія зо „стригунами”. Так називали селян, що в полі ножицями зрізали ще не зовсім доспілі колоски жита, щоб з'їсти. Багато людей помирали від тих „харчів”, бо те зерно ще не було зерном, а молочком налиті зернини. Але та банда і того не давала. На полі побудували кілька веж високих, і там сидів „активіст”, а внизу був прив'язаний кінь. Дививсь на всі боки. Як когось побачив, на коня – півроку примусових робіт, або й більше.

На полі була озимина – і колгоспна, і одноосібників. Але було оголошено, що то все „соціалістическое имущество”. Не мав права колоска зрізати на своїй ниві.

Це лише приклади з мого ближчого оточення, як та банда забирала всякі харчі, а таких злодійських дійств було більше, і про них розказувала мама і сусіди. Хіба то була будова тяжкої індустрії? То була колективізація методом викачування зерна, всього, до зернини. Але при цьому кимось тихо, таємно, був даний наказ отим 25-тисячникам, що їх послала Москва в Україну – забирати всякі харчі, не лише зерно. То хіба то не був геноцид – навмисне винищення народу?

Вже ряд досліджень написано про голод 1933 року в Україні, але Москва заперечує (бо ж вона, офіційно, є спадкоємцем СССР), що то був голод. Вона каже, що голод був і в Росії – на Поволжі, і на Кубані. Цьому можна вірити, бо на Поволжі є поселення українців, а на Кубані більшість населення – українці, колишні запорізькі козаки.

Ніхто ще ніде (я принаймні не чув) не написав, що то було за „чудо” – торгсини („торгівля з іностраними”). Хто ж то були оті „інострани”? Хто то їм дозволив торгувати, тобто, дай, ти, голодний селянин, якусь золоту чи срібну річ і маєш харчі. В тих „торгсинах” насправді, було все: хліб, крупи, сало, масло, ковбаси і т. д. Ото, мабуть, В. Дюранті і французький міністер бачили в Києві такий супермаркет і потім казали, що в Україні голоду немає. Вони, ніби, й праві, бо в село їх не возили, а на вулицях Києва вчасно підбирали трупи. Отож, голоду, ніби, не було. Скільки того золота і срібла заробили ті „торговці з іностраними” і куди воно пішло, в яку державу, ніхто ще не сказав.

І як то воно сталось, що харчову допомогу від українців з Галичини не дозволили переслати, а „торгсини” дозволили? Ще багато можна навести прикладів, як забирали не лише зерно, а всякі харчі з явним наміром, щоб народ гинув, бо то був геноцид.

То була помста українцям. А хто саме мстився – це треба дослідити.

Іван Зінченко,
с. Попівка, Слобожанщина

Пам'ятаю з дитячих літ

Я народилася в січні 1922 року на волинському Поліссі, в селі з романтичною назвою Красноволя, тобто – гарне місце для життя. Село належало до Силенської гміни Луцького повіту Волинського воєводства. Наш батько, Євтух Рожко, та наша мати Феодосія з дому Близнюк, народилися й вирости, як і їхні батьки і діди, в Красноволі. Батько був відомий на всю околицю майстер – тесляр, столяр, бондар, пічник, мав золоті руки і все, що необхідно було для хати, робив сам.

Тижнями його не було вдома: одним він будував хату, іншим робив столарку, ще іншим клав печі. За своїм характером був лагідний, не любив неправди, дуже любив працю, своїх дітей і дружину. Не пив, не палив цигарок, був глибоко релігійним, добре читав і писав. Після Служби Божої у великі свята, батько читав українські газети, що виходили в Луцьку чи Львові. Він також мав Євангелію і „Кобзаря”, і ці дві книжки читав найбільше.

Наша мати була красунею на все село, але рано осиротіла, росла біля своїх братів і рано вийшла заміж. Від своєї матері перейняла вона багато методів лікування хворих народною медициною. Були випадки, коли покійна мати повертала людям зір. За це все вона категорично відмовлялася брати будь-що, і до тих, хто старався їй дати гроші, полотно чи ще щось, казала: „Гріх!”

Першим у моїх батьків народився хлопчик Антін, але він помер, і я була найстаршою, а дітей у них було восьмеро, тож на мене, коли батьків не стало, було покладено всі господарські обов'язки, і я вважалась головою сім'ї. Тому й усі біди, які принесли нам повоєнне лихоліття: податки, подушне, записування в колгосп, допити енкаведистів – в першу чергу валилися на мене. У 1930 році, коли мені було 8 літ, батько і мати відокремились від діда Івана й баби Оксани, побудували нову хату. Мої батьки багато працювали, проте я не пам'ятаю випадків, щоб у нас не було хліба й до хліба.

Поруч з нашою хатою була поліційна станиця – „постерунок”. На все життя врізався мені в пам'ять Великдень 1933 року. Тоді свято припадало на 16 квітня. На той час командантом „постерунку” був щойно призначений К. Мулярський. Ми стояли з Віснюною Завадською, дочкою сусіда-поляка, перед їхньою хатою, коли раптом з дверей вийшов сам командант з дружиною і маленькою донькою та Завадський з дружиною. Останні взяли Віснюну за руку і всі пішли до команданта Мулярського в постерунок. Я хотіла бігти додому, але вони запросили й мене з собою. В команданта на столі були паски, крашанки, цукерки.

Ми сіли з Віснюною на каналі і їли цукерки, а дорослі розташувалися за столом. Говорили вони між собою польською мовою. Командант включив новенький радіоприймач німецької виробки... З приймача полилася музика, чути було польську мову, але Мулярський переключив приймач на іншу станцію. То було радіо з Москви. І хоч російської мови я до того часу не чула, але, вслухавшись, зрозуміла, що диктор

з ентузіазмом щось розхвалював. Можливо, говорив він про ще одну „сталінську стройку”, яку успішно завершили „комсомольці”. Раптом командант виключив приймач, нахмурився, встав з-за столу і сказав до своїх чомусь українською мовою: „От ви їсте паску, цукерки, а на комуністичній Україні люди їдять людей, бо там, щоб покарати селян, влаштували страшний голодомор”.

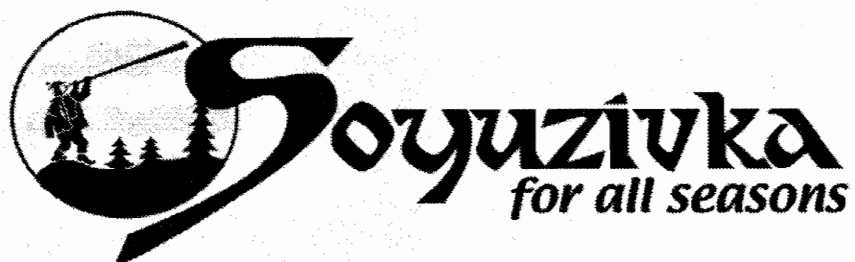
Я здивовано дивилась то на нього, то на командантову дружину, то на Віснюну. Командантова підтвердила чоловікові слова: „Так, діти, там матері їдять власних дітей!”. Раптово в мене зник святочний настрій, цукерки застрягли в горлі, і подякувавши, я з Віснюною пішла на вулицю. Вона кликала мене до школи, де збирались діти на веснянки, але я відмовилась і побігла додому. Батько побачив моє стривожене і перелякане обличчя і пішов зі мною в хату. Перше, що я зробила, це передала слово в слово розмову Мулярського і його дружини про Голодомор в комуністичній Україні. Батько кивнув головою, взяв зі столу газету „Українська нива”, що виходила в Луцьку, і почав голосно читати. Мати, щоб не лякати трьох моїх менших сестер – Любу, Олександру і Ніну та малого братика Романа – повела їх в сусідню кімнату. Батько читав те, що говорили Мулярські на постерунку. Мати почала голосно плакати. Мої сестри і трирічний братик, не розуміючи, чого плаче мати, почали й собі плакати.

Пізніше я часто верталася думками до їхнього плачу і зрозуміла, що то так наша сім'я поминала й оплакувала на Великдень 1933 року жертви сталінського Голодомору. Плакала я також пізніше, коли в Свято-Троїцькій церкві, в селі Матейки, місцевий священик відправляв Панахиду по жертвах Голодомору, на Вечорі пам'яті в школі села Красноволя 1936 року. Ще й до тепер пригадую окремі рядки з вірша, який я тоді почула:

*Рай новий хотять створити
Нам на Україні,
Богом Сталіна зробити
На чорній руйні.
Звоювали Україну
Опришки червоні
І тепер там із утіхи
Плецуть у долоні.*

Пригадую, що були пісні й про голод на Великій Україні. Можливо їх принесли зі собою на Волинь ті щасливі втікачі, що вирвалися із сталінського голодового раю, хоч їм було не до пісень. Можливо, дивлячись на їхнє горе, ті пісні склали волиняни. Твердити не можу, бо воєнне і повоєнне лихоліття, що впало на нашу землю, вивітрило слова й мелодію. Вже нам самим було не до пісень. Вижити можна було лише мовчки. У 1944 році не стало батька, пізніше – матері, і я перестала думати про себе. Треба було думати про п'ятеро менших сестер і двох братів, яким я замінила батьків. Незважаючи на наше сирітство, наклали нас великими податками, затагали нас до колгоспу, тому й призабулись почуті вістки про голодну катастрофу на Великій Україні, бо ж на нас самих впав небачений терор і здирство.

Домна Рожко,
Луцьк

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР початок літа інтенсивного навчання гри в теніс протягом 2-ох тижнів для хлопців і дівчат віком 12 - 18 років. Кімната та харчі, 24-ох годинний нагляд, професійні лекції, спогади на ціле життя включені

20 червня - 2 липня 2004 р.

540 дол. - члени УНС; 590 дол. - не-члени УНС.

120 дол. плата за інструктора.

ДЕННИЙ ВИВЧАЛЬНИЙ ТАБІР. Денний (6-ти годинний) розваговий табір для хлопців і дівчат віком 7-10 років

1-ий тиждень: 28 червня - 2 липня 2004 р.

2-ий тиждень: 5 липня - 9 липня 2004 р.

100 дол. на тиждень від дитини **АБО** 25 дол. за день від дитини

ПРИГОДОВИЙ ТАБІР - новий табір для 13-16 літніх дітей, який охоплює життя під відкритим небом. Як казки в минулому, денне життя включатиме таборування, готування їжі, оповідання казок, виживання в лісі, плавання каяком по річці, піші екскурсії, класи піднімання по скелі та інші.

Summer Camps 2004

2-ий тиждень - 24 - 31 липня 2004 р.

425 дол. - члени УНС, 475 дол. - не-члени УНС

ТАБІР ВІДКРИВАННЯ І ПОШУКІВ як пригоровий табір для дітей віком від 8 до 12 років, ознайомить таборників із українською спадщиною, та включатиме майстрування, піші екскурсії, плавання, спортивні ігри, багаття, спів та інше. Кімната, харчі, 24-годинний нагляд.

1-ий тиждень - 10-17 липня 2004 р.

2-ий тиждень - 17-24 липня 2004 р.

3-й тиждень - 24-31 липня 2004 р.

375 дол. - члени УНС, 425 дол. - не-члени УНС

ДЕННИЙ ТАБІР ЧЕМНОГО - улюблений табір дітей віком від 4-ох до 7-ми років. Діти вивчатимуть українську спадщину у своїх денних заняттях таких як: танці, спів, майстрування, ігри. Ціна включає сорочинку та полуденок.

1-ий тиждень - 18-23 липня 2004 р.

2-ий тиждень - 25-30 липня 2004 р.

135 дол. від дитини

175 дол., якщо не ночує на Союзівці.

КЛАС НУРКУВАННЯ (SCUBA DIVING COURSE) однотижневий курс. Академічні та плавацькі вимоги „PADI“ для отримання свідоцтва. Для учасників віком від 12 років і старших. Інструктор Юрій Ганушевський. Число учасників обмежене.

25 - 30 липня 2004 р.

400 дол. від особи;

120 дол. завдатку.

ТАНЦЮВАЛЬНИЙ ТАБІР - один із улюблених таборів на Союзівці. Інструктор - Рома Прийма Богачевська, відомий знавець танцю і хореограф. Класи для початкових, середніх та заавансованих учнів віком від 8 до 16 років. Число учасників обмежене до 60 дітей. Кімната, харчі, 24-годинний нагляд.

8 - 21 серпня 2004 р.

610 дол. - члени УНС; 660 дол. - не члени УНС.

250 дол. - плата за інструктора.

Завдаток 75 дол. від дитини при реєстрації.
За дальшими інформаціями та аплікаціями слід телефонувати
(845) 626-5641, або глянути на веб-сторінку
www.Soyuzivka.com

Українці світу вшанували 190-річчя від дня народження Тараса Шевченка

ВАШІНГТОН. – 9 березня урочистою церемонією покладання квітів до пам'ятника Тарасу Шевченку розпочалася візита до США української делегації на чолі з першим заступником міністра закордонних справ України Володимиром Єльченком.

В урочистій церемонії з нагоди 190-ої річниці народження Кобзаря також взяли участь Посол України в США Михайло Резнік, Посол США в Україні Джон Гербст, Постійний представник України при ООН Валерій Кучинський, представники українського дипломатичного

корпусу та Державного департаменту США, голова УККА Михайло Савків, настоятель Української православної церкви Пресвятого Андрія в Вашингтоні о. Володимир Штиляк та настоятель Української католицької церкви Пресвятої Родни о. Нестор Івасів, інші представники української громади США.

Пам'ятник Тарасові Шевченкові встановлений у Вашингтоні в червні 1964 року.

Посольство України в США

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ, Росія. – Святкування 190-річчя від дня народження Т. Шевченка відбулося в Академії мистецтв. З цієї будівлі на березі холодної Неви пов'язано багато років життя поета. Сюди він 14-річним прибігав дивитися на віддзеркалення у воді німих свідків часу – єгипетських сфінксів на набережній. Тут розцвів його талант художника. У невеликій майстерні на четвертому поверсі академії минув останній день життя Кобзаря.

Тепер в Санкт-Петербурзі живе багато українців. На урочистих Шевченкових зборах один з промовців сказав, що у Законодавчих зборах міста – вищому органі міської влади – він налічив 10 українців на 50 депутатів. Губернатор Санкт-Петербургу Валентина Матвієнко –

випускниця Черкаського медичного училища в Україні. Не дивно, що й гостей на урочистому вечорі пам'яті Шевченка прийшло так багато, що декому довелося стояти. Першим виступив Генеральний консул України в Санкт-Петербурзі Микола Рудько, який приємно здивував залю: він не тільки знав напам'ять майже усі твори Шевченка, а й гарно їх декламував, а також розповів багато цікавого про вплив творчості Шевченка на сучасні українську і російську літератури. Гучні оплески стали свідченням гордості присутніх за те, що Україну представляє в культурній столиці Росії така всебічно освічена особа. Вечір завершився традиційним концертом з творів Шевченка і українських народних пісень.

Наступного дня на Смоленському цвинтарі була відслужена Панахида біля символічного каменя на місці першого поховання Тараса Шевченка.

Андрій Хмельковський

МОСКВА, Росія. – 9 березня українці столиці Російської Федерації, всі шанувальники творчості генія Тараса Шевченка зібралися біля монумента Кобзареві, що височить на набережній Москви-ріки біля готелю „Україна”. Цей па-

м'ятник роботи українських скульпторів М. Грицюка, Ю. Синькевича, А. Фуженка та архітекторів А. Сницарєва і Ю. Чеканюка був урочисто відкритий 40 років тому – 10 червня 1964 року.

Об 11-й годині ранку представники українських організацій Москви, російської громадськості поклали квіти до підніжжя пам'ятника. Рідною мовою Кобзаря лунали схвильовані слова про пророка української нації, світоча народного духу, його поезії. Поруч з посивілими ветеранами стояли й зовсім юні українці.

В урочистій церемонії взяли участь голова Федеральної національно-культурної автономії „Українці Москви” та Об'єднання українців Росії Олександр Руденко-Десняк, голова громадського об'єднання „Українці Москви” Валерій Семененко, голова ради Товариства української культури „Славутич” Василь Антонів, президент Товариства аматорів української музики Заслужена артистка України та Росії Галина Чорноба, голова Організації українського національного руху Віктор Гуменюк.

Квіти до пам'ятника поклали Посол України в Російській Федерації Микола Білоблоский, українські дипломати, працівники Культурного центру України в Москві.

Юрій Кононенко

Вірші Т. Шевченка читає в Санкт-Петербурзі Микола Рудько

На урочистому зібранні в Санкт-Петербурзі, Росія.

Фото: А. Хмельковський

Привітайте

Ваших рідних, друзів і приятелів
на сторінках „Свободи”

ВЕЛИКОДНІ ПОБАЖАННЯ
2 КВІТНЯ 2004 р.

Спеціальні ціни на поздоровлення

1/16 сторінки	35 дол.
1/8 сторінки	50 „-“
1/4 сторінки	100 „-“
1/2 сторінки	200 „-“
ціла сторінка	400 „-“

Оголошення приймаємо
до 23 БЕРЕЗНЯ 2004 р.

Зголошення святкових побажань, РАЗОМ з ОПЛАТОЮ, надсилати до:
„Svoboda”, P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Attn: Advertising Department
або звертатися до:

Марійки Осціславської, тел.: 973 292-9800 дод. 3040 або
Володимира Гончарика, тел.: 973 292-9800 дод. 3041

Факс: 973 644-9510
E-mail: svoboda@att.net

Святкування 40-ліття танцювальної школи Роми Прийми Богачевської

Розклад літніх танцювальних таборів на 2004 рік
на „ВЕРХОВИНІ”, Глен Спей, Нью-Йорк

ВИШКІЛ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦІВ

3-тижневий – для середнього рівня • для передового рівня

• для серйозних учасників
віком від 16-ти і вище

27 червня – 18 липня 2004 р.

Табір Українських Танців

для молодших танцюристів,
віком від 8 до 16 років

від початкового рівня до передового
25 липня – 7 серпня 2004 р.

Табір українських танців на Союзівці, Кергонксон, Н.Й.
8 – 21 серпня 2004 р.

По аплікації та дальші інформації просимо звертатися до:

Kristine Izak: (215) 362-5816

SYZOKRYLI@yahoo.com

Information/Applications online at

УКРАЇНЦІ У СВІТІ

Зі Львова у Тбілісі - на виклади

о. д-р Святослав Шевчук

Після довгих років занепаду в країні з руїн постає Грузинська Римо-Католицька Церква: відновлюється структура, організовується душпастирська діяльність, оформлюється наукова база. Український Католицький університет (УКУ) вирішив підтримати колег у цьому. Розповідає віцеканцлер Львівської духовної семінарії, завідувач катедри богослов'я УКУ, о. д-р Святослав Шевчук.

Співпраця з Католицькою церквою в Грузії розпочалася в березні 2003 року, коли апостольський нунцій в Грузії, Вірменії та Азербайджані архієпископ Клавдіо Гуджеротті звернувся з проханням до

о. Бориса Гудзяка, ректора УКУ, і до мене, щоб ми приїхали до Грузії і допомогли в підготуванні та створенні Римо-католицької семінарії в Тбілісі. Ми з о. Борисом проаналізували місцеві можливості і уклали попередній навчальний план для семінарії. Другий крок відбувся в червні, коли приїхав отець П'єр Дюмуль, який до цього був віцеканцлером Римо-католицької семінарії в Санкт-Петербурзі і переїхав до Тбілісі саме для того, щоб зайнятися розбудовою семінарії. На осінній семестер поїхали з лекціями сестра Вікторія Лука, яка викладала богослов'я ікони. Я викладав біоетику, етику статевої поведінки, вступ до морального богослов'я. Семінарія є дуже маленькою – вісім осіб, троє з яких належать до Вірменської Церкви. Ми з сестрою Вікторією провели дві конференції для мирян, я провів ще одну конференцію з біоетики для лікарів в Кутаїсі.

Співпраця тільки починається, і перспективи надзвичайно цікаві. Семінарія має стати філією УКУ. Майже третина священників в Грузії має наукові ступені: докторати, ліценції. Таким чином, ці науковці можуть стати викладачами УКУ. В цьому семестрі до Грузії поїдуть двоє філософів, бо там є найбільший брак викладачів з морального богослов'я і філософії.

Тяжко сказати, чи зміниться стан Римо-католицької Церкви в Грузії з приходом до влади президента М. Саакашвілі, зважаючи на чутливість, а часом закритість і ворожість до католицького світу Грузинської Православної Церкви. Але сподіваюся, що якісь позитивні зрушення відбудуться. Наведу приклад: найбільший храм в Кутаїсі колись був римо-католицьким. Відколи ця Церква була зруйнована, храм перейшов до Православної Церкви. Дуже багато років тривав діалог з православними, щоб якось вирішити цю проблему. Відбувався вже повторний суд з цієї справи в Тбілісі. Судове засідання тривало близько двох годин і протягом цього часу в Кутаїсі дзвонили в усіх православних церквах, і у цій церкві, про яку йдеться, православний єпископ служив Літургію і виголошував проповідь проти католиків, щоб не допустити виходу з напівлегального стану римо-католицької громади, яка в Кутаїсі є досить чисельною. Ще до кінця невідомо, як вирішиться ця справа. Сподіваємося, що нова демократична влада по-новому розв'яже цю непросту ситуацію. Проте я не бачу реальних можливостей для того, щоб зараз відбулися якісь радикальні зміни в стосунках Церкви і держави в Грузії.

Розмовляла
Мар'яна Карапінка

В Росії ширяться прояви шовінізму

МОСКВА, Росія. – 1 березня в Москві відбувся III з'їзд Асамблеї народів Росії – однієї з найбільших громадських неполітичних організацій країни. У ньому брали участь представники Федеральної національно-культурної автономії „Українці Росії”, Об'єднання українців Росії і регіональних українських організацій.

У своєму виступі голова автономії „Українці Росії” Олександр Руденко-Десняк звернув увагу на моральні проблеми міжнаціонального співробітництва в суспільстві, з тривогою говорив про прояви відвертої ксенофобії і шовінізму на провідних російських телеканалах. О.Руденко-Десняк відзначив, що концепція національної політики Росії залишається тільки декларацією, оскільки з року в рік на її здійснення кошти з державного бюджету не виділяються. З'їзд обрав раду Асамблеї, головою якої знову обраний вчений, авторитетний громадський діяч Росії Рамазан Абдулатіпов, одним з його заступників – Олександр Руденко-Десняк.

Музичне вітання з'їзду пролунало у виконанні художніх колективів національно-культурних об'єднань Москви, зокрема Української народної хорової капелі.

Юрій Кононенко

Організаційний Комітет

**ПРИХИЛЬНИКІВ ПРОГРАМИ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ
КОЛЮМБІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
(FOCUUS II)**

запрошує шановних членів громади на

УРОЧИСТИЙ БЕНКЕТ

8 травня, о 6-ій год. веч.

в LOW LIBRARY ROTUNDA, Колумбійський Університет

Виступатимуть:

д-р МАРК ФОН ГАГЕН, проф. історії і президент Міжнародної Асоціації Україністів

д-р БОГДАН ВИТВИЦЬКИЙ, голова комітету FOCUS II

Головний промовець:

достойний КАРЛОС ПАСКУАЛЬ, колишній посол США в Україні

Музична програма:

проф. КРИС ВАШБУРН, Колумбійський Університет
і ансамбль **SYOTOS**

Вступ: 250 дол.; студенти і пенсіонери: 125 дол.

Ласкаво просимо звертатись по інформації до

Марії Соневицької на тел.: (212) 854-4697 • ms2147@columbia.edu

Організаційний Комітет: Леся Баранецька, Оксана Баур, Христина Бонакорса, Богдан Витвицький, Андрій Вовк, Рома Гайда, Адріана Гельбіг, Ляріса Мельник Дирська, Ігор Зварич, Мирослава Томоруг Знаєнко, Стефан Качарай, Лідія Косак Керницька, Роман Кизик, Надія Кігічак Кузич, Володимир Курило, Ірина Куровицька, Рома Лісович, Ігор Ляшок, Лев Мазур, Надія Матківська, Адріана Мельник, Мірся Михайчак, Арета Павлинська, Роман Процик, Андрій Рак, Петро Рибчук, Марія Соневицька, Стефан Татаренко, Оксана Тритяк, Орест Федаш, Іня Чегаде, Володимир Чудовський.

Вечір „Хліб - всьому голова” – в Заполяр'ї

Український „Гурт” - учасники свята

МУРМАНСЬК, Росія. – „Без хліба – пуста бесіда”, „Хліб та вода – козацька їда” – цими старовинними приказками була прикрашена святкова заля Дитячого театрального центру, де відбувся вечір під гаслом „Хліб - всьому голова”. Творча громада Національно-культурної автономії українців запросила до участі в цьому заході представників вірменського, єврейського, білоруського, чуваського та німецького національно-культурних об'єднань. На зустріч прийшли всі ті, хто шанує українську культуру і знайомі з творчим доробком фолклорно-етнографічного ансамблю „Лелеки”. За щирим українським звичаєм, зустрічали всіх гостей хлібом та сіллю на українському вишиваному рушнику.

Справжні українські паляниці випекли за старовинними родинними рецептами Катерина Багній та Віра Бобель. Після теплих слів привітання заля проказала молитву „Отче наш”. А відтак вітальна пісня „Зеленес жито, зелене” пополнила щирою українською гостинністю. Споконвіку в Україні хліб був символом добра, знаком самого життя і многотрудної хліборобської вдачі. Випікався хліб в чистій хаті. Дверима не рипали, аби хліб не вирипати. Свіжеспеченим хлібом українці поділились з усіма, хто прийшов на цю зустріч. Серед присутніх були люди, що пройшли через німецькі та сталінські катівні, учасники ленінградської блокади. Губернатор області Юрій Євдокимов теж прийшов з великим короваєм і добрими словами привітань на адресу української громади. Прикро, але водночас і приємно, що саме в день Свята хліба українська громада стала для нього відкриттям – досі листи з пропозиціями переймали якісь лукаві руки.

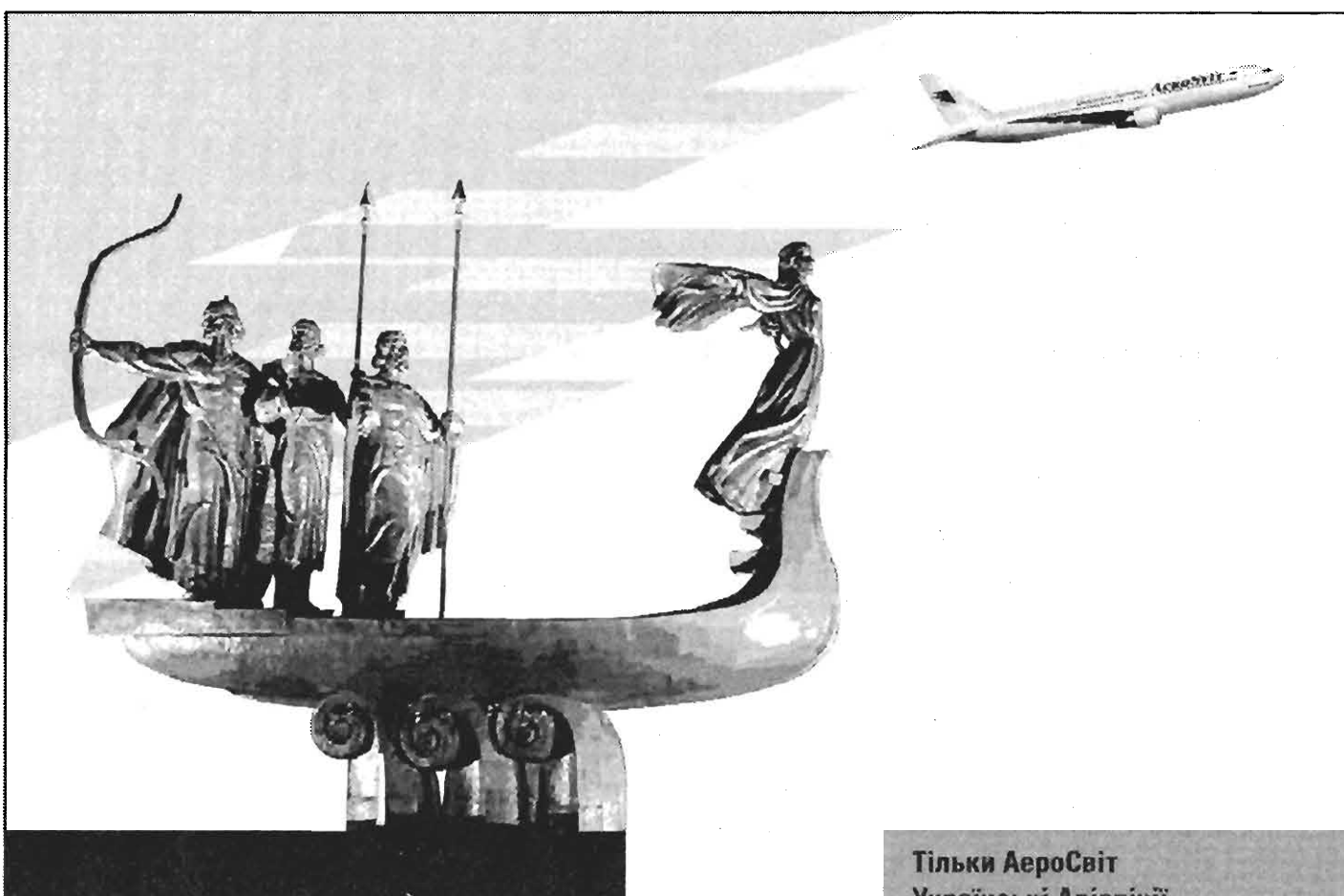
Була виголошена доповідь про Голодомор 1932-33 років. Зворушливо і урочисто пролунав вірш, написаний ув'язненими українками в ліхознаму Тайшеті „Немає хліба в зоні”, Павлина Матвєєва і з Людмилою Молочнюк заспівали пісню „Летіла зозуля” – на той віршований зразок, що був написаний у сталінських таборах:

*„Якби мати знала,
яка в мене біда,
Вона б передала горобчиком хліба.
Якби мати знала,
яка в мене доля –
Вона б передала синичкою солі.
Горобчиком хліба,
синичкою солі...
Ой мамо, ой мамо,
як тяжко в неволі...”*

Катерина Кара заспівала до болю зворушливу пісню вдови „Виорю я нивку широкою”. Тепло прийняли гості вірші Любові Забашти „Як пахне хліб” та Вадима Крищенка „За родинним столом”.

На закінчення вечора під „Віншування хлібу” всіх присутніх почастили хлібом „від зайчика”, що його спекли українські господині.

Наталя Литвиненко-Орлова

СЛАВНІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНИ—

AeroSvit
UKRAINIAN AIRLINES

www.aerosvit.com

Тільки АероСвіт
Українські Авіалінії
пропонує беспосадкові
рейси літаками Boeing 767
Нью-Йорк – Київ,
Київ – Нью-Йорк

А також через Київ:
Львів, Івано-Франківськ,
Одеса, Сімферопіль, Донецьк,
Дніпропетровськ, Харків,
Луганськ, Запоріжжя, Делі,
Тель-Авів, Дубаї, Москва,
Афіни, Софія, Белград

1.888.661.1620
1.212.661.1620
sales@aerosvit.us
або звертайтеся у Вашу агенцію

Вантажні перевезення:
1.718.376.1023
express@aerosvitcargo.com

ДО 65-РІЧЧЯ КАРПАТО-УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Карпатська Україна в контексті міжнародної політики

Про Карпатську Україну повелося говорити в епічному тоні: „велич і трагедія”, „щастя і горе”, що цілком виправдано, оскільки події справді набули епічного характеру, вводячи Закарпаття до всесвітньо-історичного контексту. Хоча днів тодішній українській державності за Карпатами було відведено зовсім небагато (між 11 жовтня 1938 року і 19 березня 1939 року їх усього 158), але трудів на її розбудову було покладено стільки, що можуть позаздрити і нинішні українські державотворці.

На сьогодні ж Карпатська Україна ставить перед нами більше загадок, ніж дає чітких відповідей. І головна з них – чому процес державотворення обірвався на самісіній вершині. Падіння Карпатської України не пояснюється до кінця ні позицією Німеччини, власне – особисто Гітлера, ні так званою її економічною нежиттєздатністю, ні збройною перевагою гортівців, ні нереалізованістю власного збройного потенціалу. Інтуїтивно відчувається, що причина носить комплексний характер. Торкнемося лишень маленької частки одного зі складників – зовнішньополітичного, зокрема з боку США, в один із періодів, що призвів до розшматування Карпатської України ще у її початках.

Упродовж усієї історії українського державотворення зовнішні чинники відігравали вкрай несприятливу роль, деформуючи ріст молодих пагонів. Чи не найяскравіше це проявилось в історії Карпатської України, трагічний фінал якої був у значній мірі зумовлений тогочасною міжнародною ситуацією.

При входженні Закарпаття в 1919 році до Чехо-Словацької республіки Підкарпатській Русі було обіцяно автономний статус. Але реалізовано його було лише в 1938 році, коли над самою Чехо-Словаччиною нависла загроза розчленування гітлерівською Німеччиною та її союзниками. За тих обставин вирішального значення для долі Підкарпатської Русі – Карпатської України набуває позиція світової громадськості, особливо ставлення до центральноєвропейських подій народів США та Канади.

Адже в той час закарпатоукраїнський етнос уже чітко був розділений надвоє. Більша частина жила на батьківській землі, але чималу кількість закарпатців недоля закинула за океан. Від їхньої підтримки, здатності переконати своїх нових співгромадян у необхідності примусити уряди сказати вагоме слово на захист Карпатської України залежало дуже багато. Згадаймо, що в 1991 році українська діаспора в Канаді домоглася того, що ця країна однією з перших визнала незалежну Україну. У 1938 році в Нью-Йорку було створено Комітет оборони Закарпаття, почесним головою якого став О. Невицький, котрий

ще в листопаді 1918 року від імені Пряшівської Народної Ради висловився за злуку Закарпаття з іншими українськими землями. Переслідуваний згодом чехословацькою поліцією, він виїхав до США. Головою комітету був професор Беньо, секретарем – учитель Андрій Кість. „Виконайте свій обов'язок супроти свого народу і супроти своєї землі!” – закликав Невицький закарпатців в еміграції і в краї. Разом з іншими українськими організаціями США та Канади комітет домагався державного статусу для Підкарпатської Русі, приєднання до неї Пряшівщини та створення територіальної української армії. Американські закарпатці привернули до долі рідної землі увагу мільйонів їхніх співгромадян.

Зацікавлення чехословацькими справами особливо загострилося за океаном улітку 1938 року, коли до Америки вихлюпнувся потік втікачів з Центральної Європи. Канадський уряд насторожено поставився до розширення еміграції, але під тиском Національного комітету в справах біженців змушений був погодитися на в'їзд додаткової кількості потенційних жертв фашизму.

Рух солідарності з народами Чехословаччини ввійшов у резонанс із потужним антифашистським рухом в Америці. 1938 року в кінотеатрах США регулярно демонструвалися антигітлерівські фільми. Ч. Чаплін розпочав створювати „Диктатора”. Тоді ж готується екранізація рома-

ну-памфлета Сінклера Льюїса „У нас це неможливо”, Е. Гемінгвей пише п'єсу „П'ята колона”, Стейнбек – роман „Грона гніву”, Мальц – „Глибоке джерело”. Спеціальний комітет антифашистської літератури займається її друкуванням та розповсюдженням. Відбувається сплеск у жанрі шпигунського детективу, головними персонажами якого стали агенти німецьких та італійських спецслужб. Усе це вселяло в серця на-

(Закінчення на стор. 23)

КИЄВО МОГИЛЯНСЬКА ФУНДАЦІЯ АМЕРИКИ

FOUNDATION
OF AMERICA

Board of Directors
Ambassador
William G. Miller
Woodrow Wilson Center
Co-Chairman
Ambassador
Borys I. Tarasiuk
Institute for Euro
Atlantic Cooperation
Co-Chairman
Anders Aslund, Ph.D.
Carnegie Endowment
for International Peace
Viacheslav S. Briukhovetsky, Ph.D.
National University of
Kyiv Mohyla Academy

Daniel Hryhorczuk, M.D.
University of Illinois
School of Public Health
Michael Radnor, Ph.D.
Northwestern University
Anna Mostovych, Ph.D.
Harris Bank
Ihor I. Wyslotsky
Intelpak, Ltd

Advisory Board
John Fizer, Ph.D.
Rutgers University
William Gleason, Ph.D.
Woodrow Wilson Center

Executive Officers
Ihor I. Wyslotsky
President
Anna Mostovych, Ph.D.
Secretary of Treasurer
Legal Counsel
Bertrand M. Harding, Jr.

Regional Officers
USA
Yaroslav Duzyj
Canada
Jaroslav Rozumnyi, Ph.D.
Argentina
Marta T. Sterniuk

Києво Могилянська Фондація Америки щиро дякує донорам та жертводавцям за підтримку. Ваша допомога сприяє підтримці та розбудові Києво-Могилянської Академії. В цей переломний рік виборів президента, Академія відіграє важливу роль в освіті українського народу, в його намаганнях провести політичні, соціальні та економічні реформи. Києво Могилянська Академія стала центром консолідації демократичних принципів. Ми подаємо список жертводавців з Канади від вересня 2003 по січень 2004 року. Список жертводавців за 2003 рік був опублікований у вересні 2003 року. Ще раз дякуємо всім за вашу підтримку та розуміння.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ З КАНАДИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 2003 - СІЧЕНЬ 2004

Estate of Nina Zerebecki Pelenski	\$39,186.00	Mr. & Mrs. Wasyl & Helen Gusztak	\$500.00	Mr. Taras Narozniak	\$250.00
Ukrainian National Federation of Canada, Inc.	\$1,500.00	Mrs. Lada Hirnyj	\$100.00	Mr. & Mrs. Iwan & Olha Padyk	\$20.00
Ukrainian Desjardins Credit Union	\$500.00	Mrs. Stefania Hurko	\$100.00	Mr. Teodor Panchyniak	\$200.00
UCC Thunder Bay Branch	\$500.00	Mr. Boris A. Hwozdulych	\$100.00	Mr. Onufry Pekarsky	\$50.00
Mr. & Mrs. Constance Barlow	\$100.00	Mrs. Maria Jakowec	\$100.00	Mr. & Mrs. Maria or Marta or George Replansky	\$50.00
Mr. Stefan Bereziuk	\$25.00	Mr. & Mrs. Stefan & Marta Korbutiak	\$100.00	Mrs. Zoya Ronish	\$500.00
Mrs. Anna Burij	\$50.00	Mr. & Mrs. Stefan & Sofia Korytko	\$400.00	Mrs. Maria Sarakula	\$25.00
Mr. Ihor Cap	\$125.00	Mr. & Mrs. Iwan & Olga Kulyk	\$200.00	Mr. Ivan Serbyn	\$200.00
Mr. & Mrs. Omelian & Zenia Chabursky	\$200.00	Mr. Nicholas Latyshko	\$100.00	Mrs. Martha R. Shepertycky	\$100.00
Mr. & Mrs. Thor & Chrystyna Choptiany	\$100.00	Mr. & Mrs. Stefan & Nina Luhowy	\$30.00	Mr. & Mrs. Walter & Maria Sicinsky	\$2,000.00
Mrs. Irene Cybulsky	\$50.00	Mr. Osypa Maksymiw	\$100.00	Mrs. Stefania Skocen	\$50.00
Mr. Andrey Cybulsky	\$100.00	Mr. Paul Maksymiw	\$50.00	Mr. & Mrs. Zenon & Christina Tatarsky	\$200.00
Mr. & Mrs. Jurij & Daria Darewych	\$50.00	Mr. & Mrs. Dmytro & Maria Mazur	\$100.00	Mrs. Irene Timoshenko	\$100.00
Mr. & Mrs. Jaroslaw & Julia Dmyterko	\$150.00	Mr. Bohdan Medwidsky	\$100.00	Mr. Demetrius Todosijczuk	\$100.00
Mr. Dmytro Dzalapyn	\$100.00	Mr. & Mrs. Wasyl & Stefania Mereniuk	\$50.00	Mr. Wasyl Veryha	\$150.00
Mr. Teodor B. Dziubanowsky	\$100.00	Mr. Wasyl Mikolynskyj	\$600.00	Mrs. Nadia A. Wynnicky	\$50.00
Mr. Roman Fedyna	\$100.00	Mr. & Mrs. Nestor & Phyllis Mudry	\$40.00	Mr. Michael Ziombra	\$200.00
Mrs. Helen Feniuk	\$25.00	Mr. & Mrs. Michael & Patricia Mychajlyszyn	\$30.00	Mr. & Mrs. Andrew & Irene Zurawsky	\$100.00
Mr. Wasyl Gretchyn	\$200.00	Mrs. Olha S. Nadiak	\$100.00		

Просимо вибачення за можливі неточності. При виявленні помилок прохання звертатися у КМФА для їх виправлення.

P.O. Box 46009 Chicago, IL 60646-0009 USA tel. 773-685-1828, fax 773-794-1654 www.kmfoundation.com

Києво-Могилянська Фондація Америки заєстрована, як благодійна організація під кодексом 501(c)(3).

Згідно податкового законодавства Ваші внески та пожертви можна відтягнути від податків.

ПІДТРИМАЙТЕ РОБОТУ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КИЄВО МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ. ДЯКУЄМО ЗА ДАТОК.

Надсилайте Ваші чеки за адресою:

USA

Kyiv Mohyla Foundation

P.O. Box 46009 Chicago, IL 60646-0009

USA

CANADA

CUF - NaUKMA Canada Ukraine Foundation

456 Main St. Winnipeg, MB R3B 1B6

Canada

На місцевому...

(Закінчення зі стор. 9)

Львова, на шляху до Перемишля; населення – 18 тисяч) міський голова Микола Савка дає революційний приклад решті України, як розв'язати хронічну проблему з зимовим опалюванням. Він і його співробітники розробили програму забезпечення жителів надійним теплом: автономне опалення помешкань в багатопверхових і приватних будинках.

Програма почалась ще п'ять років тому. Вона включала довгі переконувальні недовірливі мешканців міста, пошуки фінансування на купівлю обладнання. Довелось і громадянам витрати трохи грошей на роботи в помешканнях. Але в результаті Городок щорічно заощаджує 129 тисяч кубометрів газу, 132 тисячі кіловат-годин електроенергії і 1200 кубометрів води. В грошах це становить 65 тисяч гривень. І все завдячуючи тому, що місто вирішило позбутися перестарілих центральних котелень (з часів хворобливої советської централізації), і втрат енергії, коли тепло зменшувалося, просувалося довгими трубами між котельнями й квартирами. Тут ще треба додати заощадження на суму понад 30 ти-

сяч гривень, які колись ішли щорічно на утримання цих котелень. Революція на місцевому рівні. Про неї писала львівська журналістка Людмила Носарева в „Дзеркалі тижня“ 14 лютого. При тому вона не втрималась з коментарем про рідний Львів, де „встановлення індивідуальних опалювальних приладів перетворюється на непереможну проблему, і отримати особисте тепло вдається лише небагатьом щасливчикам“. У Львові, до речі, нічний голова Любомир Буняк обіцяв виборцям цілодобову воду до двох років після виборів, або він подасть у відставку („зрештеш“). Львів'яни його обрали. Два роки минули, цілодобової води у всьому Львові далі немає. А посади Буняк повноважень не складає.

Недавно у Вашингтоні я зустрів тексасця Бреда Банта. Він керує Центром розвитку малого підприємства при Кілгорському коледжі в місті Лонгв'ю, в Тексасі. Бред Бант знає Ромни у Сумській області краще, ніж тисячі читачів „Свободи“. А підприємці в Ромнах і в недалекій Охтирці вважають Бреда своїм партнером, другом і промотором. Ромни, Україна, і Лонгв'ю, США? Що ж їх в'яже? Зв'язком тут є Надя Комарницька-МекКоннелл і її дітище, Фондація „Україна-США“ у Вашингтоні.

Кілька років тому, Фондація з трудом „вибила“ трохи грошей з американського бюджету на закордонну допомогу (себто від U.S. Agency for International Development – USAID) на свою оригінальну Програму партнерства громад. Після кількох років праці з Україною, Надя МекКоннелл і її співробітники вирішили, що Україні треба помагати на низах – в галузі місцевого самоврядування. Вони почали поєднувати такі американські містечка, як Ітака, Спрінгфілд (Іліной), Атланта, Літл-Рок з українськими – Світловодськ, Комсомольськ, Артемівськ, Калуш, Бердянськ, той же Кам'янець-Подільський, Черкаси та інші. Віра Андрушків очолила цю програму. Місцеві керівники американських міст зустрічались зі своїми відповідниками з міст-партнерів в Україні, обмінювались досвідом, обмірковували, як розв'язувати місцеві проблеми (в американських муніципаліях чимало таких же проблем, як і в Україні, але в американців більший досвід як їх долати). На спільних конференціях, чи в Києві, чи Вашингтоні, можна було помітити, як органічно зжились місцеві керівники американських і українських громад; вони переживали проблеми одні одних, тішилися успіхами, пізнавали себе. Навіть після того, як дотації USAID на розвиток Програми партнерства за-

кінчились, трансатлантичні партнерські зв'язки міст і містечок тривають. Лонгв'ю і Ромни далі утримують зв'язок. Тексасець Бред Бант може годинами розповідати про сумчанку Валентину Науменко, яка організувала підприємницький центр в Ромнах і вже двічі відвідувала Лонгв'ю, хоч до того поза межами України не бувала.

Тепер Фондації Україна-США пощастило „вибити“ ще трохи грошей на створення п'ятьох регіональних навчальних центрів в галузі економічного розвитку і розвитку комунального господарства, в яких беруть участь не тільки старі партнери з попередньої програми, а й ряд нових міст, як Кіровоград, Сніжне, Шахтарськ, Дубно, Лубни, Прилуки. Інститут місцевого самоврядування в університеті Джорджії висилає своїх експертів-тренерів до регіональних центрів в Україні. Днями понад два десятки міських голів з маловідомих українських міст приїжджають на стажування до США.

Коротко кажучи, „шафа грає“. На рівні місцевої політики американсько-українські стосунки розвиваються і майже три десятки українських громад, у співпраці з американськими, починають робити значущі зміни.

Процес складний. Чимало проблем треба долати, переконуючи як американські федеральні, так і українські державні чинники. Але процес пішов.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, ІНК.

ЯКИМ СПОСОБОМ МОЖНА ЗБІЛЬШИТИ СУМУ МОЄЇ ІСНУЮЧОЇ ГРАМОТИ В УНСОЮЗІ? ПРИДБАЙТЕ ДОДАТКОВЕ ДОМОВЛЕННЯ

ВІК 0 – 90 ОТРИМАЄТЕ 4% ЗНИЖКУ **ГАРАНТІЯ ВИДАННЯ**

Issue Age	Per \$1,000	Issue Age	Per \$1,000
40	**230.40	60	443.52
41	239.04	61	456.00
42	247.68	62	469.44
43	256.32	63	483.84
44	264.96	64	497.28
45	274.56	65	511.68
46	284.16	66	525.12
47	293.76	67	539.52
48	303.36	68	552.96
49	313.92	69	567.36
50	324.48	70	581.76
51	335.04	71	597.12
52	346.56	72	611.52
53	358.08	73	625.92
54	369.60	74	640.32
55	381.12	75	654.72
56	392.64	76	668.16
57	405.12	77	681.60
58	417.60	78	695.04
59	430.08	79	708.48

В СПРАВІ ІНШИХ РОКІВ ПРОСИМО ТЕЛЕФОНУВАТИ ДО УНС

* Придбайте додаткове забезпечення до Ваших існуючих грамот, а це на забезпечення на ціле життя (Whole Life), забезпечення з вкладками платними впродовж 20 років (P20) або забезпечення з вкладками платними до 65-го року життя (P65)

Приєднайтеся до тисячів задоволених членів УНСоюзу.

Ми не відкинемо Ваше додаткове забезпечення!

Збільшіть Вашу номінальну суму існуючого забезпечення 1,000 дол. – 5,000 дол.

Просимо виповнити запитник поданий внизу і вислати до Головної Канцелярії УНСоюзу.

* З цієї пропозиції не можуть користуватися власники грамот термінових, вивільнювальних і Універсального забезпечення.

Name _____

Address _____

Phone _____

E-Mail _____

UKRAINIAN NATIONAL ASSN. INC.
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Phone (800) 253-9862
Fax (973) 292-0900
E-Mail: UNA@UNAMEMBER.COM

Policy № _____ Current Age _____

SS № _____

Amount applying for \$ _____

Amount enclosed with application \$ _____

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040
Tel.: (973) 763-8778

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літoviще.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ.

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.
- Додаткова оплата за доставку існують певні обмеження.

НАЙНИЖЧІ ЦІНИ!

ROXOLANA

International Trade, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

Roxolana Money Service

В Україні: **ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ**

\$100 - \$8	\$500 - \$25	\$900 - \$45
\$200 - \$14	\$600 - \$30	\$1000 - \$50
\$300 - \$18	\$700 - \$35	\$1500 - \$75
\$400 - \$20	\$800 - \$40	\$2000 - \$100

Маємо ліцензію на пересилку доларів.

Також пересилаємо в інші країни.

* Доставка \$10 за кожне замовлення

ЗАМОВЛЯЙТЕ

харчовий пакунок „Великодній“ з каталогу

вміст пакунку: борошно – 20 фунтів, гречка – 10 фунтів, олія – 1 галон, тушонка – 3 фунти, салімі – 3 фунти, родзинки – 3 фунти, дріжджі – 1 фунт, кава в зернах – 2 фунти, шоколад – 2 плитки. Ціна \$ 99 за 51 фунт

Додаткова оплата за доставку – \$10 – Західна Україна, \$15 – Східна Україна

Телефонуйте безкоштовно: **1-888-PAKUNOK (1-888-725-8665)**

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Духовне слово з Київського Патріархату

Пишемо про історичний і теологічний неперіодичний щорічник „Український богослов“, два випуски якого (Київ, 1999 і 2003) віднедавна впливали в культурно-духовне життя нашого народу. Великоформатний, „товстий“, розрахований передусім на масового читача (при тому не позбавлений серйозних наукових амбіцій), альманах з'явився під егідою Української Православної Церкви Київського патріархату. Його упорядники - Анатолій Денисенко та Василь Туркевич - наголошують у вступному слові: „...Оскільки протягом вісімдесяти років богословські дослідження

в Україні взагалі не виходили, а якщо публікації й з'являлися, то, як правило, мали чітко виражений антирелігійний характер, науковці ввійшли з пропозицією до редакції журналу „Пам'ять століть“ та Історичного клубу „Планета“ започаткувати видання історичного і теологічного щорічника „Український богослов“.

Кожен з двох випусків відкривається виступами Патріарха Київського і всієї Русі-України Філарета. В богословському альманаху читач знайде для себе багато цікавого, повчального, зокрема ґрунтовні розвідки про велетів Україн-

ської Церкви, митрополитів Петра Могили, Іоана Максимовича, Іларіона (Івана Огієнка). Редакція має плани вмістити вичерпні матеріали про Лазара Барановича, Василя Липківського, Андрея Шептицького, Йосифа Сліпого. Два по-важно опрацьовані випуски залишають дуже добре враження про це видання. Скажімо, у праці Володимира Пашенка „Тернистий шлях до визнання“ (2003) йдеться про закулісні обставини сумнозвісного Львівського Собору 1946 року, котрий ліквідував Українську Греко-Католицьку Церкву церкву. Тут додаються надзвичайно важливі спогади одного полковника держбезпеки, що влітку 1944 р., одразу після визволення Львова від фашистів представники Червоної Армії, НКВБ та радянської влади просили Митрополита Андрея Шептицького звернутися до керівництва УПА-ОУН зі закликом скласти зброю. Митрополит Андрей категорично відмовився. Також дуже цікаві матеріали О. Сагана („Українське православ'я - самобутнє явище християнського світу“, 1999); М. Тимошика („Книги Святого Письма українською мовою: до історії перекладу й видання“, 2003); С. Ярмуса („Пасторальна антропологія“, 1999); О. Скрипнюка („Давньоукраїнська Церква і формування правової системи Київської Русі“, 2003); Н. Білокриницької („Про національні святині України“, 2003) та інших, не менш глибоких авторів, сам перелік яких зайняв би багато місця.

Але згадаймо ще про велику розвідку (90 сторінок!) наукового співробітника НАН України, автора підручників з єврейської і ассирійської мов, письменника Лієс Мазоре „Таємничий пророк Даниїл“ (2003), де на підставі надзвичайно докладної, багатовимірної аналізи біблійної книги доводиться, що її автором був раб Аб-Таліон, що першоосновою тут послужили рукописи Хаггаї, а час написання цього пророцтва про прихід на Землю Христа - Месії апокаліпсису - це 52-51 роки до Христа.

„Український богослов“, окрім усього іншого, - це ще й свідчення глибоких і незворотніх змін у духовному житті українського суспільства.

Володимир Василенко
Харків - Познань (Польща)

Львівські музиканти грали для пластових сеньйорів

НЬЮ-ЙОРК. - 15 лютого у приміщенні Товариства „Самопоміч“ зібралися члени Осередку сеньйорів Пластової станиці Нью-Йорк на свою традиційну Різдвяну зустріч.

Понад тридцять осіб засіло до святочно приготованих столів з різдвяними стравами. Зустріч розпочав молитвою о. д-р Теодозій Львівський. Присутні співали колядок.

Несподіванкою була присутність молодих музик зі Львова - Тараса і Ірини Котів, що виконали ряд колядок при супроводі скрипки. Ці молоді пластуни у Нью-Йорку шукають „доброї душі“, яка допомогла б їм у використанні музичних інструментів, а головне - фортепіану. Їхня гра та спів незвичайно прикрасили зустріч та пригадали батьківщину. На зустрічі промовляла голова Головної Пластової Булави пл. сен. Слава Рубель про сучасний стан пластової організації, а різдвяними споминами поділилися Уляна Старосольська, Ольга Кузьмович і Володимир Гнатківський. В часі зустрічі присутні написали привітання до сеньйорів, які за станом здоров'я не могли були з ними. Тепла родинна атмосфера, прикрашена молодими гостями зі Львова, залишилася спомином у всіх присутніх, що почувалися, немов одна родина.

О. К. Пластуни зі Львова Ірина і Тарас Коти.

M. P. Kots Publishing

Tel. 518 989-6228
Fax 518 989-6049

P.O. Box 33
Lexington, N.Y.
U.S.A. 12452

У Львові у видавництві „Червона Калина“

появилась нова книга **РОМАНА КОРИТКО**

„У КІГТЯХ ЧУЖОГО ОРЛА“

Твір про проф. Володимира Кубійовича в час гітлерівської окупації.

Феноменальна!

264 стор., тверда обкладинка. Ціна 15.00 дол.

Український Конгресовий Комітет Америки
Відділ Пассейк-Берген повіт

запрошує українську громаду на

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

присвячену пам'яті генія українського народу

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

(190 років від дня народження поета)

у неділю, 28 березня 2004 р., о год. 1-ій по пол.

в залі Української Централі, 240 Hope Avenue, Passaic, NJ

Святочну доповідь виголосить

професор Ратгерського Університету

Д-р ТАРАС ГУНЧАК

З нагоди

85-ліття

від дня народження

щиро вітаю

відомого в українській еміграції

мецената і громадського діяча

Олександра Палаша

Бажаю міцного здоров'я,

радості, щастя та добра

на багаті літа.

Вдячна учениця Дариночка

Користуйтеся
веб-сайтами „СВОБОДИ“

www.svoboda-news.com

„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА“

www.ukrweekly.com

УНІОЮЗУ

www.unamember.com

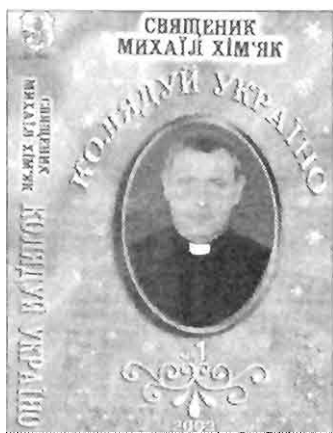
Касета коляд з Самбора 28 березня: Фестиваль весни в Лос-Анджелесі

САМБІР. – Священик Михайло Хім'як з Конюшок Королівських, що на Самбірщині, Львівська обл., не здійснивши мрії стати оперним співаком, маючи добре поставлений голос, заявив про себе, видавши у 2003 році касету „Колядуй, Україно”, куди ввійшли десять колядок у його виконанні. Вперше за виконання колядок у сучасному естрадному стилі (диско) взялась особа духовного сану. Михайло Хім'як народився у 1958 році і був наймолодшим в сім'ї. Після восьмої класи вступив у Самбірське училище культури на хорове відділення, додатково займався з вокалу у Львівській консерваторії, де почав співати арії з опер. Закінчив духовну семінарію. У 1980 році у Львові, в соборі св. Юра, був висвячений Митрополитом Миколаєм Юриком. Відтоді розпочалося парафіяльне життя.

Касету „Колядуй, Україно” було записано у Дрогобичі на студії „Фенікс”. Зараз готується друга частина старовинних колядок і компакт-диск „Колядуй, Україно”.

На адресу священика надійшли щирі слова подяки з Польщі, від української діаспори з Німеччини, Австрії. З приводу придбання запису можна звернутися до автора в с. Конюшки Королівські, Самбірського району, Львівської обл., Ukraine.

Марія Пукій

Обкладинка касети „Колядуй, Україно”.

Мистецька студія „Червона калина” влаштовує „Фестиваль весни”, котрий відбудеться в неділю, 28 березня, з 12-ої до 5-ої по полудні, в приміщеннях Українського культурного осередку, за адресою: 4315 Melrose Ave. Спонзором фестивалю є Український культурний осередок. Вхід – 5 дол. для дорослих і 3 дол. для молоді і пенсіонерів. Програма включає виступи танцювальних гуртків „Червоної калини” і музичних колективів народної пісні, виставки писанок та виробів українських митців, які можна буде придбати. Працюватиме кухня українських страв.

На фото: Танцює „Червона калина”

Весілля на Союзівці ... Спомини на ціле життя

Ми бажаємо сердечно привітати
усі подружні пари з їхніми
близькими весіллями
та з ними пов'язаними святкуваннями.

Ми спеціалізуємося у традиційних
весіллях, у святах для наречених,
передвесільних вечерях
і недільних сніданках.

Тепер ще можна вибрати
дату весілля на 2004 і 2005 рр.

Приймаємо оголошення на весілля,
що мають відбутися цього літа.

216 Fordmore Road • P.O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446 • (845) 626-5641
E-mail: Soyuzivka@aol.com
www.Soyuzivka.com • (845)

Стежки-дороги Докії Гуменної

Докія Гуменна

Сто років тому, 10 березня 1904 року, народилася Докія Гуменна – талановита українська письменниця, яка творила і в часи радянського тоталітарного режиму, і під час окупа-

ції України Німеччиною, і у вільному світі після еміграції до США. Творам письменниці завжди були притаманні любов до рідної землі, гуманізм і тверда віра в нездоланність української нації.

Докія Гуменна народилася в Жашкові на Черкащині, в небагатій селянській родині. Навчалася в Київському інституті народної освіти на літературному факультеті. Свою літературну діяльність розпочала в літературній спілці „Плуг” у Харкові з нарисів „У степу”. Твір невідомої ще письменниці не привернув уваги літературних критиків, однак через кілька років ім'я Докії Гуменної стало відомим не тільки в Україні, а й у всьому СРСР. Це сталося після того, як в журналі „Плуг” були надруковані її славнозвісні „Листи з Степової України”, після чого вона не змогла уникнути конфлікту з офіційною радянською ідеологією.

У її нарисах описи чарівної природи переплелися з висвітленням процесів, що перетворюють українське село на пролетарські фабрики хліба, де замість національних традицій

насаджувалася радянська русифікована ідеологія. Радянська літературна критика та партійне керівництво накинулися на Д. Гуменну, назвавши її „куркульською письменницею”, „антирадянським елементом”, що поставило під удар подальшу літературну кар'єру Докії Гуменної. Довелося засвоювати фах стенографістки. Але писати вона не перестала. Щоб не потрапляти на очі партійній верхівці, вона покидає Україну і їде на Кубань. У 1931 році з'явилася збірка нарисів „Ех Кубань, ти, Кубань хлібородная”, у тому ж році вийшла повість „Кампанія”, в якій Докія Гуменна виступила проти радгоспів, які постали на місці окремих селянських господарств і стали причиною обезземелення селян. Знову розпочалося цькування. Письменницю виключили з літературної Спілки „Плуг”, що означало кінець творчої кар'єри.

Довгих вісім років Докія Гуменна не могла друкувати свої твори. Лише напередодні Другої світової війни, у 1940 році, в журналі „Радянська література” була надрукована повість „Вірус”, написана в сатиричному жанрі, що викривала вади радянського партійного апарату. На

письменницю посипалися нові звинувачення у наклепі на радянську дійсність, а газета „Правда” назвала „Вірус” „брехливою повістю”.

Таку критику творів Докії Гуменної можна було назвати не інакше, як розправою над письменницею, проте вона залишається вірною своєму покликанню митця і продовжує творити навіть в умовах жорстокої німецької окупації. В окупованому Києві вона друкується в легендарних „Літаврах”, які видавала Олена Теліга. Саме в українській столиці зародилася ідея написання роману „Діти чумацького шляху”, який приніс Докії Гуменній славу та визнання серед української спільноти на еміграції. Коли настав час евакуюватися з Києва, єдиною цінністю, яку письменниця взяла із собою, була чернетка чотирьох томів роману „Діти Чумацького шляху”. Свій славетний роман Д. Гуменна писала в дорозі, в таборах, у несприятливих для цього умовах. Перші три томи роману були видані у Мюнхені, а четвертий том Докія Гуменна видала на перші кошти, зароблені нею на мотузній фабриці в Нью-Йорку.

У 1950 році письменниця переїжджає з Європи до США, де вона заробляла на прожиття нелегкою працею на фабриках та нічному прибиранні. Зрікаючись матеріальних благ, письменниця самовіддано присвятила себе літературній творчості. У 1952 році виходить друком її повість „Мана”, в якій правдиво зображена радянська дійсність. Схвальну оцінку літературних критиків отримав роман-хроніка „Хрептячий Яр” (1956 р.), який розповідає про німецьку окупацію Києва, та продовження цієї епопеї – „Скарга майбутньому”.

Творча наснага та любов до мандрів відобразилися у збірках Докії Гуменної „Багато неба”, „Вічні вогні Альберти”. Д. Гуменна не тільки описувала побут українців та їх адаптацію у цій країні, але й порушила ряд актуальних проблем в житті української спільноти. Ще однією розповіддю про українців в Америці стала збірка нарисів „Серед хмаросягів”.

Літературна спадщина Докії Гуменної складається з розмаїття творів різних жанрів та форм – від новел до романів, від політичних драм до ліричних оповідань. Сюжети творів письменниці охоплюють всі періоди української історії, від прадавніх часів до сьогодення. Її твори не завжди знаходили схвальні відгуки літературних критиків, але своєю ліричністю з одного боку та правдивістю і об'єктивністю з іншого, вони завжди завоювали серця читачів.

Відомий на еміграції український поет Петро Ромен у одній із своїх поем так відгукнувся про творчість Докії Гуменної:

*Сиділа й Докія Гуменна
На березі, як та „Мана”
Й журилася: дітей у мене
Вже купу, а батьків нема.
Так без опіки і привіту
Пускаю, діти, вас по світу –
Хай візьме турок або лях...
Ой ні, без вас і я загину,
Ідїть вже, діти, на Вкраїну,
Куди веде „Чумацький Шлях”.*

Докія Гуменна померла 6 квітня 1996 року, але її твори прийшли на Україну. Твори цієї геніальної письменниці отримали нове життя на її батьківщині.

Галина Саранча,
Тернопіль

UKRAINIAN BANDURIST CHORUS

AN AWARD WINNING ENSEMBLE FROM DETROIT, MICHIGAN

Oleh Mahlay, Artistic Director & Conductor

2004 SPRING CONCERT SERIES

www.bandura.org

Весняні Концерти 2004

SYRACUSE	HARTFORD	NEW YORK CITY
APRIL 2, 2004 7:00PM	APRIL 3, 2004 7:00PM	APRIL 4, 2004 2:00PM
FOWLER SCHOOL AUDITORIUM 227 Magnolia Street	THEATER OF THE PERFORMING ARTS 359 Washington Street	THE GREAT HALL AT THE COOPER UNION Third Ave at Seventh Street
TICKETS: 315.471.4074	TICKETS: 860.757.6388	TICKETS: 917.559.8629

Hear a unique blend of the bandura with an all-male chorus that has been enchanting the world since 1918!

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ім. Т. ШЕВЧЕНКА

Карпатська...

(Закінчення зі стор. 18)

ших країн надію, що їх не залишать наодинці із ворожими силами. Між тим міжнародна криза, викликана територіальними претензіями Гітлера до Чехо-Словаччини, вступила у завершальну стадію. В американців посилюється переконання, що США повинні відійти від традиційної політики ізоляціонізму й вступитися за демократичну державу. 12 вересня газета „Дейлі Вокер” опублікувала результати опитування, згідно з яким 54 відс. заявили, що США не зможуть залишитися скраю, коли в Європі вибухне війна. Наступного дня та ж газета писала, що „чіткою заявою про те, що відверті воєнні загрози Гітлера на адресу демократичних країн становлять небезпеку для самих США, наша країна може безпосередньо прислужитися справі миру”.

14 вересня в Нью-Йорку відбувся 10-тисячний мітинг солідарності з Чехо-Словаччиною, який вимагав від уряду розпочати активну дипломатичну діяльність, спрямовану на створення системи колективної безпеки. 15 вересня Ф. Рузвельт повідомляв американського посла в Римі: „Сьогодні 90 відс. нашого народу настроєно антинімецьки й антиіталійськи – і між іншим, я не маю намірів просити народ бути неутраляльним у своїх оцінках”. 23 вересня в Нью-Йорку пройшла 5-тисячна демонстрація під гаслом „Руки геть від Чехо-Словаччини!”, наступного дня на стадіоні Чикаго відбувся 60-тисячний мітинг, організований єдиним комітетом дій для надання допомоги чехо-словацькій демократії. На ньому були присутні делегати від сотень тисяч громадян чеського, словацького та закарпатськоукраїнського походження. 28 вересня на демонстрацію знову вийшли 3 тисячі ньюйоркців. Напередодні Мюнхенської конференції про підтримку Чехо-Словаччини заявило 49 великих профспілок США. В ряді міст виникли комітети порятунку Чехо-Словаччини.

29–30 вересня відбулася Мюнхенська конференція, в результаті якої західні землі Чехословаччини фактично було віддано Гітлерові. Що ж до Закарпаття, на яке претендувала Угорщина, питання залишилися відкритим. Можливо, певну позитивну роль у цьому відіграли акції американських закарпатців. Проте англійські дипломати висунули пропозицію дати змогу зацікавленим державам вирішити закарпатське питання протягом трьох місяців.

Після остаточного владнання територіальних конфліктів Німеччина й

Італія мали гарантувати нові кордони федеративної Чехо-Словаччини. Уже в дні конференції студенти Макгілльського університету в Монреалі розігнали німецький клуб, прибили на його дверях плякат „Геть фашизм!”, антигітлерівські гасла було написано на тротуарах міста. У Вінніпезі вийшла в етер спеціальна антифашистська радіопрограма. В Торонто було пікетовано німецьке консульство. 1 жовтня в Нью-Йорку відбулася 20-тисячна демонстрація протесту проти розчленування Чехо-Словаччини. Масові акції солідарності вкупі з іншими причинами зумовили те, що Закарпаття справді отримало місяць перепочинку, впродовж якого і розгорнулася розбудова автономної державності. Але магнатам американського капіталу була вигідна дальша дестабілізація ситуації в Центральній Європі, розв'язування там війни, після якої сплюндровані країни стали б уже їхньою легкою здобиччю.

До їхніх послуг була густа мережа продажно-преси. Особливо ретельно обілював фашизм газетний концерт Герста-старшого. Журнали компанії Генрі Люса теж аж до початку світової війни вели лінійну захисту Гітлера від „незаслужених закидів”, наполегливо проводячи думку, що гітлерівські ідеї й особистість їхнього автора „ще не розуміють у світі”. В журналах Люса Гітлер був названий у 1938 році „людиною року”. Між тим збиралися хмари над Закарпаттям. Пресові магнати намагалися будь-якою ціною збити загальне зацікавлення мас центрально-європейськими проблемами, знизити напругу масових акцій протесту. З цією метою в США було здійснено одну з найхимерніших за всю історію радіомовлення психологічну диверсію.

Почалася вона о дев'ятнадцятій годині за ньюйоркським часом 30 жовтня. На протилежному боці земної кулі вже починався ранок 31 жовтня. До Віденського арбітражу, на який виносилося питання про державну приналежність Закарпаття, залишалася одна доба. 38 мільйонів американців влаштувалися перед своїми радіоприймачами. На одній з хвилок почалася трансляція радіотеатру „Меркурій”, який за популярністю серед слухачів сміливо міг рівнятися з сучасними телесеріалами. Режисер Орсон Велс підготував інсценізацію роману свого великого однофамільця Герберта Велса „Війна світів” – у формі радіорепортажу „з місця події”.

При цьому дію роману було перенесено з Англії у штати Нью-Джерсі та Нью-Йорк. Переслідувалася мета домогтися максимальної вірогіднос-

ти подій, про які йдеться у радіотворі. Хоча режисер вмістив у сюжеті повідомлення Сі-Бі-Ес про те, що транслюється художній твір, але воно обралося рекламною об'явою і не звертало на себе уваги. Після концерту та інформації про погоду в етер пішли повідомлення радіожурналіста про поїздку двох головних героїв сюжету – професора та коментатора – до місця приземлення дивного об'єкта. Розгортання подій відбувалося на тлі тривожних сигналів сирени й гамору величезного натовпу людей. На цей момент, за наступними підрахунками, програму слухало 6 мільйонів осіб.

„Коментатор. – Я підвозжу мікрофон поближче. Ось так. (Пауза). Тепер ми знаходимося на відстані не більше 25 футів. Ви чуєте? О, професор Пірсон!

Професор. – Прошу, пане Філіпс?..

Коментатор. – Ви все ще вважаєте, що це метеорит, професоре?

Професор. – Навіть не знаю, що й гадати”.

Далі пішла музична пауза, після якої інший голос швидко повідомив: „Ми передаємо репортаж свідка подій, які відбуваються в даний час на фермі Вілмут, Гроверз-Міл, Нью-Джерсі”. Далі йшли одна за одною інформації про появу з космічного апарата марсіанських істот, які швидко зростають, про спробу поліції втрутитися, про знищення поліцейських вогнем прищельців. Повідомлення переривалися жажливими криками. Почувся вибух, і настала повна тиша, після чого пролунав голос другого коментатора: „Леді й джентльмени, з незалежних від нас причин ми змушені припинити наш репортаж. Мабуть, щось сталося з передавачем на місці. Ми відновимо програму при першій же можливості”. Через кілька хвилин з'ясовується, що події розгортаються блискавично: знищено ще один загін поліції, оголошено надзвичайне становище, приземлюються нові марсіанські кораблі, які спалюють все навкруги променевою зброєю. Голос „представника властей”, дещо схожий на голос Рузвельта, закликає до спокою, до виконання обов'язку перед державою і... просить молитися Богу. Кількість охоплених панікою радіослухачів зростає щохвилини. Багато місцевих радіостанцій припиняють свої регулярні програми, аби запевнити слухачів і що Сі-Бі-Ес передає лише інсценізацію роману, але цим повідомленням вже мало хто вірить.

Ще до закінчення сюжету сотні тисяч американців в істерії вибігли на вулиці, церкви були вщерть заповнені. За пізнішими підрахунками, один мільйон 700 тисяч американців цілком повірили в реальність радіоповідомлень. Наступні два дні всі американські газети були наповнені коментарями з приводу радіопередачі, яка відтіснила на другий план повідомлення з Європи про розчленування Закарпаття.

Орсон Велс став одним із найвідоміших людей Америки. Він досяг поставленої перед ним мети. Внаслідок „репортажу” про уявну війну мільйони американців вихлюпнули стільки психічної енергії, що її вже не вистачило на якісь широкі акції протесту проти наближення війни реальної, до якої Віденським арбітражем було зроблено ще один крок. Наляканий уявними жахіттями американський обиватель так і не спромігся чітко висловитися проти коричневої тіні, яка нависла над Карпатською Україною. Десь у підсвідомості жила надія: чи не виявиться оця небезпека такою примарною, як і та, про яку мовилося по радіо? Філігранно здійснена масова „промивка мізків” показала, що війну можна вигравати ще до початку бойових дій. Режисер Велс отримав за свою чорну справу, в якій не обійшлося без людських жертв серед слухачів, солідну

плату. Спосіб оплати викликає в пам'яті біблійний образ горезвісної чечевичної юшки. У XX столітті ставки значно зросли, адже тепер ішлося не про одного-єдиного Ісава, а про 173,678 осіб, які за Віденським арбітражем опинилися в межах гортистської Угорщини разом з відповідною територією Карпатської України, причому угорців серед них було менше половини. Автономна держава залишилася без своєї західної, промислово розвинутішої частини, без міст Ужгород, Мукачево, Берегово. Компенсувати втрачений економічний потенціал Карпатській Україні так і не вдалося, вона потрапила в повну залежність від німецьких „покровителів”.

В результаті подібних методичних акцій Карпатську Україну було ізолювано від закордонної громадської думки. Гітлерові ж надано повну свободу дій у цьому краї. Автономну Карпатську Україну він віддав хортистській Угорщині в обмін на її згоду укласти військово-політичний союз з Німеччиною. Хоч ця політика дозволила Угорщині тимчасово приєднати Закарпаття, частину Словаччини й Трансильванію, але за це було заплачено непомірну ціну: сотні тисяч угорців полягли за чужі інтереси на фронтах Другої світової війни, а потім були піддані сталінським репресіям. Прагнення ж закарпатських українців жити в Українській державі виявилось непереборним. У дні Віденського арбітражу набули нового звучання вірші Василя Гренджі-Донського, написані ще 1927 р.:

*У Карпатах тихо... тихо...
У Карпатах сум.
Тільки вітрик мені в ухо
Листям шелестів:
„Розділили Україну
Поміж ворогів”...
Але вона встане, встане,
Бо народ живе!
Вже не довгий час страждання –
Й Воля оживе!*

Але тоді, 3 листопада 1938 року, в того ж поета народилися гіркі рядки:

*Зійшлися міністри в місті Відні,
Юрба диктаторів-нікчем,
Кати-арбітри божевільні
Нас перекраляли ножем(...)
Не буде рідної свободи,
Не буде там своїх пісень...
Цей день в історії народу –
Страшний, трагічний,
чорний день.*

Ця оцінка зовсім не є поетичним перебільшенням. В результаті віденських рішень Карпатській Україні, як писав Олекс Борканюк, залишили „одну голодну Верховину, без міст, без залізниць, без доріг, відрізану від навколишнього світу”. Цю державу в самому корені підтяли фашистські диктатори. Доводиться лише дивуватися, що вона змогла проіснувати ще аж три з половиною місяці – завдяки ентузіазмові тисяч патріотів на чолі з о. д-ром Августином Волошином.

В умовах постійних терористичних актів з боку двох могутніх держав – Угорщини і Польщі – успішно розбудовувалася політична система Карпатської України, її економіка і культура, були проведені прозорі парламентські вибори, прийнятий конституційний закон, зформовано збройні сили держави, проголошено її самостійність. Збройне формування Карпато-Української держави – „Карпатська Січ” – першим (!) прийняло бій проти фашизму, проти регулярної армії сателіта фашистської Німеччини, гортистської Угорщини.

І тепер зовнішньо-політичні чинники для українського державотворення не надто сприятливі. Оцінити всю складність і драматизм тогочасних подій можна лише, беручи їх у широкому міжнародному контексті.

Сергій Федака,
професор Ужгородського університету, доктор історичних наук

ДОРОГІ БРАТТЯ УКРАЇНЦІ!

Я, українка, християнка, надіюся, що ви не залишитеся байдужими до моєї біди. Звертаюся до Вашої доброї волі в зв'язку з тяжкою хворобою 25-річного сина Володі, здібного від природи, добре вихованого хлопця, що міг би принести користь для України і родини, якого скувала важка недуга, що не дає йому можливості вчитися і жити.

Діагноз: кіста і вода мозку (гідроцефалія), що тягне за собою важкі нервові відхилення.

За чотири роки лікування в Києві ми випробували різні методи лікування, але тепер лікарі кажуть, що треба робити операцію на мозку в Німеччині (тому що кіста збільшується). Прошу Вашої фінансової допомоги, бо я вже на пенсії і далі лікувати мого сина є вже важко.

Сподіваємось, що Бог винагородить Вас сторицею за Вашу доброту.

Доляровий рахунок: BANK BENEFICIARY: Joint Stock Post Pension, Bank „AVAL”, KIEV, UKRAINE FOR: TERNOPIL BRANCH TERNOPIL, JOSYPA SLIPOGO, & SWIFT: AVALUAUKTER;

BENEFICIARY: acc: 22-2620539219, STETS MARIYA, PASSPORT MC 542362 TERNOPIL, UKRAINE;

BANK KORESPONDENT: Deutsche Bank Trust Company Americas, New York USA SWFT: BKTRUS33, acc. N 04-400-503;

Прошу Вас повідомити про себе, щоб ми могли помолитися за Вас Богу.

Моя адреса:

Стець Марія Михайлівна, вул. Шептицького 171, с. Петрики, Тернопільської обл., 47720, Україна.

Тел.: +380-352-27-54-44.

В пам'ять незабутніх...

Суворе життя диктує свої обставини... Повідомлення св. п. д-ра Олега М. Волянського про книжку „Ще не вмерла Україна” надійшло до „Свободи” майже одночасно з сумною вісткою про відхід у вічність автора замітки. Подаємо її в газеті, сумуючи разом з родиною і громадою з приводу болючої втрати.

„Ще не вмерла Україна”

У Львові вийшла книжка для вшанування 140-их роковин відтворення українського національного гімну та 130-ої річниці Наукового товариства ім. Тараса Шевченка. Книжку видала Видавнича рада НТШ у Львові.

Це друге, перероблене і доповнене видання монографії д-ра Володимира Трембіцького до 110-річчя нашого Національного гімну-твору Павла Чубинського і Михайла Вербицького.

Книжка „Ще не вмерла Україна” має 172 сторінки і цікаві ілюстрації, зокрема багато музичних нот народних гімнів. Книжка була спонсорована товариством ОБВУА. Наклад

3,000 примірників. Вона складається з двох частин: історично-ідеологічні елементи пісень-гімнів України та генеза, розвиток і доля українського національного гімну.

Ця вартісна і патріотична книжка має також інформації про гімни інших народів світу, англійську статтю про національний гімн України і також життєпис автора книжки д-ра Володимира Трембіцького. Редактором цієї книжки є Олег Романів. Книжку рекомендовано як „потребник для освітніх закладів України”.

Для зацікавлених подаю адресу НТШ у Львові: Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові: Львів, 79013, вул. ген. Чупринки 21, зам. №309-3.

Монографія про Валер'яна Підмогильного

В Києві, в університетському видавництві „Пульсари”, щойно появилася книжка професора Торонтонського університету Максима Тарнавського під назвою „Між розумом та ірраціональністю”. Це – дослідження творчості визначного українського прозаїка 1920-их років Валер'яна Підмогильного, автора таких творів, як „Місто”, „Невеличка драма”, „Остап Шаптала”, „Повість без назви”, багатьох оповідань і численних перекладів – зокрема з французької літератури (Бальзака, Вольтера, Гюго, Анатолія Франса, Мопасана та інших письменників). Підмогильний мав коротке творче життя, але його літературні досягнення дуже значні, а роман „Місто” деякі літературознавці вважають найкращим романом української літератури. Валер'ян Підмогильний прожив всього 36 років – він став жертвою сталінського терору: заарештований в грудні 1934 року, провів пару років ув'язнений на Соловецьких островах, а в листопаді 1937 року його розстріляли. Тепер в Україні читачі мають напевно змогу прочитати заборонені до недавня твори Валер'яна Підмогильного, а його творчість щораз більше привертає увагу літературознавців.

Монографія Максима Тарнавського появилася вперше англійською мовою під назвою „Between Reason and Irrationality: the Prose of Valerijan Pidmohl'nyj”. Цю книжку видало ще 1994 року видавництво Торонтонського університету, і вона була високо оцінена рецензентами. Професор Іван Фізер у рецензії в „Slavic and East European Journal” сказав, що праця Максима Тарнавського „скрупульозно досліджена, добре запланована і переконливо написана”, а професор Олег Ільницький в „Canadian-American Slavic Studies” звернув увагу на те, що ця перша англійська критична студія про творчість В. Підмогильного написана „ясно і доступно, поєднуючи конкретну й інтерпретаційну розповідь і створюючи живий портрет людини і митця”. Професор Юрій Луцький в

„Journal of Ukrainian Studies” назвав монографію про Підмогильного „солідною”, і звернув увагу на те, що „вона добре написана живою, вільною від жаргону мовою і є вартісним дослідженням історії українського роману”.

Англійська монографія Максима Тарнавського була досі недоступною дослідникам в Україні, не тільки з уваги на англійську мову, але і на високу ціну торонтонського видання. Видання „Пульсарів” в книгарнях України коштує тільки 10 гривень. Видання переклав на українську мову В. Г. Триліс. Видання має 230 сторінок і включає авторську передмову до українського видання, алфавітний покажчик і бібліографію творів Підмогильного і критичних праць про нього. Для зацікавлених читачів у діаспорі видавництво „Мости” закупило невелику кількість примірників і продає їх по 15 дол. (Mosty, 6509, Lawnton Avenue, Philadelphia, PA, 19126-3745).

Видавництво „Пульсари”

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ЦЕНТРАЛЬНОГО НЬЮ ДЖЕРЗІ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 27-го березня 2004 р., о год. 2-ій по пол.

в залі церкви св. Михаїла

1700 Brooks Blvd., Manville, N.J.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: члени управи Окружного комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних відділів:

26, 155, 209, 269, 312, 349, 353, 372

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо:

У нарадах візьмуть участь:

Христина Е. Козак, Головний Секретар УНСоюзу

Ярослав Завійський, контролер УНСоюзу

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Михайло Захарко, голова

Іван Кушнір, секретар

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ОЛБАНІ, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 3 квітня 2004 р., о год. 2-ій по пол.

в приміщенні Українського Клубу

402 25th Street, Watervliet, NY

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: члени управи Окружного комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних Відділів:

13, 57, 88, 200, 266

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:

Стефан Качарай – Президент УНСоюзу

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Микола Філь, голова

Ярослав Тисяк, секретар

Володимир Кривулич, касир

Павло Шевчук, почесний голова Округи

TRYZUB – 1

УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ ОПІКИ!

LICENSED MANAGER

NADIA OLEKSYN TAFT

12002 N. 25th AVENUE

PHOENIX, ARIZONA 85029

OFFICE: 602-678-5663

MOBILE: 602-290-9723

TRYZUB1@AOL.COM

ВІДКРИВАЄТЬСЯ ВЕСНОЮ 2004

ВІД КАЛІФОРНІЇ ДО НЬЮ ЙОРКУ

Українська Федеральна Кредитна Спілка запрошує вас в наші нові філії: Сакраменто (Каліфорнія) та Сиракюз (Нью Йорк).

Взірцева обслуга та широкий вибір послуг стоять в основі нашого успіху. Ми пропонуємо повний спектр фінансових послуг, від моргеджів та комерційних позик до кредитних карток та електронної сплати рахунків. Завітайте на наш вебсайт www.rufcu.org, зателефонуйте на (877) 968-7828 або відвідайте наші філії!

UKRAINIAN FCU
Albany

1828 Third Ave.
Watervliet, NY 12189
Tel: (518) 266-0791
Fax: (518) 266-0791

UKRAINIAN FCU
Rochester (Main Office)

824 Ridge Road East
Rochester, NY 14621
Tel: (585) 544-9518
Fax: (585) 338-2980

UKRAINIAN FCU
Syracuse

211 Tompkins Street
Syracuse, NY 13204
Tel: (315) 471-4074
Fax: (315) 474-2328

UKRAINIAN FCU
Sacramento

6029C San Juan Ave.
Citrus Heights, CA 95610
Tel: (916) 721-1188
Fax: (916) 721-5551

Out of State, Call Toll Free 1-877-968-7828 — Audio Response Line: 585-544-4019

LVIV EXPRESS PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

БІЛОРУСЬ • РОСІЯ • ПОЛЬЩА • ЕСТОНІЯ • ЛАТВІЯ • ЛИТВА • СЛОВАКІЯ

МОРЕМ

мінімум
10 фунтів

ЛІТАКОМ

2-3 тижні
мін.
10 фунтів

ДОЛЯРИ

Пересилка
і
доставка

ЕЛЕКТРОНІКА

220 V

15 років в бізнесі чесно і добросовісної праці.

Відправляємо комерційні вантажі і полегджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.

Доставляємо пакунки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Латвії, Литви, Словачії.

Підбираємо пакунки з дому безкоштовно.

Пересилка пакунків через UPS для клієнтів з інших штатів.

Безкоштовний телефон 1-800-965-7262

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна

Оплату беремо лише після виграти процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДІННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013

(973) 773-9800

ПАЧКИ В УКРАЇНУ DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну
та з України, зробити візи до України.

До вибору 99 візців хусток!

Телефонні картки: 100 хв. розмови із Україною за \$10.

NEWARK, NJ

688 Sanford Ave

Тел.: (973) 373-8783

(888) 336-4776

CLIFTON, NJ

565 Clifton Ave

Тел.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA

1801 Cottman Ave

Тел.: (215) 728-6040

РЕКЛЯМА - ЦЕ КЛЮЧ ДО УСПІХУ!

ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ І РЕКЛЯМИ

Tel.: (973) 292-9800 дод. 3040

Fax: (973) 644-9510 • E-mail: svoboda@att.net

Поштою: Svoboda, 2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054

ADVERTISING DEPARTMENT

**Ні в одній фінансовій установі
% ВІДСОТКИ
на ощадностях та сертифікатах не є такі високі
ЯК У
Федеральній Кредитовій Кооперативі
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
ЗАВІТАЙТЕ ДО НАС
І
ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ В ЦЬОМУ САМІ!**

ГОЛОВНЕ БЮРО:

108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: (212) 473-7310 Fax: (212) 473-3251

ВИГІДНО РОЗТАШОВАНІ ФІЛІАЛИ:

6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: (845) 626-2938 Fax: (845) 626-8636

226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: (516) 565-2393 Fax: (516) 565-2097

32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106 Tel: (718) 626-0506 Fax: (718) 626-0458

Е-пошта: SRNYFCU@aol.com Відвідайте нас на Інтернеті: www.selfreliancecy.org

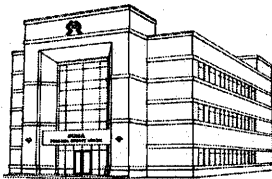
Користуйтеся нашим безкоштовним телефоном: 1-888-SELFREL (1-888-735-3735)

SUMA (Yonkers) Federal Credit Union
Федеральна Кредитова Кооператива СУМА
Пропонує

Найновіші, Найшвидші і Найвигідніші Послуги.

- Вікно Каса (Drive thru teller window)
- Mon-Thru: 8:00 A.M. – 3:00 P.M. Fri: 8:30 A.M. – 8:00 P.M.
- АТМ машина – 24 години, 7 днів
- Додаткові години урядування
- Обслуга від понеділка до суботи
- Ранні і вечірні години урядування
- Позики на землю (vacant land loans)
- Позики на будову (construction loans)

Тільки у нашій кредитівці СУМА в Йонкерсі Вам не потрібно шукати за паркуванням, платити за паркування і висідати із машини. Всі Ваші фінансові справи можна полагодити дуже швидко через Вікно Каси (Drive – thru teller window), а також дістати гроші у вигідний для Вас час через АТМ машину.

Головне Бюро:

125 Corporate Blvd.
 Yonkers, NY 10701-6841
 Phone: (914) 220-4900
 Fax: (914) 220-4090
 Monday-Thursday: 9:00 A.M. – 3:00 P.M.
 Friday: 9:00 A.M. – 8:00 P.M.

Філія у Йонкерсі:

301 Palisade Ave.
 Yonkers, NY 10703
 Phone: (914) 965-8560
 Fax: (914) 965-1936
 Tuesday - Thursday: 3:00 P.M. – 8:00 P.M.
 Saturday: 9:30 A.M. – 12:30 P.M.

1-888-644-SUMA

E-mail: Sumayonfcu@aol.com

Філія у Стемфордї:

Ukrainian Research Center
 39 Clovelly Road, Stamford, CT 06902
 Phone/Fax: (203) 969-0498
 Tuesday, Wednesday, Friday:
 4 P.M. – 8 P.M.

Філія у Спрінг Велї:

SS Peter & Paul Ukr. Catholic Church
 41 Collins Avenue, Spring Valley, NY 10977
 Phone/Fax: (845) 425-2749
 Tuesday, Friday:
 5:30 P.M. – 8:30 P.M.

Дирекція Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА

DUNWOODIE TRAVEL BUREAU LTD.

800-550-4334 914-969-4200

125 Corporate Blvd., Ste 300, Yonkers, NY 10701 FAX 914-969-2108
 e-mail: dunwoodie@vacation.com

Весняна випродаж до 31 березня 2004 р.
 Для читачів „Свободи” скидка 10 дол. від квитка

Подаємо до відома, що наша фірма продає квитки по цінах:

Ціни на Аеросвіт

До 31 березня
 1 квітня – 30 квітня
 1 травня – 18 травня

Київ(обі ст./одна ст.)*

\$449/\$369
 \$568/\$455
 \$579/\$560

*Всі податки додатково. Молодь 12-24 років 690 дол. в обі сторони.
 Всі інші міста в Україні додатково 80 дол.

Ціни на LOT

до 27 березня
 28 березня – 30 квітня
 1 травня – 29 травня
 30 травня – 19 червня

Київ*

\$480 обі ст./ \$355 одна ст.
 \$580 обі ст./ \$405 одна ст.
 \$690 обі ст./ \$445 одна ст.
 \$795 обі ст./ \$495 одна ст.

Львів/Одеса*

\$530 обі ст./ \$375 одна ст.
 \$630 обі ст./ \$425 одна ст.
 \$730 обі ст./ \$465 одна ст.
 \$850 обі ст./ \$525 одна ст.

*Всі податки додатково. Львів і Одеса 50 дол. додатково.
 Сеньйори 10 відсотків знижки на LOT.

Маємо найкращі ціни з інших міст Америки. Наша фірма під час 35 років обслуговувала тисячі вдоволених клієнтів у найбільш складних подорожах по цілому світі. Пропонуємо наступні послуги: квитки на всі летунські лінії, круїзи, готелі, поїзди, авто-рентування, відпочинкові курорти. Ми радо допоможемо в туристичних послугах в Україну та східну Європу включно з візами, паспортами та запрошеннями.

Чекаємо на Ваші телефони: (800) 550-4334 або (914) 969-4200

**“СВОБОДА” запрошує до праці продавців
 реклами**

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи рекламні оголошення та передплатників для „Свободи”, а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на

тел.: (973) 292-9800, дод. 3040

Корпорація МІСТ - вибір тих,
 хто добре рахує
 свої гроші!

**ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
 ПАЧКИ**

ЛИСТИ, БАНДЕРОЛІ
 в Україну та по цілому світі
 в найкоротші терміни!

Міст - це завжди надійно!

**Грошові перекази
 за декілька хвилин**

*існують деякі
 обмеження

**Тільки ми доставляємо гроші
 безпосередньо до рук адресата**

**Пачки, листи, бандеролі
 та інші вантажі**

**літаком або кораблем
 в найкоротші терміни**

Щоденна висилка контейнерів

Підбираємо пачки з дому

Щохвилиnnий комп'ютерний
 контроль за виконанням
 Вашого замовлення

До Ваших послуг маємо понад 380 агентів в США та Канаді.
 За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно:

1-800-288-9949

10-10-719

Посмішка жінки віє весною Посмішка жінки нас сенсом життя гріє

Неймовірні розцінки, Велика економія
Надійний сервіс, надає Вам компанія,
яка обслуговує вашу громаду
вже понад 14 років!

Україна

14.9¢

Більше телефонуєте - більше заощаджуєте!

Простий в користуванні. Просто наберіть

Для дзвінків по Америці та в Канаду: 10-10-719

+ 1 + код міста + номер телефону

Для дзвінків закордон: 10-10-719

+ 011 + код країни + код міста + номер телефону

Питання? Телефонуйте: **1-888-279-8666**

або відвідайте нас на інтернеті:

www.1010719.com

Україна	14.9¢
Росія	9.9¢
Москва	4.9¢
Санкт-Петербург	4.9¢
Молдавія	16.9¢
Ізраїль	7.9¢
Німеччина	7.9¢
Канада	4.9¢
Америка	4.9¢

Нема щомісячної оплати • Не потрібно переключатись • Готовий до роботи з Вашого телефону вже зараз

Якщо Ви вже користуєтесь послугами сервісу 10-10-719, зателефонуйте в Центр Обслуговування, щоб отримати такі ціни. Стягується невелика оплата за з'єднання у розмірі 30с за кожний дзвінок. Вартість дзвінків по Америці дійсна для всіх штатів за винятком Аляски та Гаваїв. Дзвінки закордон на стільникові телефони можуть мати іншу вартість. Regulatory Assessment Fee applies.

Обслуга:

startecSM
THE WORLD, CLOSER TO HOME

www. TRYPIIIA.com

Discover the oldests civilization in Ukraine – TRYPIIIA. Attend Summer Study Program and a Tour. For dedails visit our website or call: (703) 593-8522

AMERIQUEST
MORTGAGE COMPANY

Потребуєте позичку? Кредитні проблеми?

Ми можемо Вам допомогти !!!

- * Поганий кредит * Банкротство
- * Без кредиту * Нові емігранти
- Жадна аплікація не буде відкинена.
- * 1-ий, 2-ий моргедж * Відкритий кредит
- * Особисті позички * Консолідація боргів
- * Увага *

для першоразових покупців хат:
Заплатіть тільки 5% або 5,000 дол. завдатку!!
Потелефонуйте сьогодні
1-613-263-5502

• НА ПРОДАЖ •

**ЧИ ВИ ПЛАНУЄТЕ
ПРОДАТИ СВІЙ БУДИНОК?
ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ
СПЕРШУ ДО НАС!**

Ми купуємо 6- 60 родинні будинки

Charles Podpirka

JRC Management LLC

(718) 459-1651

На продаж ресторан
біля Союзівки.

Продає власник.

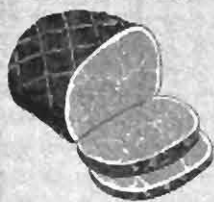
(845) 626-7625

• ЗНАЙОМСТВА •

Мужчина, 42 роки познайомиться
з бездітною українкою віком
28 р. - 34 р. для серйозних відносин
Побажана підставова англійська мова.

Тел.: **(281) 469-4813 Huston**

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК
РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ –
ВИБЕРІТЬ – СВОБОДУ!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ
ШАНОВАНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В
ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

**ЙОСИФ
КУПЧАК**

ВЛАСНИК

**JOSEPH
MEAT MARKET**

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: **(732) 442-4660**

UKRAINE
A CONCISE
ENCYCLOPEDIA

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку
бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або
грошовим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерсі підлягають 6%-му податкові.

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION“
- квитки на літаки з НЬЮ-ЙОРКУ до:

„FINNAIR“

Ст. Пітербург \$459 + податок (RT)
Москва \$459 + податок (RT)
Рига \$399 + податок (RT)
Вільно \$399 + податок (RT)

„AEROSVIT“

Київ \$645 + податок (RT)
Львів \$725 + податок (RT)
Івано-Франківськ \$725 + податок (RT)
Одеса \$725 + податок (RT)

Нові спеціальні ціни на ЛІТО:

„MALEV“ (Мадярска авіалінія) до Києва, Москви і Одеси – \$ 765 + податок (RT)
Пропонуємо низькі ціни на „LUFTHANSA“, і „AEROFLOT“

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel.: **(718) 383-7211 • (718) 383-0083**

Fax: **(718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973**

http://www.albatravel.com

e-mail: albatravel@aol.com

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

DRAGO FUNERAL HOME

43-10 30th Avenue, Astoria, NY
(718) 278-0089

LOUIS PILLARI - Director

Родина ПОДПІРКА - власники

*Comfort and Caring
Щира порада, родинна обслуга*

Obblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

**ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА
ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!**

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Купуєте дім?

у березні й квітні 2004р.

**Безкоштовні
аплікації**

**Безкоштовне
оцінення
нерухомості**

Працівники відділу мортгеджів у головному бюрі кредитівки "Самопоміч". Сидить управитель Таня Лаба.

Наші професійні працівники, а у них понад 30 років досвіду, допоможуть вам виповнити аплікацію. Вони зможуть відповісти на всі ваші запитання. На наших мортгеджах відсотки нараховуються тільки на несплаченому сальді позички, і в кредитівці "Самопоміч" ніколи не накладаються додаткові кошти коли ви завчасно сплачуєте мортгедж.

Телефонуйте безкоштовно на номер 1-888-222-8571 ext. 267 за докладними даними або щоб визначити час зустрічі у відділі мортгеджів.

Наша електронна пошта:
mortgages@Selfreliance.Com

Чикаго

Home Office** 2332 W. Chicago Ave. 773-328-7500
Chicago NW** 5000 N. Cumberland Ave. 773-589-0077

Зайдіть на нашу інтернет сторінку Selfreliance.Com, щоб довідатися про наші мортгеджі або видрукувати аплікацію. Члени також можуть перевірити свої рахунки або сплачувати мортгеджі програмою DirectConnect. Тільки для заupu власного дому в околицях, де кредитівка урядове. Аплікації приймають тільки у бюрох із усіма послугами. Підлягає мініальному внеску власного капіталу. **Full Service Offices

Ню Джерзі

Jersey City** 558 Summit Ave. 201-795-4061
Newark** 734 Sandford Ave. 973-373-7839
Parsippany** 2200 Rte 10W 973-451-0200

Самопоміч

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка

Selfreliance

Ukrainian American Federal Credit Union

Вшановуючи пам'ять ЗИНОВІЯ ТУРКАЛА

20 лютого 2004 р. на 83-му році життя відійшов у вічність один з найяскравіших представників української інтелігенції в Америці, вірний син України Зиновій Туркало. Він не був ні видатним винахідником, ні ученим, ні знаним письменником чи поетом, але він був одним з тих людей, які впродовж всього свого життя чесно і справедливо виконували свої обов'язки перед родиною, громадськістю, а також Батьківщиною.

Народився З. Туркало 29 липня 1921 р. у Києві. Його батько Константин Туркало, інженер за фахом, великий патріот і борець за незалежність і самостійність України, був неодноразово арештований і ув'язнений за свою активну боротьбу проти більшовизму. „Нашого батька не було з нами, коли я народився, не довелося йому і проводити мене у перший клас, бо у той час він перебував у тюрмах“, – так писав З. Туркало пізніше у своїх спогадах.

У 1939 році Зиновій закінчує середню школу з відзнакою і поступає на фізико-математичний факультет Київського університету. Та закінчити навчання в університеті йому не вдалося, бо почалася війна. Перед закінченням війни вся родина Туркалів, яка жорстоко переслідувалась радянською владою, виїжджає до Німеччини, це – батько, мати, Зиновій і молодший брат Славко. А далі пішли важкі роки післявоєнної еміграції у різні країни Європи. Така доля спіткала не одну українську родину. Так перед виїздом до Америки шість років Зиновій проживав у Франції зі своєю дружиною Валею, на той час він уже був одружений. Особлива властивість З. Туркала швидко опановувати іноземні мови завжди давала йому можливість знаходити відповідні роботи і матеріально підтримувати свою родину у ті важкі роки.

Після еміграції до Америки Зиновій здобуває нову професію інженера-будівельника атомних та теплових електростанцій. За його проєктами була збудована ціла мережа електростанцій по всій території США. Крім електростанцій Зиновій приймає участь і в інших гігантських будовах Америки, а саме будівництво підземного тунелю через річку Гадзон. А за декілька років до виходу на пенсію працює у бюрі однієї з американських будівельних компаній, яке знаходилося в одному з будинків велетнів „World Trade Center“, зруйнованому терористами 11 вересня 2001 року.

Подібно до свого батька, Зиновій не мислив свого життя без громадської роботи і тому брав участь у багатьох українських організаціях. Він був активним членом товариства інженерів у Нью-Йорку, а пізніше став редактором журналу цього товариства, був членом Президії Національної Ради, а пізніше головою Української Ради відділу у Чикаго, також брав участь у розвитку Селянської партії в Америці і був членом правління РУХ-у в Чикаго. І все це було спрямовано на те, щоб зміцнювати позиції українських організацій в Америці з ціллю допомоги здобуття незалежності України.

Окремо слід сказати про літературну творчість Покійного. З часу виникнення у Чикаго української незалежної газети „Час і події“ він став першим членом редколегії цього видання, обов'язки редактора якого виконував я, і допомагав мені у всьому. Читачі газети з великим інтересом знайомилися з мемуарами Зиновія, які впродовж року друкувалися в кожному числі газети, і які на жаль він не встиг видати. Його основною метою було – правильність і чистота української мови, без допущення жодних русизмів.

З. Туркало виростив трьох чудових дітей. Старший син Олег професійний музикант, віолончеліст, другий син Константин за фахом біолог, також працював у видавництві одного з американських журналів, а донька Олена є відмінним дизайнером.

Такими людьми, як Зиновій Туркало може гордитися кожна громада і кожна країна. Шкода лише, що такі люди, як він, в силу певних обставин, не змогли реалізувати свій багатогранний потенціал на своїй рідній землі.

Світлу пам'ять про Зиновія Туркала збережуть на довгі роки люди, які його знали, з ким він зустрічався, з ким творив свої добрі справи.

Мир праху твоєму, дорогий і незабутній Зиновіє!

Вічна пам'ять!

Анатолій Гороховський
Людмила Туркало

У 25-РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
моєї найдорожчої МАМИ

бл. п.

ВІРИ ПОЛІЩУК

буде відправлена

ПАНАХИДА

28 березня 2004 р.

після Святої Літургії в катедрі св. Володимира
при 82-й вулиці у Нью-Йорку

Про молитви за душу моєї незабутньої Мами просить
горем прибіта донька

ЛАРИСА ПОЛІЩУК CRAWFORD

УПРАВА ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА
ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІЇ НЬЮ-ЙОРКУ

подає до відома членам, що 12 лютого 2004 р.
відійшов у вічність довголітній
і заслужений член Товариства

СВ. П.

д-р мед.

ІЛАРІОН ЧОЛГАН

Вельмишановній Родині пересилаємо найщиріші співчуття.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА ВІДДІЛУ

ПОДЯКА

23 травня 2003 р. несподівано відійшла у вічність наша найдорожча
ДОНЬКА, ДРУЖИНА І СЕСТРА

бл. п.

ОКСАНА ЗЕНОВІЯ КУШНІР

Цією дорогою висловлюємо глибоку вдячність родині, приятелям та знайомим, які своєю присутністю на похоронних відправах та теплими словами співчуття допомогли нам перенести цей неймовірно тяжкий для нас час.

Особлива подяка парохів церкви Христа Царя о. Ярославів Курпілеві за відправи Парастасу, Заупокійної літургії та похоронні відправи.

Дякуємо Директорові Українського Музею в Нью Йорку Марії Шуст, як також Адміністратору Директорові Дарії Байко, що приїхали на Парастас попрощати Покійну на вічний спочинок.

Зокрема дякуємо п-і Марії Шуст за прощальні слова, в яких відмітила вклад праці покійної Оксани для Музею її численними графічними проєктами.

Щира подяка усім особам, котрі взяли участь у похоронних відправах, як також тим, що відправили Покійну на місце вічного спочинку.

Щира подяка за молитви, та письмові і телефонічні вислови співчуття.

Складаємо сердечну подяку усім рідним, приятелям та знайомим за Служби Божі, квіти та пожертви на добродійні цілі.

НА СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

Арета Вовк, Марія і Юрій Данилів, Александра Івасиків, Ірена Ільницька, Рома Когут, Стефан і Елена Костик, д-р Роман і Анна Максимович, Нуна Михалюк, Анастасія Мірчук, Віра Пак, Марія і Александер Пришляк, Ярослав і Іванна Пенкальські, Оксана Поритко, Володимир Риндик, Анастасія Сагата, Борис і Марія Татунчак, Омелян і Наталія Татунчак, Христина Чорпіта, Ольга Якубовська, д-р Ярослав і Марта Яримович.

ПРИСЛАЛИ КВІТИ:

д-р Богдан Кудрик, родина Костик, дирекція Українського Освітньо-Культурного Центру, Lesia, Michael and Jimmy Palmer, Katherine and John Carangelo, Kathleen Mealon, Jo Anne Metch and family, Debbie Glasserman, Ramon and family, Richard Oriolo, Fritz Metch, Allen and Marsello, Friends at Little Brown, Friends and Colleagues at Henry Holt and Co.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ зложили:

Віра і Роман Андрейчик, Дарія Білов, Роман Волчук, Тетяна Данилів, Наталія і Іван Даниленко, Юрій Данилів, Звена і Борис Захарчук, Оксана і Михайло Комановські, родина Кушнірів, Віра Лащик, Роксоляна і Михайло Луцив, д-р Роман і Анна Максимович, Надія і Юрій Оранські, родина Пенкальських, Андрій Сагатий, 67 Відділ США, Марія і Борис Татунчак, Марта Турчин, Марта Шиприкевич, Ольга Якубовська.

Разом	2,330.00 дол.
-------	---------------

НА СУА – ФОНД ЧОРНОБИЛЯ зложили:

Слава і Мирон Білас, Лідія Бук, Вікторія і Маріяна Вакуловські, Арета Вовк, Олена Головач, Роксоляна Гіліцинська, Анастасія і Роксоляна Жилава, д-р Лавра Заїка, Марія Захарієвич, Христина і Зенон Іжак, д-р Володимир і Олена Карпинич, Карол Корен, родина Кушнірів, Евфрозима Луцишин, Іванна Луцишин, Марта і Орест Лесюк, Ірена Мадай, Христина Масюк, родина Новаківських, Роман Новаківський, Віра Пак, Звена і Володимир Романів, Тамара Стадниченко, Дарія і Аніта Федак.

Разом	1,245.00 дол.
-------	---------------

НА УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР зложили:

Методій Борецький, Марія Данилів, Александра Івасиків, Ірена Ільницька, Рома Когут, родина Кушнірів, Ірена і Александер Михалюк, Людмила і Зенон Чайківський, Марія і Василь Панчак, Патриція і Юрій Савчак.

Разом	545.00 дол.
-------	-------------

Хай Господь винагородить ласками Всіх хто в часі нашого смутку
і горя прийшов нам з поміччю.

Родина КУШНІРІВ,
АНДРІЙ САГАТИЙ, чоловік

**За мову і зміст посмертних
оголошень
і подяк редакція не відповідає**

Ділимося сумною вісткою, що 8 березня 2004 р. відійшов у вічність на 90-му році життя мій МУЖ

**бл. п.
ЛЮБОМИР КУЗЬМА**

нар. 24 травня 1913 р. у Білім, Львівщина.
Мистець-малює, колишній голова Об'єднання Мистців Українців у США.

ПАРАСТАС у похоронному заведенні Астон Басагіч у Гантері, Н. Й., у четвер 11 березня 2004 р., о год. 5-й веч.

Похоронні відправи у п'ятницю, 12 березня о год. 10-й з церкви св. Івана Хрестителя, а відтак на цвинтарний побут і погребіння на початку квітня.

Дружина – ГАЛИНА
швагрова – МИРОСЛАВА

З глибоким жалем повідомляємо рідних та приятелів, що в неділю, 29 лютого 2004 р. відійшла у вічність після довгої та тяжкої недуги на сороковому році життя наша ДОЧКА, НАРЕЧЕНА, СЕСТРА, ТІТКА та ПЛЕМІННИЦЯ

**бл. п.
ЛІДІЯ НАТАЛІЯ ДЕЦИК**

нар. у Колрейн, Массачусетс.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 5 березня 2004 р. у церкві св. Михаїла, Смитвіл, Ровд Айленд, а опісля на цвинтарі св. Анни у Кренстон, Ровд Айленд. У дев'ятий день відбулася Поминальна Свята Літургія в церкві св. Покрови Пречистої Діви Марії в Апопці, Фла.

Залишила у смутку:

матір	– ТАЙССУ ДЕЦИК МЕЛЕШКО з мужем МАТВІСМ
нареченого	– ГРИГОРІЯ ГЕБГАРТА
сестру	– УЛЯНУ ДЕЦИК ВЕНДІТЕЛЛІ з мужем РОБЕРТОМ
братів	– ВІКТОРА з дружиною БЕТСІ та дочкою МАРІКОЮ
	– ЮЛІЯНА
	– РОМАНА з дочкою ТАЙССОЮ
тіток	– АННУ КРАВЧУК з мужем БЕРНАРДОМ
	– МАРІЮ ПОЛЯНСЬКУ з мужем БОГДАНОМ
кузинів	– МИРОНА КРАВЧУКА
	– ОДАРКУ ПОЛЯНСЬКУ СТОКЕРТ з мужем ТОМОЮ та дітьми СОФІСЮ й АРІЯДНОЮ
	– БОГДАНА ПОЛЯНСЬКОГО з дружиною МІМІ та дітьми АЛЕКСАНДРОМ та ІЗАБЕЛЛЕЮ
	– ПЕТРА ПОЛЯНСЬКОГО з дружиною СТЕЙСІ та донечкою КАССАНДРОЮ
дальша родина	– в Америці, Канаді та Україні,

Вічна їй пам'ять!

На нев'янучий вінок в її пам'ять можна зложити пожертви на Стипендійну Акцію СУА: UNWLA SCHOLARSHIP PROGRAM P. O. BOX 24, MATAWAN, NJ 07747-0024

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК у США з жалем повідомляє про відхід з земного шляху 9 березня 2004 р.

**бл. п.
д-ра ОЛЕГА
ВОЛЯНСЬКОГО**

щирого приятеля УВАН, її дійсного члена та в минулому члена Управи.

Великій його родині – дітям та нащадкам, глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що

**бл. п.
Пл. сен. кер. д-р
ОЛЕГ М. ВОЛЯНСЬКИЙ „БОЯН“**

член куреня УПС „Дубова Кора“.

Відійшов на Вічну Ватру 9 березня 2004 р. в Кергонксоні, Н.Й.

Похоронений 13 березня біля дружини Людмили на цвинтарі св. Духа в Гошен, Н.Й.

Дорогий Бояне!

Ти виповнив свої пластові обіти повністю!
В останню мандрівку прощають Тебе
Твої вірні друзі Дубовокористі.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІЇ НЬЮ-ЙОРКУ

подає до відома членам, що 9 березня 2004 р. відійшов у вічність довголітній і заслужений член Товариства

**св. п.
д-р мед.
ОЛЕГ М. ВОЛЯНСЬКИЙ**

Вельмишановній Родині пересилаємо найщиріші співчуття.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА ВІДДІЛУ

В глибокому смутку повідомляємо рідних, друзів і знайомих, що 9 березня 2004 р. з Волі Всевишнього відійшла у вічність на 84-му році життя найдорожча і незабутня МАМА, БАБЦЯ, ТЕТА

**бл. п.
мгр фармації
ЛЕОНТИНА НОВАКІВСЬКА
з дому ЧЕХОВСЬКА**

дружина бл. п. Ждана Новаківського.

ПАНАХИДА відправлена 10 березня о год. 8-й веч. у Львові.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужили оо. Студити церкви св. Михаїла у Львові.
Похована на Личаківському цвинтарі у Львові.

СЛУЖБИ БОЖІ

за упокій її душі правились у церкві св. Духа в Брукліні 10 і 11 березня 2004 р.

Про молитви за бл. п. Леонтину щиро просять засмучені:

доньки	– ОЛЬГА з чоловіком ЮРІЄМ
	– ОКСАНА з чоловіком БОГДАНОМ
внучка	– ІВАННА
внук	– ЯРОСЛАВ
родина і друзі в Україні, Канаді, Америці.	

Вічна їй пам'ять!

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

**ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ
ЧИ КУПИТИ ХАТУ?**

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА

(908) 790-9240
або
(908) 265-7618
Exit Realty

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконують
сумлінно, скоро і на час та
з 30-літнім досвідом!**

973-574-8800

Факс: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

**COMPLETE
MORTGAGE
SERVICE**

Бізнесові, комерційні і персональні позички

**ПРОМІНЬ СВІТЛА
в моргеджових лабіринтах**

Ми допоможемо Вам знайти
ПРАВИЛЬНУ ДОРОГУ!

1.85% – незмінна позичка на 30 років
4.875% – незмінна позичка на 15 років
100% – фінансування без перевірки
приходів

Поганий кредит, брак кредиту –
це не перешкода!

КУПОН
\$395 –
знижка
від
аплікаційної
оплати!

**Мінімальні
розходи
згідно
з
розрахунком**

www.whymortgage.com
Тел. (215) 396-7277
1-866-896-7277 – (Toll free)

Regata TRAVEL SERVICE, INC.

250 West 57th St. #1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220

ECONOMY AIRFARES

Львів/Одеса
567 дол. + tax (round trip)
385 дол. + tax (one way)

Київ
399 дол. + tax (round trip)
325 дол. + tax (one way)

Restrictions Apply

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Професійний продавець
забезпечення УНС
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.

548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Toll Free: 1-800-253-9862/3036, Fax: 973-292-0900
E-mail: swelhasch@unamember.com

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.

Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльності
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіційні завірення

**157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003**
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

KOZAK CONSTRUCTION, Co.

Ремонтуюмо і переробляємо хати, помешкання, пивниці, паркети, кафлі, шідрак, шпаклювання, малювання.

Тел.: (201) 437-3227 • (646) 279-1910

ЄВШАН – YEVSHAN
подарунки – музика,
книжки – відео
замовляйте новий каталог 2004
1-800-265-9858
www.yevshan.com

д-р МАРКО ЛУЦЬКИЙ
ДЕНТИСТ-СТОМАТОЛОГ
Виконує:
• коронки, • містки, • протези,
• „Root Canal“
приймає за попереднім домовленням

Тел.: **(212) 697-8178**
30 East 40th Street, Suite 706
New York, NY 10016

ОРКЕСТРА „ЛУНА“
Музика на весілля, забори, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: **(732) 636-5406**
e-mail: dumamuse@aol.com

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003
Тел.: **(212) 473-3550**

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати – тільки з фірмою КАРПАТИ!

Export-Import
ПРОМІСЛОВІ ПЕРЕКЛАДИ

**Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?**

TRAVEL
НА ВСІ АВІАЛІНІЇ СВІТУ!

протягом 2-7 днів
Доставляємо до рук
адресата
в Україну, країни СНД
та Східної Європи
американські долари

ПЕРЕСИЛКУ ПАЧОК

**ДОСТАВУ
ХАРЧОВИХ ПАЧОК
З КАТАЛОГУ**

доставу тракторів,
автомобілів,
побутової техніки
та електроніки

На всі замовлення Ви отримаєте
покріплення від Ваших близьких

Телефонуйте до нас,
щоб отримати замовлення
та за детальнішою інформацією

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Тел. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com

Запрошення
до Канади та США

Візи до України,
Польщі та Росії

**Медичне
забезпечення
для відвідувачів
у Канаді**

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах